Картування послуг для груп, вразливих до інфікування ВІЛ, у п’яти областях України:

Дніпропетровській, Львівській, Миколаївській, Одеській та Чернігівській

Київ 2014

УДК
ББК
М

Ця публікація стала можливою завдяки щирій підтримці американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Зміст публікації не обов'язково відображає погляди USAID або Уряду Сполучених Штатів Америки.

Авторський колектив:
О. Дорошенко, Н. Калягіна, К. Паркер, І. Шваб

М

Картування послуг для груп, вразливих до інфікування ВІЛ, у п'яти областях України: Дніпропетровській, Львівській, Миколаївській, Одеській та Чернігівській / О. Дорошенко, Н. Калягіна, К. Паркер, І. Шваб. – К. : РАСТ, 2014. – 120 с.

ISBN 978-966-137-

Проект USAID "RESPOND" висловлює подяку партнерам: ДУ «Український центр контролю за соціально небезпечними хворобами Міністерства охорони здоров'я України» (УЦКЗ), МБФ "Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні" (Альянс) та ВБФ "Всеукраїнська мережа людей, які живуть з ВІЛ" (Мережа) за допомогу у створенні карт та наданні доступу до інформації про охоплення груп підвищеного ризику основними послугами з профілактики ВІЛ, догляду та підтримки ЛЖВ.

Проект також вдячний учасникам регіональних зустрічей партнерів, що відбулися впродовж вересня 2013 – березня 2014 рр. у областях, де працює проект, завдяки зауваженням та коментарям яких карти були удосконалені.

ISBN 978-966-137

УДК
ББК

© РАСТ, 2013

Зміст

Вступ **5**

Список скорочень та абревіатур **7**

МЕТОДОЛОГІЯ **8**

Визначення пакетів послуг та контрольні переліки послуг 8

Збір даних 9

Валідація даних 10

Обробка даних у ArcGIS 11

Результати картування по регіонах, типи карт 12

Обмеження, пов'язані з картуванням 16

Розділ 1. Дніпропетровська область **18**

Коротка довідка про область 18

Епідеміологічна ситуація 18

Послуги з тестування на ВІЛ і ІПСШ за допомогою швидких тестів 19

Доступність послуг АРТ, ЗПТ та послуг кабінетів "Довіра" 22

Послуги в розрізі груп підвищеного ризику 24

Висновки 26

Розділ 2. Львівська область **27**

Коротка довідка про область 27

Епідеміологічна ситуація 27

Послуги з тестування на ВІЛ і ІПСШ за допомогою швидких тестів 28

Доступність послуг АРТ, ЗПТ та послуг кабінетів "Довіра" 30

Послуги в розрізі груп підвищеного ризику 32

Висновки 34

Розділ 3. Миколаївська область **35**

Коротка довідка про область 35

Епідеміологічна ситуація 35

Послуги з тестування на ВІЛ і ІПСШ за допомогою швидких тестів 36

Доступність послуг АРТ, ЗПТ та послуг кабінетів "Довіра" 39

Послуги в розрізі груп підвищеного ризику 41

Висновки 43

Розділ 4. Одеська область **44**
Коротка довідка про область 44
Епідеміологічна ситуація 44
Послуги з тестування на ВІЛ і ІПСШ за допомогою швидких тестів 45
Доступність послуг АРТ, ЗПТ та послуг кабінетів “Довіра” 48
Послуги в розрізі груп підвищеного ризику 50
Висновки 53

Розділ 5. Чернігівська область **54**
Коротка довідка про область 54
Епідеміологічна ситуація 54
Послуги з тестування на ВІЛ і ІПСШ за допомогою швидких тестів 55
Доступність послуг АРТ, ЗПТ та послуг кабінетів “Довіра” 57
Послуги в розрізі груп підвищеного ризику 58
Висновки 59

Карти географічної доступності послуг з АРТ, ЗПТ та консультування і тестування на базі кабінетів “Довіра” для п’яти областей **60**

Загальні висновки та подальші кроки **61**

Список використаних джерел **62**

Додаток 1. Основні/рекомендовані послуги за групами підвищеного ризику та відповідні керівні документи **64**

Додаток 2. Перелік послуг для збору інформації від надавачів **66**

Додаток 3. Загальна інформація про постачальника послуг **73**

Список скорочень та абревіатур

USAID	Агентства США з міжнародного розвитку
PEPFAR	Надзвичайний план Президента США з невідкладних заходів щодо боротьби зі СНІДом
ArcGIS	Програмний продукт компанії ESRI
ESRI	Назва компанії-виробника геоінформаційних систем (ГІС)
ГІС	Географічні інформаційні системи
CDC	Центр з контролю і профілактики захворювань США
Альянс	МБФ “Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні”
Мережа ЛЖВ	ВБФ “Всеукраїнська мережа людей, які живуть з ВІЛ”
УЦКЗ	ДУ “Український центр контролю за соціально небезпечними хворобами МОЗ України”
ООН	Організація Об’днаних Націй
ВООЗ	Всесвітня організація охорони здоров’я
ЮНЕЙДС	Об’єднана програма ООН з ВІЛ/СНІДу
ВІЛ	Вірус імунодефіциту людини
СНІД	Синдром набутого імунодефіциту
ІПСШ	Інфекції, що передаються статевим шляхом
ОІ	Опортуністичні інфекції
ІОМ	Інформаційно-освітні матеріали
КіТ	Консультування і тестування
ЛЖВ	Люди, які живуть з ВІЛ
СІН	Споживачі ін’єкційних наркотиків
РКС	Робітники комерційного сексу
ЧСЧ	Чоловіки, які практикують секс із чоловіками
ПГР	Підлітки групи ризику
ТБ	Туберкульоз
АРТ	Антиретровірусна терапія
ЗПТ	Замісна підтримуюча терапія
ЗШ	Зменшення шкоди
МПВ	Місця позбавлення волі

Вступ

Україна відноситься до країн із концентрованою стадією епідемії ВІЛ. До груп підвищеного ризику щодо інфікування ВІЛ в Україні належать: споживачі ін'єкційних наркотиків (СІН), особи, які надають сексуальні послуги за винагороду (РКС), чоловіки, які мають сексуальні стосунки з чоловіками (ЧСЧ), статеві партнери споживачів ін'єкційних наркотиків, клієнти осіб, які надають сексуальні послуги за винагороду, статеві партнери чоловіків, які практикують секс з чоловіками[1]. За даними біоповедінкових досліджень 2013 р. поширеність ВІЛ серед представників зазначених груп складає, зокрема19,7% серед СІН, 7,3% серед РКС та 5,9% серед ЧСЧ.Особи, що перебувають у місцях позбавлення волі, не визначені нормативно-правовими актами, як група підвищеного ризику, проте, згідно офіційних даних, поширеність ВІЛ серед ув'язнених впродовж останніх років коливається в межах 12-14%, що також створює підстави для ведення профілактичної роботи та надання послуг з догляду та підтримки для цієї групи.

Профілактичні програми, що впроваджуються в Україні, доводять свою ефективність в протидії ВІЛ-інфекції та мають вплив на захворюваність на ВІЛ серед вразливих груп, зокрема серед СІН[2].

Профілактичні програми для вразливих груп працюють майже в усіх областях України, проте охоплення послугами є нерівномірним як поміж групами так і за регіонами. Так, за даними МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні» охоплення СІН профілактичними послугами за 2013 рік склало 63,4%, РКС – 46,9%, а ЧСЧ – 12,5%; в межах областей відсотки охоплених значно варіюють. Профілактичні програми впроваджуються в Україні переважно за рахунок гранту Глобального фонду для боротьби зі-СНІДом, малярією та туберкульозом (ГФ). Інформація щодо представників вразливих груп, охоплених профілактичними послугами через організації-субгрантери основних реципієнтів ГФ (МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні», ВБО «Всеукраїнська мережа людей, що живуть з ВІЛ») доступна у звітах цих організацій. В той же час інформація щодо послуг, які надаються групам підвищеного ризику за рахунок інших донорів, є менш поширеною в Україні, проте їхній внесок в протидію ВІЛ-інфекції/СНІДутакож є важливим.

Навіть за наявності статистичних даних охоплення послугами та інформації щодо пунктів надання послуг, що може міститися у звітах організацій та довідковій літературі,в узагальненому вигляді на національному рівні їх не існує. Картування наявних послуг має на меті допомогти особам, відповідальним за впровадження програм та проектів критично проаналізувати стан забезпечення груп підвищеного ризику послугами, визначити прогалини в їх доступності, використати цю інформацію для планування та розширення послуг.

Для досягнення цієї мети проектом USAID "RESPOND", який впроваджується в Україні організацією Пакт Інк. (PactInc.) у партнерстві з FHI 360 (FamilyHealthInternational 360)було проведено картування послуг в Дніпропетровській, Львівській, Миколаївській, Одеській та Чернігівській областях.

---

[1] Наказ МОЗ України «Про затвердження Переліку та Критеріїв визначення груп підвищеного ризику щодо інфікування ВІЛ» від 08.02.2013 № 104.

[2] Проект зі збору та узагальнення даних щодо ВІЛ-інфекції в Україні: підсумковий звіт. 23 січня 2013 року. – С.7.

Даний звіт містить інформацію щодо методологічного підходу до збору даних, їх обробки і групування, створення бази даних та її адаптації до роботи з програмним забезпеченням; типах представлених карт та інформацію, яку вони покликані візуалізувати, а також обмеження, які слід враховувати при аналізі карт.

Аналіз послуг та ілюстративний матеріал у вигляді карт для кожного регіону надаються окремо для області та обласного центру. Виняток складає Дніпропетровська область, де послуги додатково представлені для м. Кривий Ріг як осередку надання великої кількості послуг вразливим групам. Кожній області присвячений окремий розділ. У кінці кожного розділу наведені короткі висновки по області, а в кінці звіту представлені більш загальні висновки з проведеного картування на рівні усіх п'яти регіонів. Порядок областей в звіті побудований за українським алфавітом.

Даний звіт може бути використаний при плануванні заходів щодо відповіді на епідемію, оцінці стану профілактичної діяльності, для адвокаційної діяльності, що набуває особливої актуальності в момент розробки регіональних програм протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу на наступні п'ять років. Результати картування стануть у пригоді для працівників НУО, працівників МіО, спеціалістів, що готують або приймають рішення в сфері протидії ВІЛ/СНІДу.

МЕТОДОЛОГІЯ

Метою картування послуг є визначення та підтвердження фізичної наявності послуг для ключових груп ризику та розуміння доступності послуг у різних регіонах, доступності та щільності розташування послуг, а також місць, де послуги представлені недостатньо. Картування також дозволяє провести просторовий аналіз наявності, доступності послуг у порівнянні з епідеміологічною ситуацією у регіонах і потребах у різних послугах з ВІЛ/СНІДу.

Для картування послуг з ВІЛ за основу взято переліки основних/рекомендованих послуг для ключових груп населення, виходячи з рекомендацій Надзвичайного плану Президента США з невідкладних заходів щодо боротьби зі СНІДом(PEPFAR), ВООЗ та ЮНЕЙДС, а також пакети базових послуг, що підтримуються Глобальним Фондом в Україні. Деталізовані пакети послуг для кожної групи підвищеного ризику обговорювалися на зустрічі з партнерами, що відбулася 15 лютого 2013 року, де було враховано думки і пропозиції щодо покращення інструментарію для збору даних.

Картування послуг базувалося на існуючій довідковій інформації з розташування послуг, довідниках та базах даних (див. список використаних джерел). Після аналізу цих ресурсів, телефонних та особистих зустрічей з представниками організацій, які їх підготували, Проектом було розроблено базу даних, що містять комплексні дані, такі як: тип послуг, групи підвищеного ризику, яким надається послуга, адреса місць надання послуг та тип закладу або організації тощо. Зміст бази даних та попередні результати картування послуг з протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу були узгоджені на робочій зустрічі з ключовими партнерами 28 березня 2013 року, а також були обговорені наступні кроки складання карт, комбінації послуг для картування та подальше їх використання.

Визначення пакетів послуг та контрольні переліки послуг

Виходячи з результатів аналізу вторинних даних, було визначено перелік рекомендованих послуг для кожної групи підвищеного ризику щодо інфікування ВІЛ. Основними групами підвищеного ризику для картування послуг були обрані наступні: споживачі ін'єкційних наркотиків (СІН); робітники комерційного сексу (РКС); чоловіки, які мають секс з чоловіками (ЧСЧ); підлітки груп ризику (ПГР); особи, які перебувають у місцях позбавлення волі (МПВ), а також люди, які живуть з ВІЛ (ЛЖВ).

В Україні загальне населення має доступ до всіх медичних послуг, пов'язаних з ВІЛ, туберкульозом (ТБ)та інфекціями, що передаються статевим шляхом (ІПСШ) тощо. Крім того, існує комплекс соціальних послуг, що надаються державними службамилюдям, що опинилися у складних життєвих обставинах. Таким чином, загальне населення також розглядалося як окрема група з метою картування послуг з ВІЛ, які є доступними для всіх. У Додатку 1 наведені переліки послуг, а також посилання на відповідні документи, якимиці послуги рекомендовані.

Після визначення перелікуосновних/рекомендованих послугз міжнародних джерел, його було взято за основу для подальшого групування послуг. Більш детально послуги, що надаються групам найвищого ризику інфікування ВІЛ представлені у базових пакетах послуг, які фінансуються Глобальним фондом боротьби зі СНІД, туберкульозом та малярією (Глобальний фонд) і впроваджуються його основними реципієнтами в Україні шляхом надання грантівнадавачам послуг з ВІЛ або підтримки національної та регіональних цільових програм з протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу. Таким чином, відповідні категорії основних/рекомендованих послуг було взято за основу, а всі послуги, що узгоджувалися між собою, були згруповані у відповідні категорії основних/рекомендованих послуг, ті ж послуги, які були додатковими, були віднесені у категорію інші послуги,

що була специфічною для різних груп підвищеного ризику. Крім того, до переліку послуг, що надаються загальному населенню, до послуг з переліку послуг для людей, які опинилися в складних життєвих умовах,були додані послуги, що надаються медичними закладами, соціальними та правоохоронними службами, якщо вони стосуються заходів з протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу (додаток 2).

Загальна кількість деталізованих послуг для всіх уразливих груп населення становила 231, як це показано в Таблиці 1.

Таблиця 1. Кількість послуг та деталізованих послуг для кожної уразливої групи населення

Групи підвищеного ризику	Кількість послуг з пакетів основних/ рекомендованих послуг	Кількість деталізованих послуг
СІН	9	47
РКС	6	29
ЧСЧ	6	23
ПГР	5	16
Особи, які перебувають у МПВ	13	39
ЛЖВ	10	38
Всі групи населення	11	39
Всього	**60**	**231**

Усі послуги та деталізовані послуги були внесені до переліку, який використовувався для картування (Додаток 2).

Про постачальників послуг було зібрано таку інформацію: дані щодо постачальника послуг (тип організації), контактну інформацію особи, яка надала інформацію, інформацію про групи підвищеного ризику, яким надаються послуги, перелік усіх адрес місць, де надаються послуги, а також дані про роботу мобільних амбулаторій та аутріч маршрути, що здійснюються за межами обласного центру (див. Додаток 3)[3].

Збір даних

Збір даних здійснювався у два етапи і включав у себе аналіз довідкової літератури і даних про надавачів послуг, отриманих від партнерів, та збір індивідуальних даних, отриманих від постачальників послуг, які працюють у регіонах проекту. Джерелами вторинних даних були програмні дані Альянсу щодо охоплення груп підвищеного ризику основними послугами, дані Мережі ЛЖВ щодо програм з лікування, догляду та підтримку, інших послуг, програмні дані та дані щодо епідеміологічної ситуації в областях, отриманої від ДУ «Український центр контролю за соціально небезпечними хворобами МОЗ України».

Інформація про постачальників послуг збиралася під час окремих зустрічей та телефонних інтерв'ю. Більшість постачальників послуг з ВІЛ в Одеській області були опитані по телефону; індивідуальні зустрічі були проведені з двома постачальниками послуг. За винятком Одеської області, більшість постачальників послуг у решті областей були опитані під час індивідуальних зустрічей.

Дані про послуги були отримані всього від 88 надавачів послуг, у тому числі: від 32 надавачів послуг в Одеській, 15 надавачів послуг у Львівській, 14 надавачів послуг у Миколаївській, 17 надавачів послуг у Дніпропетровській та 10 надавачів послуг у Чернігівській області (див. табл. 2).

[3] Дані про роботу мобільних амбулаторій та аутріч-маршрути наносилися на карти лише для місць надання послуг за межами обласного центру; детальніше про це обмеження у розділі "Обмеження, пов'язані з картуванням".

Таблиця 2. Процес збору даних у регіонах проекту

Область	Період збору даних	Кількість організацій (адреси надання послуг)	НУО	Медичні заклади	Соціальні служби
Одеська область	14–24 березня	32 (180)	83 місця надання послуг	45 місць надання послуг	52 місця надання послуг
Львівська область	19–26 березня	15 (133)	27 місць надання послуг	65 місць надання послуг	41 місце надання послуг
Миколаївська область	1–10 липня	14 (163)	85 місць надання послуг	50 місць надання послуг	28 місць надання послуг
Дніпропетровська область	10–22 липня	17 (237)	80 місць надання послуг	107 місць надання послуг	50 місць надання послуг
Чернігівська область	17–22 липня	10 (78)	18 місць надання послуг	32 місця надання послуг	28 місць надання послуг

Валідація даних

З метою забезпечення якості даних проводилася їх валідація у 3 етапи:

1) уточнення інформації безпосередньо з надавачами послуг;

2) порівняння зібраних даних з довідковою інформацією та з програмними даними Альянсу та Мережі;

3) обговорення проектів карт з представниками регіонів Проекту під час проведення регіональних зустрічей протягом жовтня–грудня 2013 року.

На першому етапі, для уникнення помилок у інформації, що була зібрана від постачальників послуг, при потребі проводилися подальші консультації з постачальниками послуг. За необхідності інформація, що містилася в заповнених формах, перевірялася і узгоджувалася з конкретною організацією.

На другому етапі зібрана інформація по деяким видам послуг (наприклад, тестування швидкими тестами на ВІЛ та ІПСШ) та роботі з певними групами підвищеного ризику порівнювалася з програмними даними Альянсу та Мережі ЛЖВ. Такі порівняння дозволили виявити ряд технічних помилок, які було зроблено при обробці даних та їх переносі у програму ArcGIS.

На третьому етапі проекти карт, розроблених для кожного регіону, виносилися на обговорення з представниками надавачів послуг під час регіональних зустрічей, що проводилися Проектом у вересні – березні 2013 року. Зауваження, отримані від представників регіонів, були також враховані для корекції карт та представлення інформації на них. Зокрема, під час обговорення карт народилася ідея створення прозорих карт-кальок із назвами районів, накладання яких безпосередньо на карту дає уявлення про географічне охоплення груп послугами на рівні окремих районів в межах області.

Обробка даних у ArcGIS

З метою картування послуг дані були зібрані в базу даних з переліком усіх послуг з ВІЛ, і кожному місцю надання послуг було присвоєно код. Були зібрані точні адреси постачальників послуг у п'яти регіонах України, і кожна адреса була ідентифікована в "Google Планета Земля"[4] та МапиGoogle[5]. Для кожного місця була взята широта і дов-

[4] Google Планета Земля — це безкоштовна, вільно-завантажувана програма компанії Google, що відображає віртуальний глобус, більше інформації за посиланням http://www.google.com/intl/uk/earth/

[5] Мапи Google — набір додатків, побудованих на основі безкоштовного картографічного сервісу і технологій, які надає компанія Google. Сервіс являє собою карту та супутникові знімки всього світу. Більше інформації за посиланням maps.google.com

гота з метою визначення географічних координат. Інформацію про адреси постачальників послуг, розташованих у невеликих містах та селищах, в довідниках Google знайти не вдалося. Для визначення координат цих місць надання послуг було використано центр міста кожного району, а всі послуги на рівні району були згруповані у прив'язці до центральної точки районних центрів. Після цього координати були об'єднані з базою даних послуг з ВІЛ у програмі ArcGIS з метою створення карт. Процес картування представлений на Схемі 1.

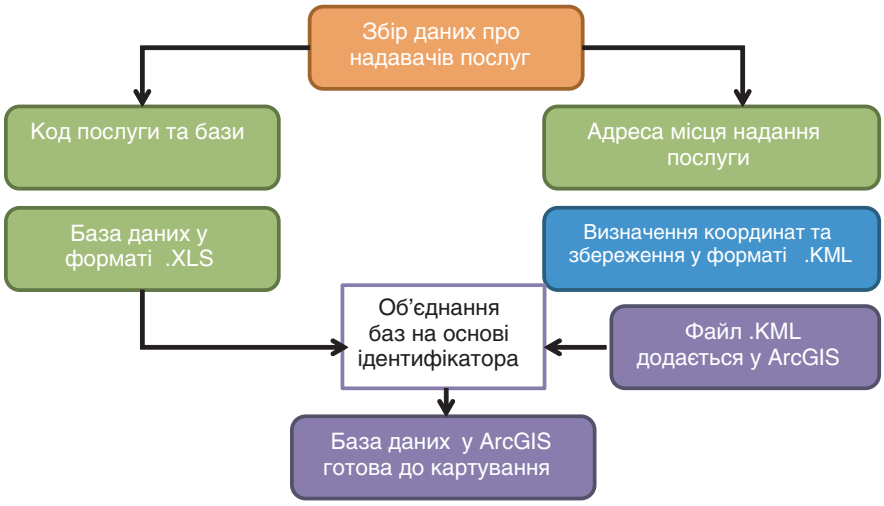

Схема 1. Створення бази даних ArcGISз метою картування послуг

Результати картування по регіонах, типи карт

За результатами проведеного картування, для проектних регіонів розроблено набори базових карт, зокрема:

- карти щодо географічного надання послуг за типами закладів/надавачів послуг;
- карти щодо послуг з тестування на ІПСШ та ВІЛ за допомогою швидких тестів;
- карти щодо послуг для кожної з груп підвищеного ризику (видача презервативів, шприців, ІОМ, надання консультацій, медичних послуг на базі НУО, послуг перенаправлення), ЗПТ для СІН;
- карти з розрахунком часу на дорогу до місць, де надаються послуги з ЗПТ, АРТ та тестування на ВІЛ (кабінети "Довіра");
- загальні карти географічної доступності послуг з АРТ, ЗПТ та консультування і тестування на базі кабінетів "Довіра" для п'яти областей.

Карти щодо географічного представлення надавачів послуг за їх типами

Карти цього типу представляють загалом по області розміщення основних надавачів послуг за їх типами: медичні, соціальні заклади та НУО. Перш за все вони є референтними картами і дозволяють зрозуміти, які надавачі послуг представлені в області, а також отримати уявлення про відносне співвідношення надавачів послуг за різними типами у районах області та районних центрах. Співвідношення кількості надавачів послуг у кожній місцевості представлене за допомогою кругових діаграм із різним радіусом.

Карти щодо доступу до тестування на ІПСШ та ВІЛ за допомогою швидких тестів

Карти щодо послуг з ІПСШ демонструють розміщення місць, де доступне скринінгове тестування із застосуванням швидких тестів на ІПСШ, та деякі шкірно-венерологічні диспансери, з якими співпрацюють НУО для обслуговування своїх клієнтів. На карти не нанесені послуги з діагностики та лікування ІПСШ, які надаються в районних і міських лікарнях, оскільки така карта демонструватиме універсальний доступ до послуг ІПСШ, однак досить часто представники уразливих груп не звертаються до загальної лікарняної мережі за отриманням таких послуг.

Карти щодо послуг з тестування на ВІЛ за допомогою швидких тестів відображають лише послуги, доступні для уразливих груп на базі НУО.

Карти послуг для груп підвищеного ризику

Для кращої візуалізації послуг, доступних для представників різних груп підвищеного ризику інфікування на ВІЛ, розроблено ряд карт, які в укрупненому вигляді демонструють місця, де представники груп підвищеного ризику можуть отримати послуги профілактики, догляду та підтримки. Такі карти в першу чергу покликані показати, наскільки щільно розміщені місця надання послуг, де представники груп підвищеного ризику можуть отримати послуги консультування з різних питань, пов'язаних з ВІЛ, послуги зменшення шкоди (пункти обміну шприців для СІН, програми видачі презервативів для представників усіх груп підвищеного ризику), консультації медичних спеціалістів (в основному тих, хто працює за контрактом в НУО), а також перенаправлення для отримання інших послуг у сфері протидії ВІЛ (медичних, юридичних, соціальних тощо).

Карти послуг для СІН демонструють щільність представлення послуг, що надаються цій групі на рівні областей та обласних центрів. За рахунок візуалізації основних груп послуг для цієї групи можна проаналізувати наявність послуг з консультування (консультуванняз питань лікування наркотичної залежності, психосоціальні інтервенції, передтестовеконсультування, індивідуальні та групові консультації зі зміни ризикової поведінки, консультування статевих партнерів СІН, консультування рівний-рівному, консультування з питань контрацепції, планування вагітності для жінок СІН, консультації юриста), послуги ізЗПТ, послуги обміну та видачі шприців (включаючи обмін шприцівчерез аптечну мережу, структурований вторинний обмін шприців та видачу спиртових серветок/ антисептиків), медичні послуги та послуги медичних фахівців на базі НУО (профілактика передозувань, детоксифікація, медичне консультування з ІПСШ, гепатиту В і С, ТБ та розповсюдження медикаментів загального вжитку), а також послуги перенаправлення для отримання медичних послуг.

Карти послуг для такої групи підвищеного ризику інфікування на ВІЛ, як РКС, дають уявлення про щільність та комплексність забезпечення представників такої групи послугами з консультування (консультування рівний-рівному, он-лайн консультування, навчальні програми з використання жіночих презервативів, з протидії насильству стосовно РКС, передтестове консультування, консультація юриста та соціального працівника), програми видачі чоловічих/жіночих презервативів та лубрикантів, медичні послуги та послуги медичних фахівців на базі НУО(консультації гінеколога, нарколога, фтизіатра, дерматовенеролога, психолога, видача тестів на вагітність, антисептиків, медикаментів загального вжитку), а також послуги перенаправлення для отримання медичних та юридичних послуг.

Карти послуг для ЧСЧ дають можливість зрозуміти представленість послуг з консультування ЧСЧ з різних питань (консультування рівний-рівному, групові та індивідуальні консультації психолога, менторська підтримка, передтестове консультування, консультування з безпечних сексуальних практик, інформаційно-профілактичне дозвілля, в тому числі вечірки, спрямовані на формування безпечної сексуальної поведінки серед

ЧСЧ, он-лайн консультування (через соціальні мережі), консультації юристів), місць, де діють програми видачі презервативів, лубрикантів та фемідомів, медичні послуги та послуги медичних фахівців на базі НУО(консультація уролога та проктолога, з питань гепатиту В і С, з питань ІПСШ, розповсюдження медикаментів загального вжитку), а також послуги перенаправлення для отримання медичних послуг.

Карти послуг для осіб, що перебувають у МПВ побудовані для відображення послуг з консультування (консультування через волонтерів щодо безпечної поведінки стосовно ВІЛ/СНІД/ІПСШ, мотивування засуджених пройти тестування на ВІЛ/ІПСШ, проведення інформаційно-просвітницьких тренінгів для засуджених з профілактики ВІЛ/ІПСШ, гепатитів і туберкульозу, формування навичок спілкування з партнером про використання презервативів, консультування рівний-рівному через групи самодопомоги, консультування з питань ІПСШ, попередження сексуального насильства, навчання персоналу з профілактики передачі ВІЛ під час медичних та стоматологічних маніпуляцій, навчання з профілактики передачі ВІЛ через пошкодження шкіри, консультації психолога та юриста, підготовка до виходу з МПВ: перенаправлення та ресоціалізація, а також 6-місячна підтримка після виходу з МПВ), програми видачі презервативів, медичні послуги та послуги медичних фахівців на базі НУО(консультації інфекціоніста, формування прихильності та моніторинг вживання АРВ-препаратів, консультації фтизіатра, формування прихильності та моніторинг лікування туберкульозу, лікування наркотичної залежності, видача засобів знезараження, сприяння діагностиці та лікуванню гепатитів В і С, вакцинація від гепатиту В, забезпечення витратних матеріалів та матеріалів для стерілізації обладнання, видача дезинфікуючих засобів).У деяких областях як місця надання профілактичних послуг для осіб, які перебувають у МПВ,респондентизазначили:1)адреси пенітенціарних установ, 2)фактичні адреси своїх організацій, що дещо впливає на відображення послуг для даної групи на картах. В таких випадках карти слід аналізувати в прив'язці до безпосереднього розташування пенітенціарних закладів, а адреси організацій, які зазначили про свою роботу з даною групою, але не знаходяться безпосередньо у закладах виконання покарань, сприймати як ресурсні центри, що задіяні у наданні послуг особам, які перебувають у МПВ.

Карти послуг для підлітків груп ризику у більшості областей містять послуги, які надаються НУО та соціальними службами. Вони дозволяють візуалізувати послуги, що надаються ПГР з консультування (інформування та консультування через програми рівний-рівному, інформування та консультування через аутріч-програми в школах, соціальні послуги для ПГР та їх сімей, правовий захист), програми забезпечення презервативами, медичні послуги (діагностика та лікування ІПСШ, вакцинація, діагностика та лікування гепатитів, профілактика, діагностика та лікування туберкульозу), перенаправлення для отримання медичних та інших послуг для ПГР.

Карти послуг для ЛЖВ дозволяють зрозуміти розгалуженість послуг на рівні області та обласних центрів для ЛЖВ. Такі карти включають послуги з консультування (консультації для оцінки потреб клієнтів і ризикованої поведінки профілактика ВІЛ реінфекції для споживачів наркотиків, консультація нарколога, консультування сімей уражених ВІЛ, консультування з питань розкриття ВІЛ-статусу, консультації гінеколога для дискордантних пар, з питань контрацепції, послуги з планування сім'ї для дискордантних пар, консультація медичних спеціалістів з питань АРТ, підтримка через групи самодопомоги, консультації психолога), забезпечення презервативами та лубрикантами, медичні послуги, що надаються НУО або у медичних закладах, де працюють НУО (консультація фтизіатра, діагностика та профілактичне лікування туберкульозу, підтримка та формування прихильності до лікування туберкульозу, супровід лікування туберкульозу, регулярне медичне спостереження, контроль і управління побічними ефектами, профілактичне консультування, діагностика та лікування ІПСШ та ОІ, консультування гінеколога для вагітних ЛЖВ, діагностика та моніторинг ВІЛ-інфекції, візити медичних працівників на дому, видача гігієнічних пакетів та медичних засобів), перенаправлення до медичних фахівців, у програми немедичного догляду та за послугами інших фахівців.

Карти з розрахунком часу на дорогу до місць, де надаються послуги з ЗПТ, АРТ та тестування на ВІЛ на базі кабінетів "Довіра"

Просторовий доступ до отримання медичних послуг має важливе значення для розуміння їх використання та доступності. Вимірювання просторового доступу, використовуючи дані часу, витраченого на проїзд по мережі доріг, є досить точним методом визначення доступності послуг для населення.

Охоплення розраховано за даними моделі ГІС для кожної послуги: ЗПТ, АРТ і кабінети "Довіра". Було зроблено припущення, що найкращий просторовий доступ досягається, коли на дорогу витрачається час в межах 60 хвилин, однак таке припущення за потреби можна скорегувати.

Для того, щоб зрозуміти, наскільки послуги є географічно доступними, було змодельовано просторовий доступ до медичних послуг з ЗПТ, АРТ та кабінетів "Довіра" у ArcGIS у двох часових проміжках: 30 та 60 хвилин. Для кожної дороги необхідний час розраховувався шляхом поділу відстані на оціночну швидкість пересування. Рівень швидкості визначався залежно від виду дороги: 20 км/год для центральних вулиць, 40км/год для місцевих доріг, 60км/год для автомагістралей, головних та другорядних доріг. Довжина кожної ділянки дороги була розрахована в географічній інформаційній системі (ГІС).

Після цього місця, де надаються послуги з ЗПТ, АРТ та адреси кабінетів "Довіра" були нанесені на карту і для кожного місця надання послуг окреслена територія, з якої можна дістатися до місць надання послуг протягом 30 та 60 хвилин. Після визначення потенційних територій охоплення було вирахувано чисельність населення, яке проживає на кожній з таких територій.

У звіті представлені карти з розрахунком часу на дорогу до місць, де надаються послуги з ЗПТ, АРТ та тестування на ВІЛ на базі кабінетів "Довіра", на рівні країни з деталізацією для регіонів проекту. У розділах по окремих регіонах надається більш детальний аналіз з розрахунком населення, яке потенційно проживає на території досягнення місць надання таких послуг в межах 0–60 хвилин.

У кінці звіту карти з розрахунком часу на дорогу до місць, де надаються послуги з ЗПТ, АРТ та тестування на ВІЛ на базі кабінетів "Довіра", представлені на карті України для всіх районів Проекту, яким присвячено даний звіт.

Зазначимо, що карти важливо розглядати та аналізувати, зважаючи на обмеження, описані нижче. Разом з тим, зібрана інформація дає можливість в подальшому робити деталізовані карти та проводити аналіз відповідно до потреб проекту та партнерів із врахуванням вторинних даних.

Обмеження, пов'язані з картуванням

Картування послуг є корисним інструментом для аналізу існуючої інфраструктури та спроможностей, який може також надати інформацію особам, що приймають рішення щодо планування послуг. Однак існує ряд обмежень, які слід врахувати перед тим, як використовувати карти, створені для кожної території. Нижче йдеться про ці обмеження та дії, вжиті для скорочення впливу обмежень:

- ***Повнота інформації про послуги та постачальників послуг. Інформація, отримана від постачальників послуг,*** ґрунтувалася на кращих знаннях ключових респондентів щодо існуючих послуг на кожній території. Можуть мати місце випадки тенденційності пам'яті, коли респондент забув назвати всі послуги, що надаються, або помилка атрибуції, коли респондент назвав не ті послуги, про які його запитували. Для виправлення помилок такого типу було проведено валідацію отриманих даних ***шляхом уточнення даних у самих респондентів або зіставлення з даними програмного моніторингу Альянсу та Мережі.***

- ***Фізичне розташування постачальника послуг за фактом надання послуг.*** Інформація, отримана від постачальників послуг, відображала лише наявність послуги на певній території. Ця інформація не містила данихпро рівень використання послуг, кількість клієнтів, якість послуг, дружність послуг для клієнтів тощо. Разом з тим, проведений огляд вторинних даних дає можливість проаналізувати обсяги надання та використання послуг різними ВІЛ-сервісними організаціями.
- ***«Моментальний знімок»*** («зріз» у часі – березень–жовтень 2013 року).Усі дані картування представляють ситуацію у певний момент часу і не відображають динаміку розвитку сервісної інфраструктури. При цьому слід зазначити, що зміни на рівні надавачів послуг та самих послуг, що надаються різними організаціями, в Україні не є динамічними, тому інформація, отримана на певну дату може бути ще актуальною протягом тривалого часу.
- ***Необхідність об'єднання локалізації надавачів послуг на рівні малих міст та сільських районів.*** Точні координати місць надання послуг на рівні невеликих міст та сіл, а також точні адреси на рівні районних центрів за допомогою ресурсів Google визначити не вдалося. Тому на картах послуги з більш точним географічним розміщенням представлені тільки на рівні обласних центрів та деяких великих міст. У решті випадків, послуги, що доступні на рівні малих міст та районів областей групувалися та представлені на карті як одна локалізація(координати центральних вулиць районних центрів). У деяких випадках таке об'єднання послуг у одній точці на рівні районного центру є виправданою, оскільки дозволяє уникнути перенасичення карт та забезпечити стандартизацію представлення інформації на них.
- ***Часткове картування послуг районних та міських лікарень у регіонах.*** Незважаючи на те, що в більшості районних та міських лікарень доступні послуги кабінетів інфекційних захворювань, консультації фтизіатрів, дерматовенерологів, гінекологів та інших медичних фахівців, такі заклади наносилися на карти лише тоді, коли їх згадували у якості місць перенаправлення клієнтів або якщо на їх базі безпосередньо діяли НУО.
- ***Вибіркове картування аутріч та мобільних маршрутів на рівні обласних центрів.*** При проведенні анкетування надавачів послуг у Львівській та Одеській області окремо збиралися дані про аутріч-маршрути та маршрути пересування мобільних амбулаторій. Однак більшість точок аутріч-маршрутів виявилися закодованими або нечітко прив'язаними до точних адрес, які можна було б визначити за допомогою географічних координат. Крім того, організації, що здійснювали аутріч-маршрути та виїзди мобільних амбулаторій, попереджали про конфіденційність такої інформації. Тому дані про аутріч-маршрути та маршрути мобільних амбулаторій в подальшому збиралися лише щодо того, чи здійснюється така діяльність за межами міста, де діє організація (виїзди мобільних амбулаторій в районні центри або здійснення аутріч-роботи у інших районних центрах області).
- ***Неповне нанесення на карти місць надання лікування ІПСШ.*** Незважаючи на те, що потенційно групи підвищеного ризику можуть отримати лікування ІПСШ у будь-якому закладі міського або районного рівня, на карти наносилися лише ті медичні заклади, що надають лікування ІПСШ, де працюють НУО, або якщо вони вказувалися респондентами як такі, до яких перенаправляються представники уразливих груп за отриманням діагностичної та медичної допомоги.
- ***Розрахунок доступності послуг на картах з розрахунком часу на дорогу до місць, де надаються послуги з ЗПТ, АРТ, проводився з урахуванням чисельності населення області, а не представників груп СІН та ЛЖВ.*** Для розрахунку просторової доступності послуг ЗПТ та АРТ розрахунок проводився, виходячи із загальної чисельності населення області, а не чисельності СІН та ЛЖВ, оскільки карти мають на меті показати географічну доступність послуг, незважаючи на те, де проживають користувачі таких послуг.

Розділ 1. Дніпропетровська область

Коротка довідка про область

Населення регіону на 1 січня 2014 року становило 3292,4 тис. осіб.

У 2014 році міське населення становило 2751,8 тис. осіб (78,1%), сільське 540,6 тис.осіб(21,9%).

Адміністративний устрій: 22 райони та 13 міст обласного значення.

Епідеміологічна ситуація

Станом на 1 січня 2014 року у Дніпропетровській області перебуває під наглядом 22962 ВІЛ-інфікованих (поширеність 697,8 на 100 тис. населення, найвища в Україні), у тому числі 5073 особи, хворих на СНІД (поширеність 154,2 на 100 тис.населення).

У 2013 році в області зареєстровано 1,3% приростуновихвипадків ВІЛ-інфекціїу порівняннні з 2012 роком (3450 нових випадків).

Серед зареєстрованих ВІЛ-інфікованих у 2014 році –53,4% чоловіків та 46,6% жінок. Останнімироками спостерігається стала тенденція до зменшення реєстрації випадків ВІЛ у групі 15–24 років (з 10,4% у 2008 до 4,7% у 2013 році).

Лише з 2010 року статевий шлях передачі ВІЛ-інфекції почав домінувати над парентеральним. Станом на кінець 2013 року статевим шляхом інфікувалися 52,3% осіб з уперше в житті встановленим діагнозом ВІЛ-інфекція.та 31,4% інфікувалися парентерально.

Рівень інфікованості у 2013 році за результатами первинного обстеження серед кандидатів у донори становив 0,28%, серед вагітних –0,77% у 2013 році та є найвищим серед показників з усіх регіонів України.

Станом на 1 січня 2014 року на АРТ в області перебувають 7090 осіб. Протягом 2013 рокувідбулося суттєве розширення кількості клієнтів програм АРТ в області, на 25%. Станом на 1 січня 2014 року ЗПТ отримують1138споживачів ін'єкційних наркотиків, з них56,8% мають ВІЛ-позитивний статус та 23,6% від загальної кількості клієнтів ЗПТ отримують АРТ.

Оціночна кількість груп підвищеного ризику в Дніпропетровській області складає 35 050 СІН (10300 у м. Дніпропетровськ), 6400 РКС (2300 в м. Дніпропетровськ) та 17 600 ЧСЧ (6 300 у обласному центрі) [14].

---

[6] Тут і далі для розділу використовуються дані з Інформаційного бюлетеню №41 "ВІЛ-інфекція в Україні". – Київ, 2014.

[7] Оціночна чисельність груп підвищеного ризику затверджена на Обласній раді з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу протокольним рішенням №1 від 17.04.2012.

Карти щодо географічного представлення послуг за типами закладів/ надавачів послуг

За результатами польового етапу збору даних для проведення картування в області, протягом вересня 2013 року було проведено інтерв'ю з 17 надавачами послуг у м. Дніпропетровськ та інших адміністративних одиницях області, ідентифіковано 237 баз надання послуг в цілому по області.

На картах 1, 2 представлені місця надання послуг у розрізі типів надавачів послуг: медичні заклади (107 місць), соціальні служби (50 місць) та неурядові організації (80 місць). У Дніпропетровській області досить щільно представлені медичні та соціальні заклади, однак НУО здійснюють діяльність лише в окремих районах області.

Послуги з тестування на ВІЛ і ІПСШ за допомогою швидких тестів

Карти 3, 4, демонструє розміщення послуг з ІПСШ: місця, де доступні швидкі тести на ІПСШ та шкірно-венерологічні диспансери, що вказувалися НУО як заклади, з якими вони співпрацюють у разі виявлення ІПСШ. Здебільшого такі послуги доступні на рівні мм. Дніпропетровськ та Кривий Ріг, а також з лікування у більшості регіонів області. У місцях надання послуг з тестування для СІН та РКС варто проаналізувати результати охоплення такими послугами груп протягом року.

Послуги з тестування на ВІЛ за допомогою швидких тестів (карти 5, 6) представлені для більшої кількості груп підвищеного ризику та включають такі групи, як особи, які перебувають у МПВ,та ПГР. Разом з тим, отримати послугу з тестування на ВІЛ із застосуванням швидких тестів є можливим для представників усіх уразливих груп на рівні обласного центру, а також у ряді районів для СІН, осіб, які перебувають у МПВ, та РКС (м. Кривий Ріг). Однак, у більшостірайонів не представлені послуги з КіТна ВІЛ за допомогою швидких тестівдля таких груп найвищого ризику інфікування як РКС, ЧСЧ, або ПГР, а у деяких районах послугиз КіТна ВІЛ за допомогою швидких тестівне представлені для жодної з груп найвищого ризику

Доступність послуг АРТ, ЗПТ та послуг кабінетів "Довіра"

Доступність АРТ, ЗПТ та послуг кабінетів "Довіра" проаналізовано за допомогою даних щодо часу, витраченого на доїзд до місць, де надаються послуги з ЗПТ, АРТ та до кабінетів "Довіра" у Дніпропетровській області. Згідно з даними, введеними до ГІС по Дніпропетровській області, розрахунки проводилися, виходячи із загальної чисельності населення 3305,2 тис. осіб (за даними 2011 року).

За результатами просторового моделювання, можна зробити висновок, що станом на жовтень 2013 року за рахунок діяльності 16 сайтів ЗПТ (карта 7), майже все населення Дніпропетровської області має просторовий доступ до послуг з ЗПТ (91%).

За рахунок роботи 22 сайтів, де надаються послуги з АРТ у області, просторовий доступ знаходиться на високому рівні (карта 8). Майже все населення області (92%) проживає на території, що знаходиться в зоні 60-хвилинного часу досягнення сайтів.

Доступність послуг кабінетів "Довіра" представлена на карті 9. Майже все населення (97%) знаходиться в межах 60-хвилинної зони досяжності до даних центрів, що забезпечує суцільний просторовий доступ до послуг КіТ, що надається у таких закладах.

Карта 1. Розміщення місць надання послуг у Дніпропетровській області за типом надавача

Співвідношення числа НУО та організацій, що надають медичні і соціальні послуги

Дніпропетровська область та місто Кривий Ріг

Надавачі послуг

16

НУО

Медичні установи

Соціальні установи

Загальна кількість постачальників послуг та їх число позначається шириною кругової діаграми.

Джерела даних
Адміністративні: DIVA GIS, 2013
Дорожня мережа: Open Street Map, 2013
ВІЛ-послуги: проект RESPOND, 2013

Розробка карти: жовтень, 2013

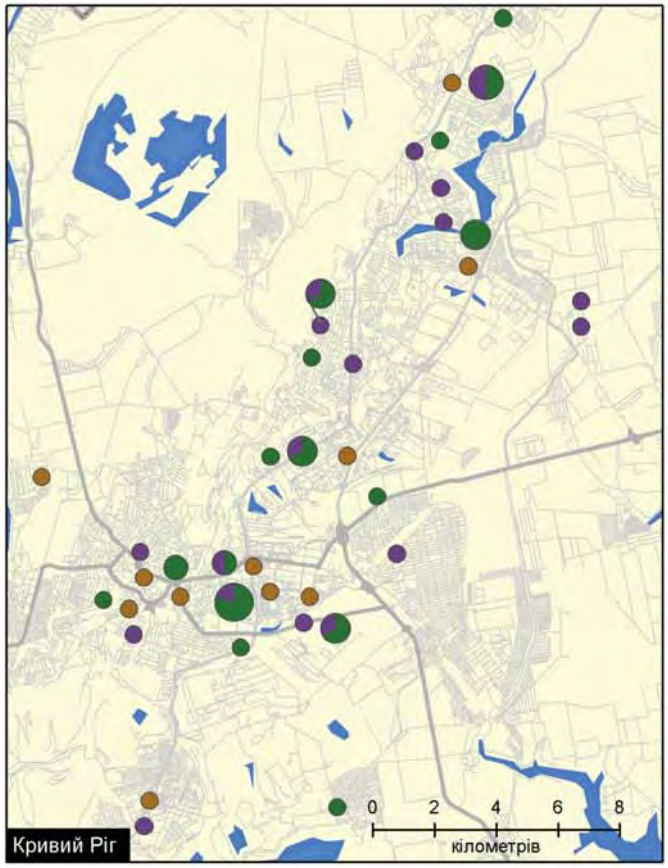

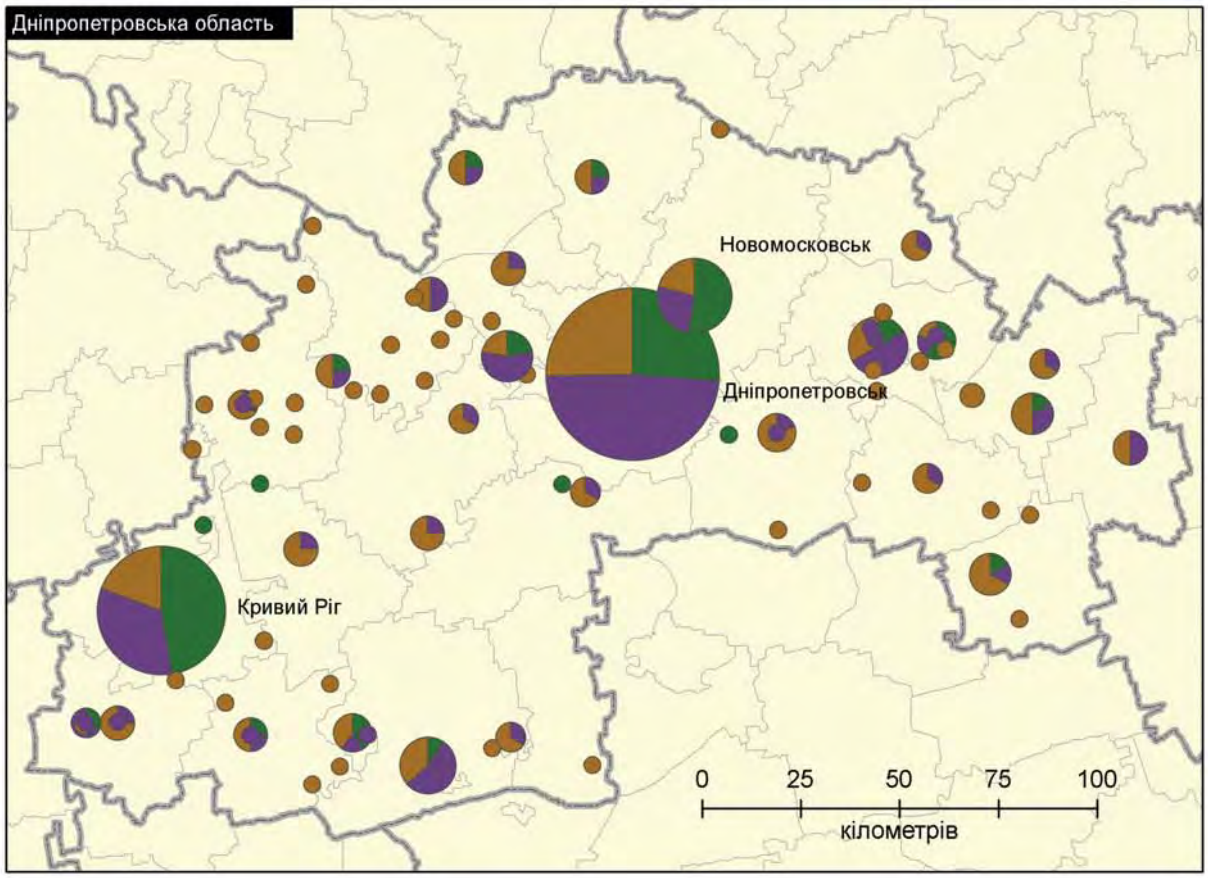

Карта 2. Розміщення місць надання послуг у місті Дніпропетровськ за типом надавача

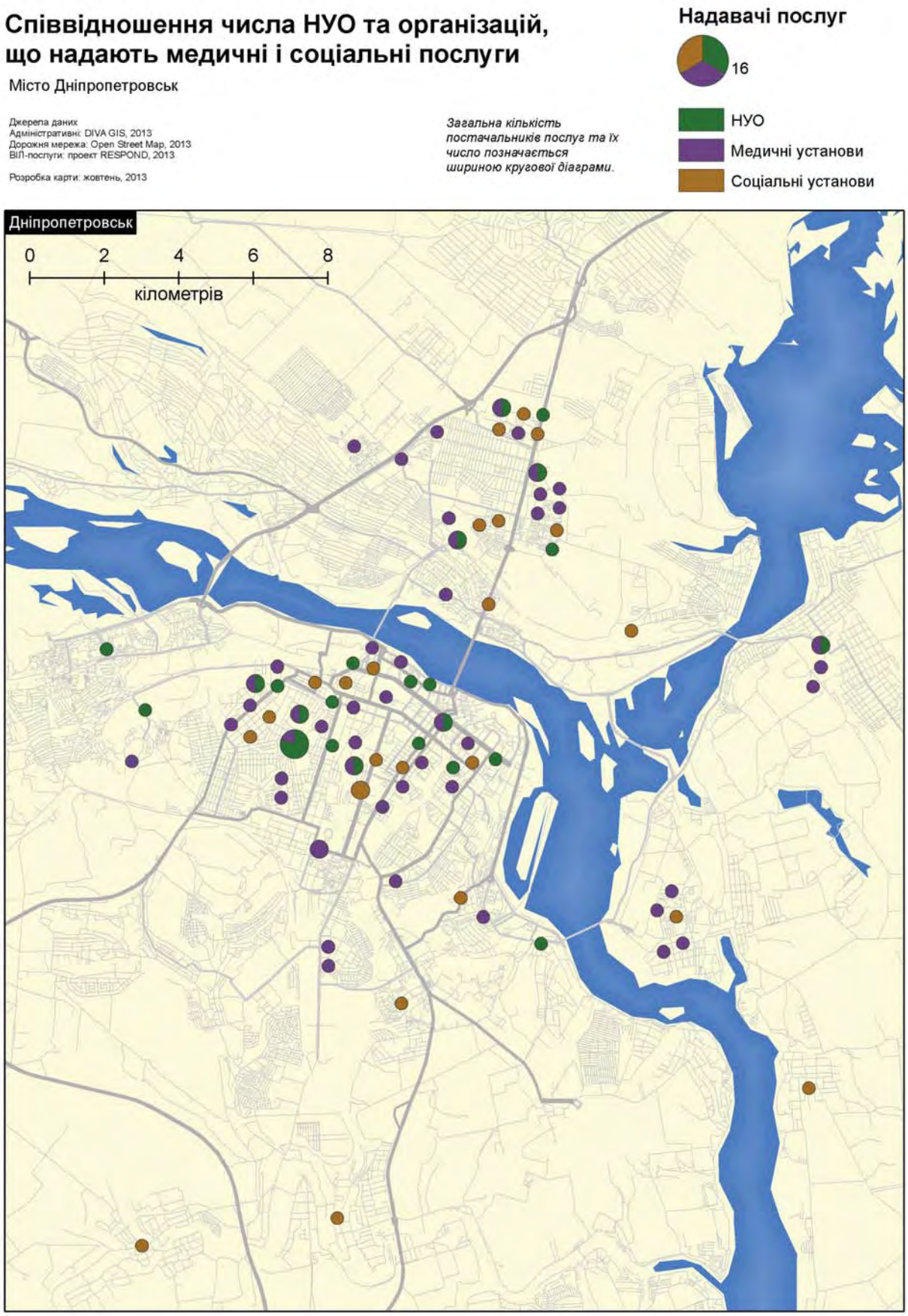

Карта 3. Тестування на ІПСШ швидкими тестами для уразливих груп на рівні області та м. Кривий Ріг

Місця надання послуг з тестування на ІПСШ за допомогою швидких тестів та лікування ІПСШ для груп, вразливих до інфікування ВІЛ

Дніпропетровська область та місто Кривий Ріг

Надавачі послуг

16

Загальна кількість постачальників послуг та їх число позначається шириною кругової діаграми.

- ЧСЧ
- РКС
- СІН
- Ув'язнені
- Підлітки групи ризику
- Лікування ІПСШ

Джерела даних
Адміністративні: DIVA GIS, 2013
Дорожня мережа: Open Street Map, 2013
ВІЛ-послуги: проект RESPOND, 2013

Розробка карти: жовтень, 2013

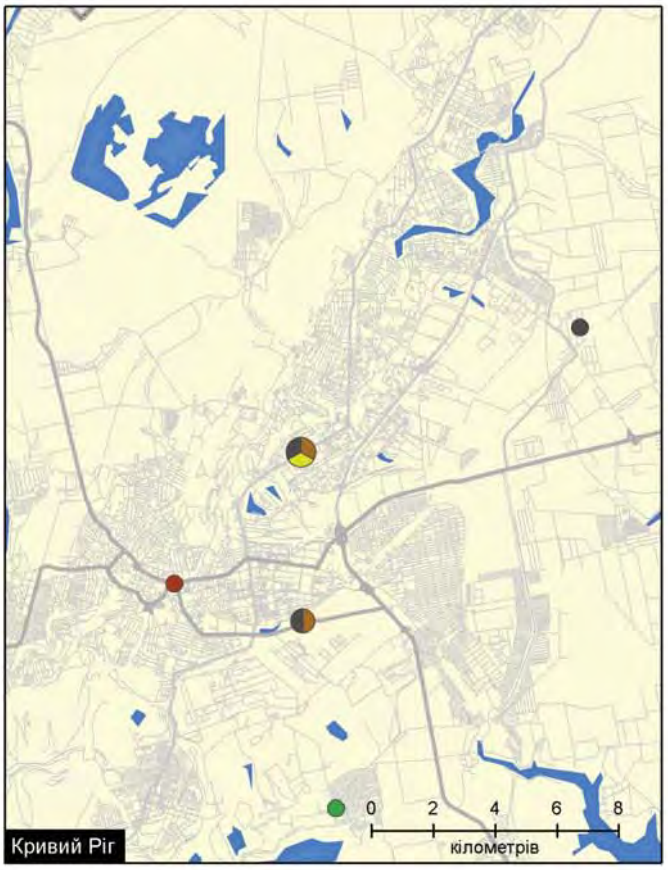

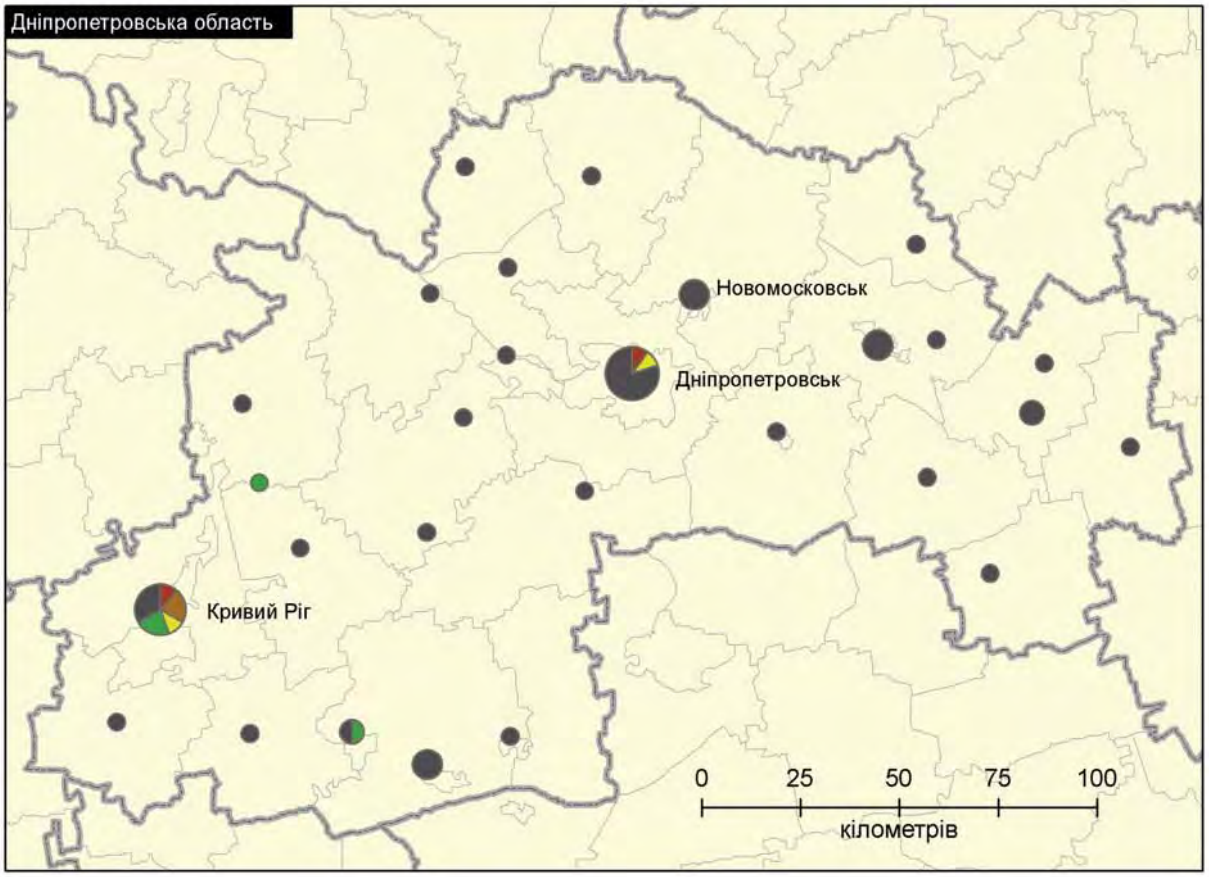

Карта 4. Тестування на ІПСШ швидкими тестами для уразливих груп на рівні м. Дніпропетровськ

Карта 5. Тестування на ВІЛ швидкими тестами для уразливих груп на рівні області та м. Кривий Ріг

Місця, де представники груп, вразливих до інфікування ВІЛ, можуть пройти тестування на ВІЛ за допомогою швидких тестів

Дніпропетровська область та місто Кривий Ріг

Надавачі послуг

16

Загальна кількість постачальників послуг та їх число позначається шириною кругової діаграми. В даному випадку розмір кругової діаграми вказує на те, що кількість надавачів послуг – 16.

- ЧСЧ
- РКС
- СІН
- Ув'язнені
- Підлітки групи ризику

Джерела даних
Адміністративні: DIVA GIS, 2013
Дорожня мережа: Open Street Map, 2013
ВІЛ-послуги: проект RESPOND, 2013

Розробка карти: жовтень, 2013

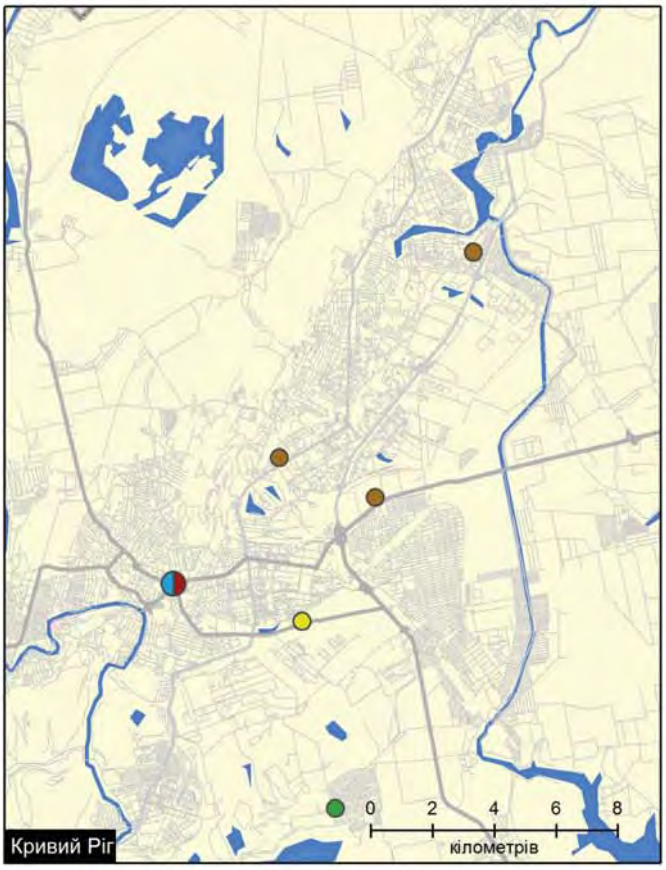

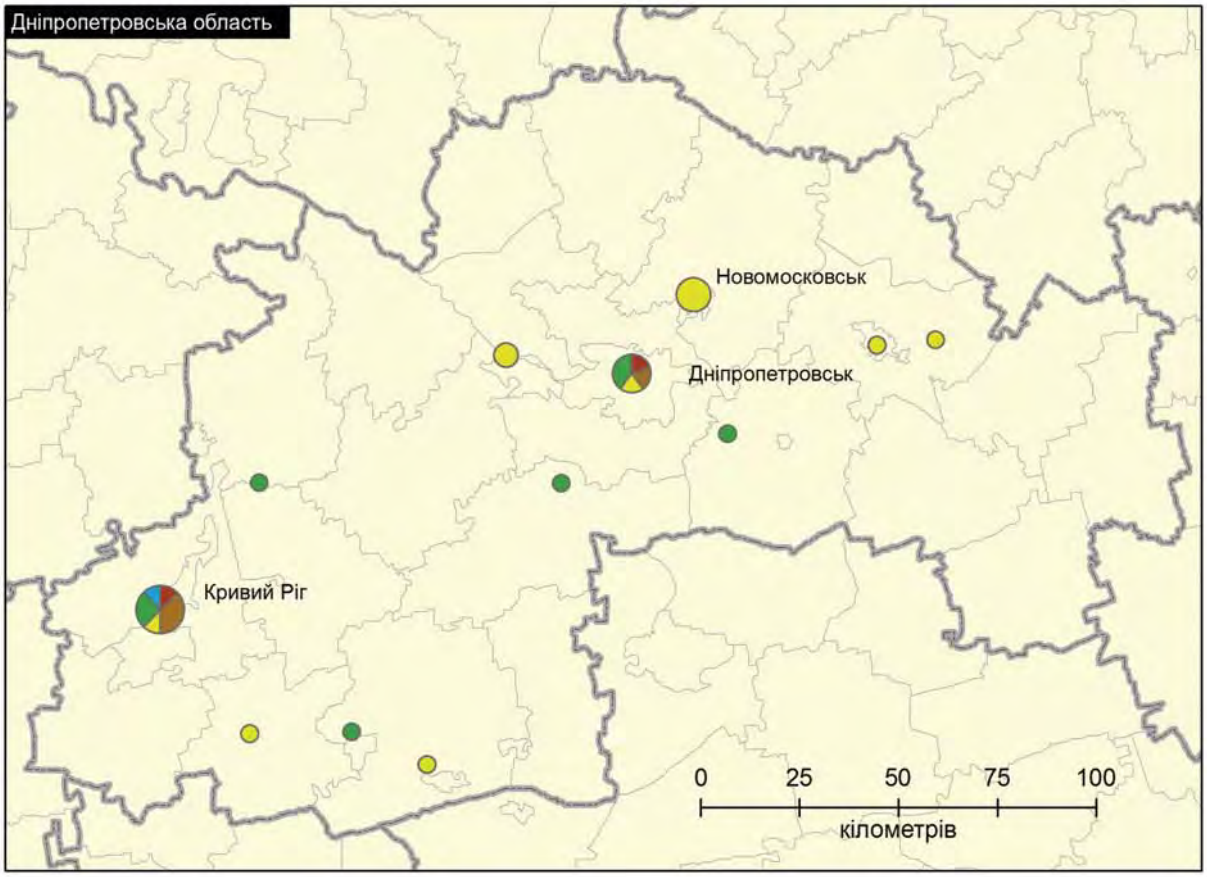

Карта 6. Тестування на ВІЛ швидкими тестами для уразливих груп на рівні м. Дніпропетровськ

Місця, де представники груп, вразливих до інфікування ВІЛ, можуть пройти тестування на ВІЛ за допомогою швидких тестів

Місто Дніпропетровськ

Джерела даних
Адміністративні: DIVA GIS, 2013
Дорожня мережа: Open Street Map, 2013
ВІЛ-послуги: проект RESPOND, 2013

Розробка карти: жовтень, 2013

Загальна кількість постачальників послуг та їх число позначається шириною кругової діаграми. В даному випадку розмір кругової діаграми вказує на те, що кількість надавачів послуг – 16.

Надавачі послуг

16

ЧСЧ
Ув'язнені
РКС
Підлітки групи ризику
СІН

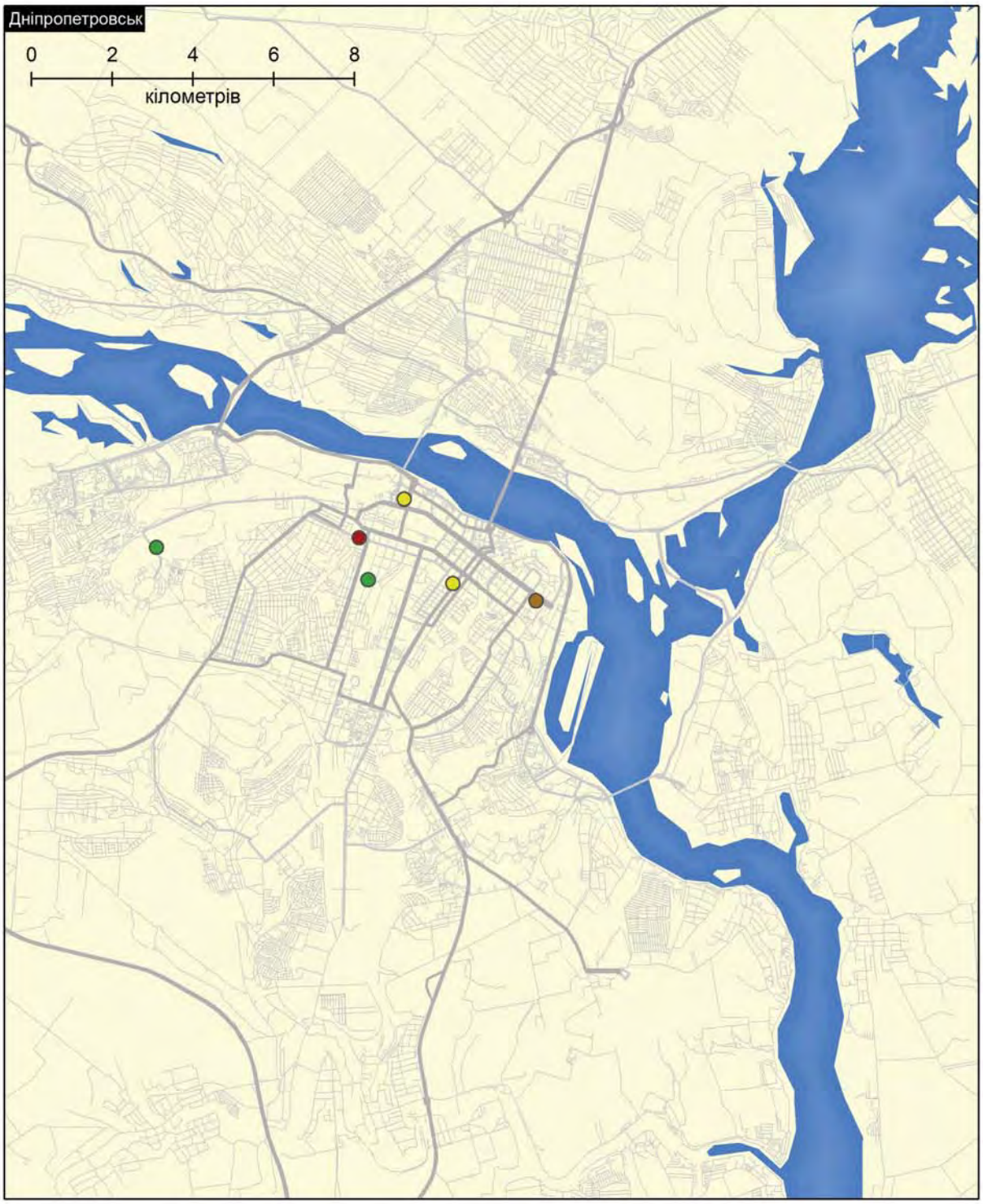

Карта 7. Розміщення сайтів ЗПТ та 30 і 60-хвилинні зони доїзду

Території, що знаходяться у межах 30- та 60-хвилинного доїзду до сайтів ЗПТ (розрахунково)

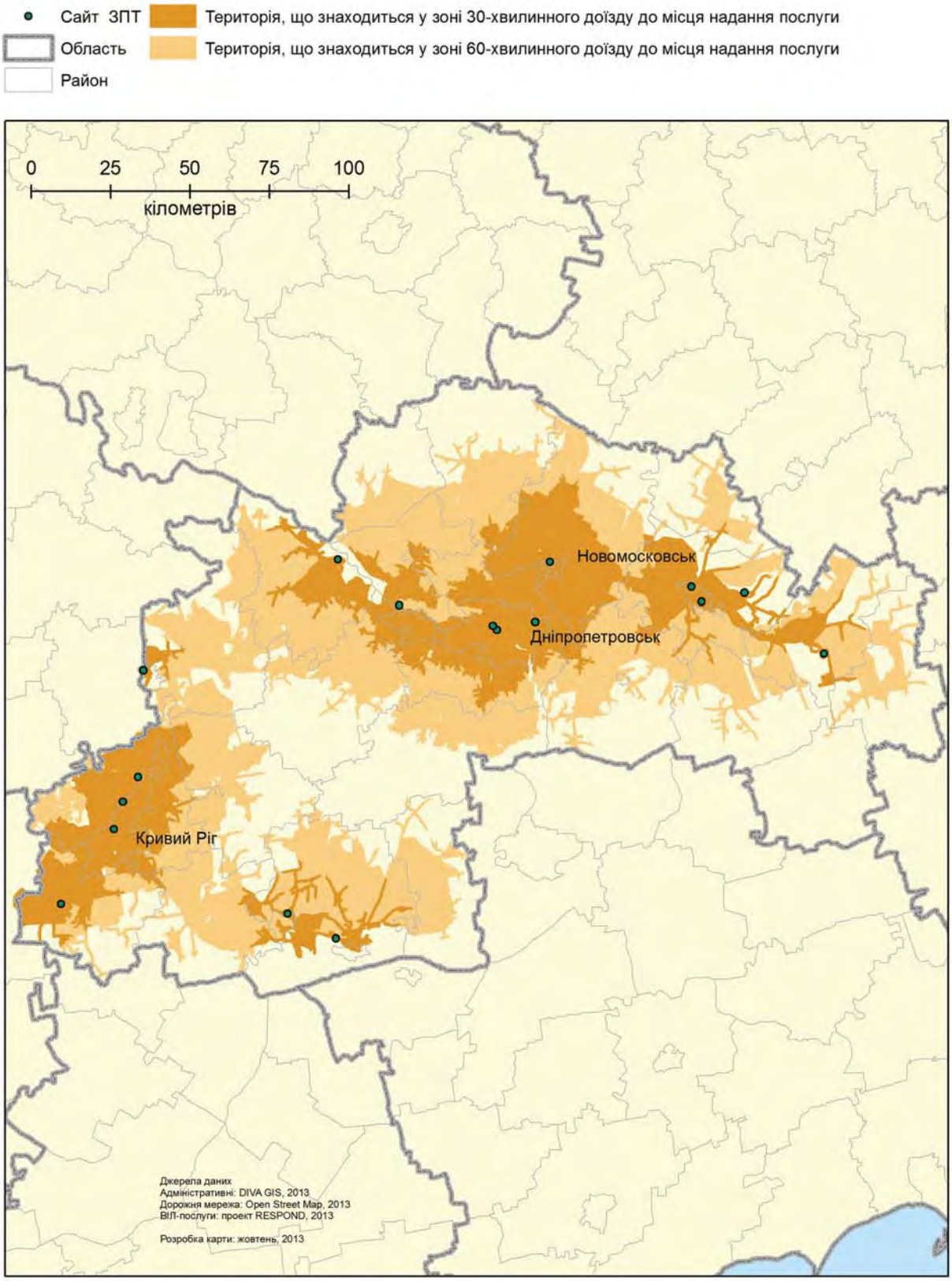

Карта 8. Розміщення сайтів АРТ та 30 і 60-хвилинні зони доїзду

Території, що знаходяться у межах 30- та 60-хвилинного доїзду до сайтів АРТ (розрахунково)

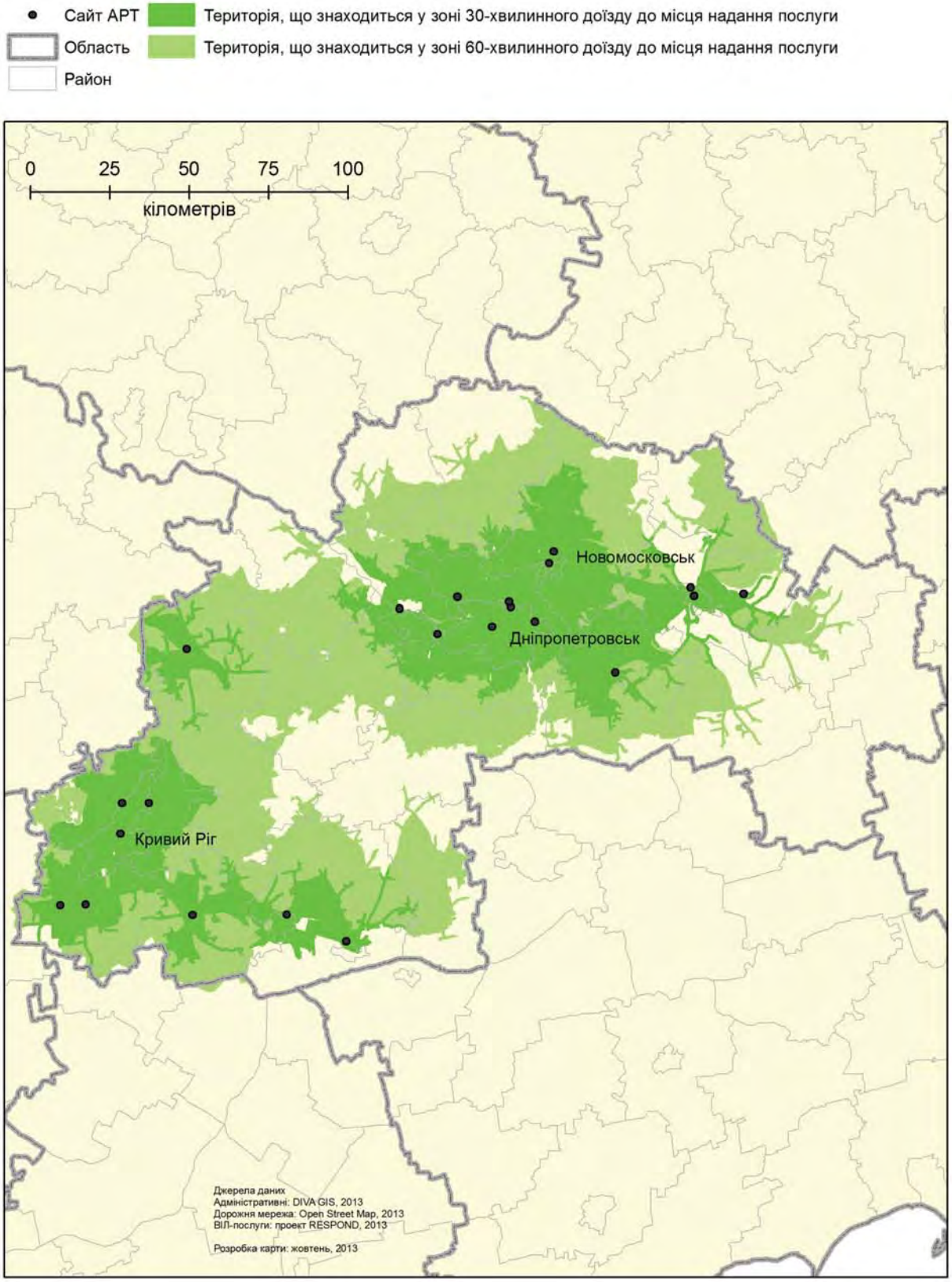

Карта 9. Розміщення кабінетів “Довіра” та 30 і 60-хвилинні зони доїзду

Території, що знаходяться у межах 30- та 60-хвилинного доїзду до сайтів АРТ (розрахунково)

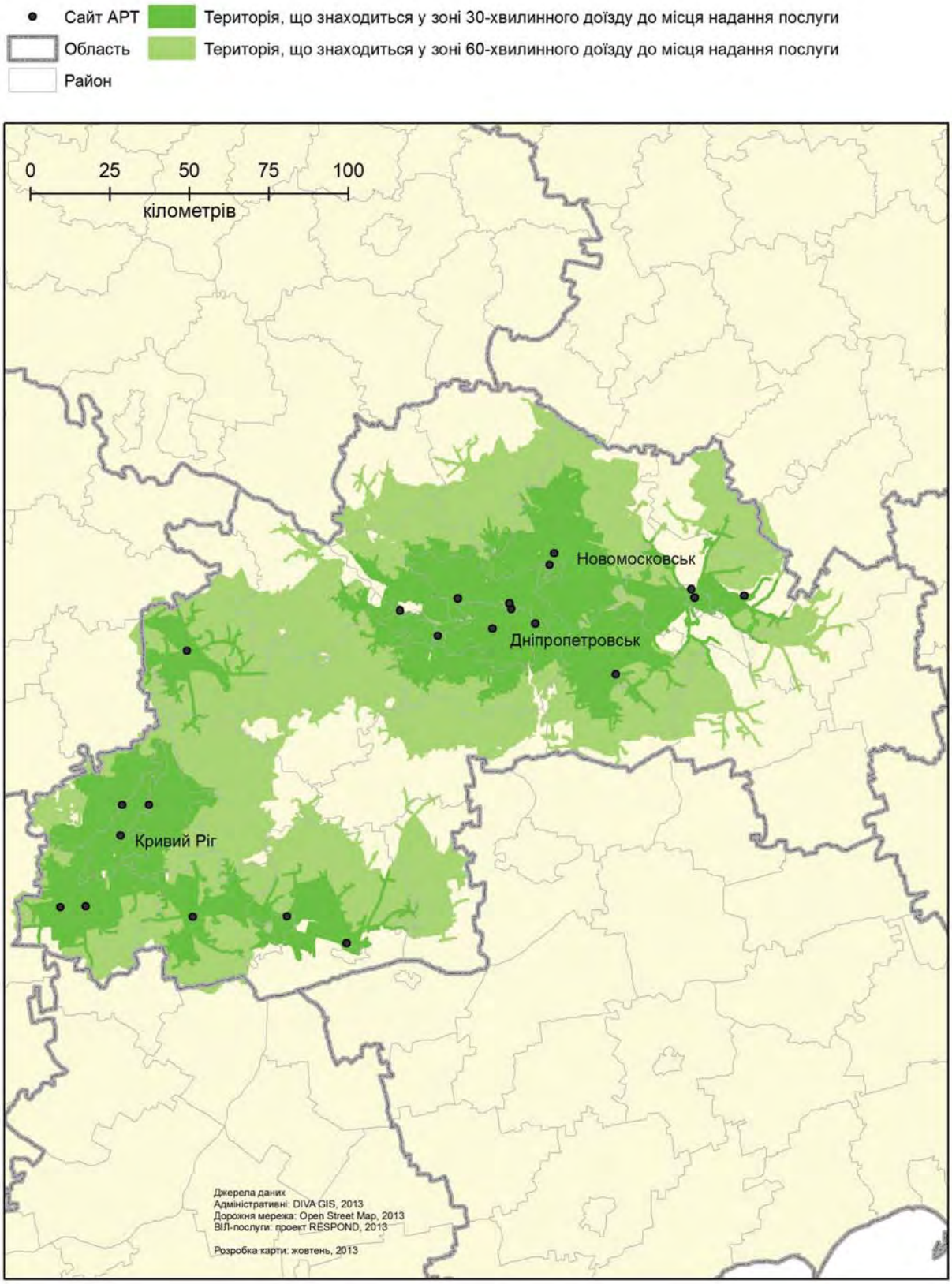

Таблиця 3. Розрахунки чисельності населення, охопленого послугами із ЗПТ, АРТ та послугами кабінетів "Довіра" у Дніпропетровській області

Послуги/час досягнення	Населення	Відсоток від загальної чисельності населення
ЗПТ 0–30 хв.	2 567 055	78%
ЗПТ 30–60 хв.	456 293	14%
Всього по ЗПТ в зоні 0–60 хв.	**3 023 348**	**91%**
АРТ 0–30 хв.	2 645 353	80%
АРТ 30–60 хв.	405 500	12%
Всього по АРТ в зоні 0–60 хв.	**3 050 853**	**92%**
Кабінети "Довіра" 0–30 хв.	2 948 355	89%
Кабінети "Довіра" 30–60 хв.	325 728	8%
Всього по кабінетах "Довіра" в зоні 0–60 хв.	3 222 304	97%
Загальна чисельність населення області	**3 305 169**	**100%**

Послуги в розрізі груп підвищеного ризику

Для розуміння наявності послуг з профілактики та лікування ВІЛ/СНІДу для різних уразливих груп населення на наступних картах представлені послуги, згруповані за окремими групами населення та за блоками послуг: програми зменшення шкоди, програми видачі презервативів, медичні послуги, які надаються на базі НУО або за направленнями від НУО, послуги консультування з різних питань та перенаправлення.

На картах 10 та 11 представлені послуги для СІН у Дніпропетровську, Кривому Розі та Дніпропетровській області загалом. На карті видно, що послуги з обміну шприців, консультування та доступу до презервативів для СІН достатньо добре представлені географічно в межах міст Дніпропетровськ та Кривий Ріг, однак інші райони області забезпечені такими послугами лише частково. За даними Альянсу, за 2013 рік було охоплено профілактичними програмами 28756 СІН, в тому числі 19467 чоловіків та 9289 жінок, що складає 82% від оціночної кількості СІН.Крім цього, послугами було охоплено 689 статевих партнерів СІН. Це свідчить про суттєве охоплення профілактичними послугами СІН.

На картах 12 та 13 представлені послуги, що надаються для РКС. Варто зазначити, що такі послуги доступні лише на рівні м. Дніпропетровськта м. Кривий Ріг, при цьому у м. Дніпропетровськ такі послуги представлені лише частково. Згідно з даними Альянсу, такими послугами було охоплено 2724 РКС (43% від оціночної кількості). Виходячи з цієї інформації та даних щодо недостатньої представленості послуг у області, очевидною є потреба у розширенні мережі надавачів послуг для РКС у області та для підвищення якості і доступності наявних послуг для РКС.

Карта 14 та 15 демонструє послуги, що надаються ЧСЧ. Як видно з карти, послуги для ЧСЧ доступні лише на рівні обласного центру та міста Кривий Ріг, при цьому діють лише дві точки, де ЧСЧ можуть отримати презервативи. У 2013 році такими послугами було охоплено лише 1638 ЧСЧ, що становить 9% від оціночної чисельності представників групи.

Карта 10. Місця надання послуг для СІН у Дніпропетровській області та Кривому Розі

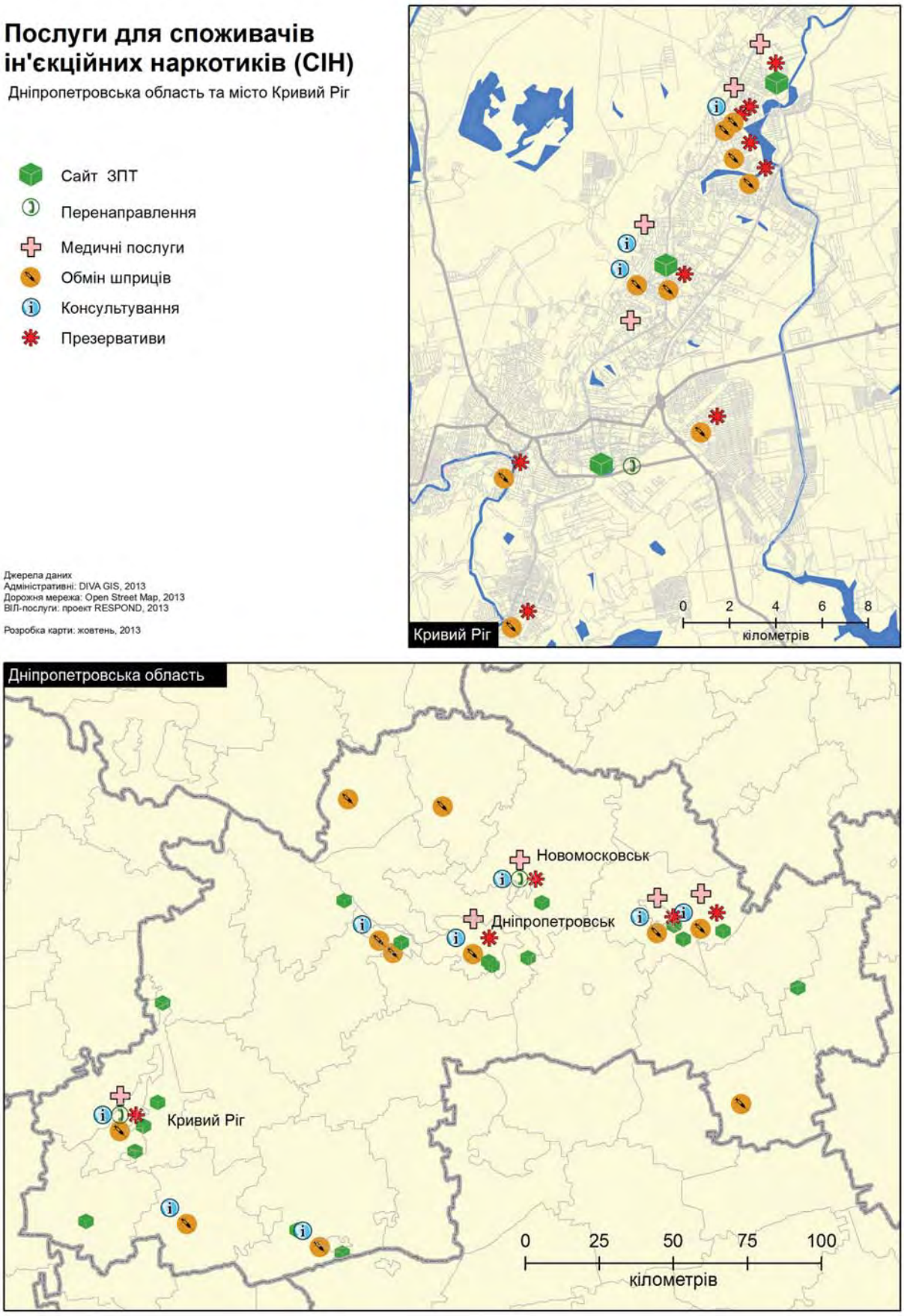

Карта 11. Місця надання послуг для СІН у Дніпропетровську

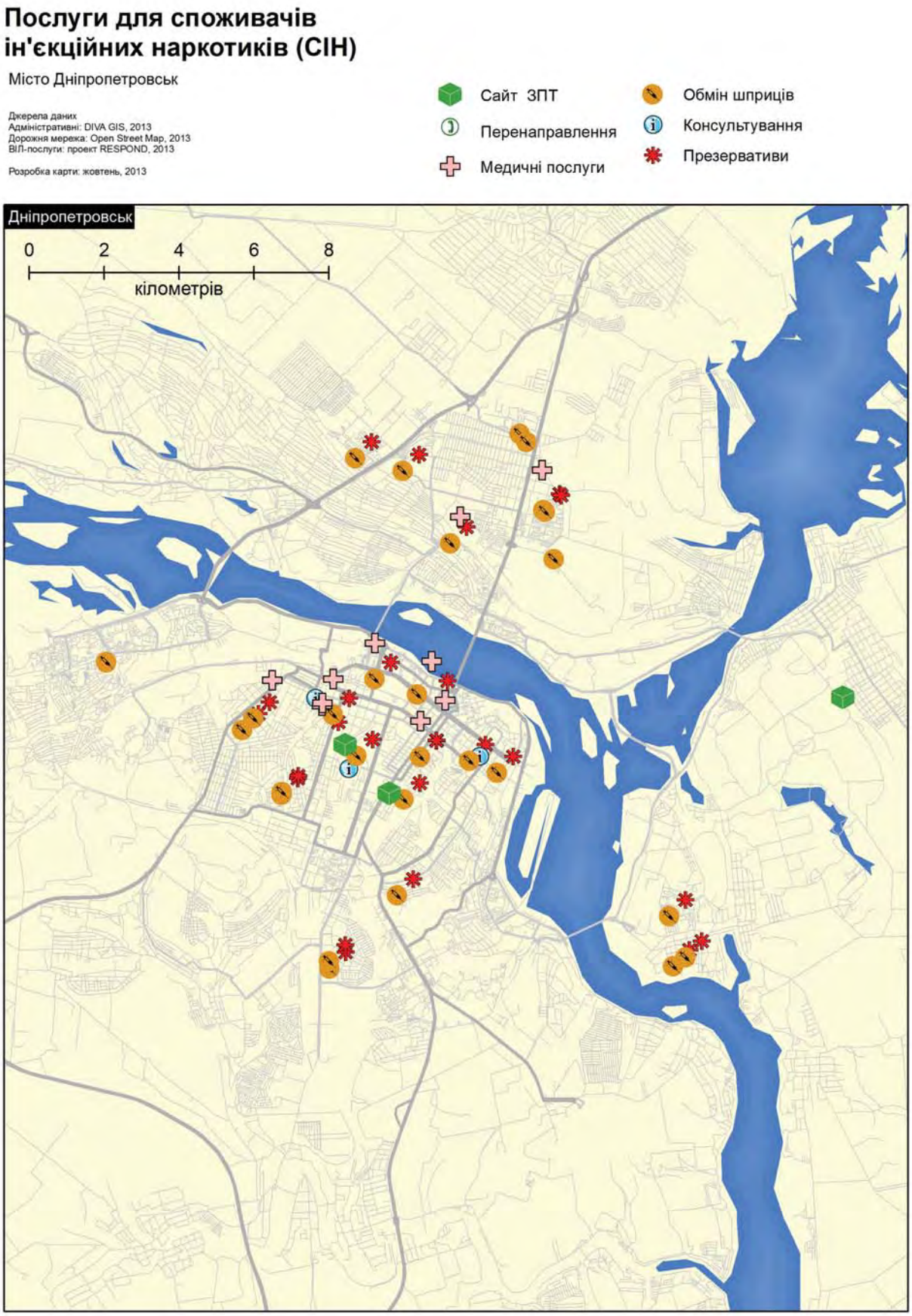

Карта 12. Місця надання послуг для РКС у Дніпропетровській області та Кривому Розі

Послуги для жінок комерційного сексу (ЖКС)

Дніпропетровська область та місто Кривий Ріг

- Презервативи
- Консультування
- Медичні послуги
- Перенаправлення

Джерела даних
Адміністративні: DIVA GIS, 2013
Дорожня мережа: Open Street Map, 2013
ВІЛ-послуги: проект RESPOND, 2013

Розробка карти: жовтень, 2013

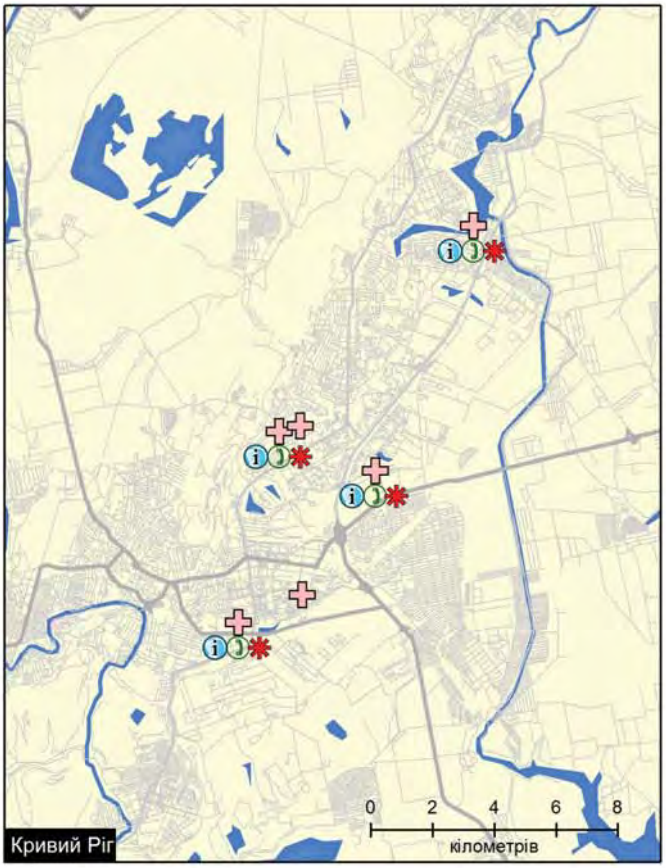

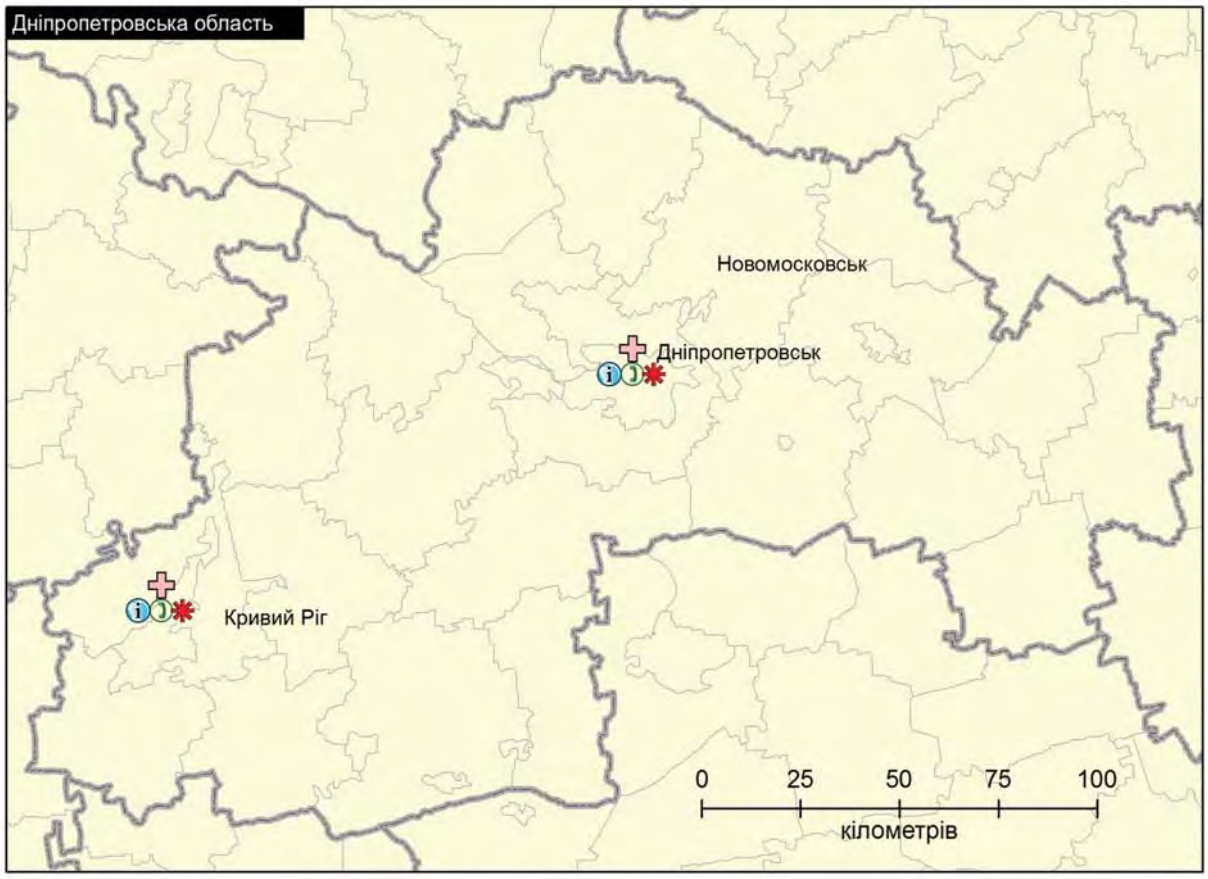

Карта 13. Місця надання послуг для РКС у Дніпропетровську

Карта 14. Місця надання послуг для ЧСЧ у Дніпропетровській області та Кривому Розі

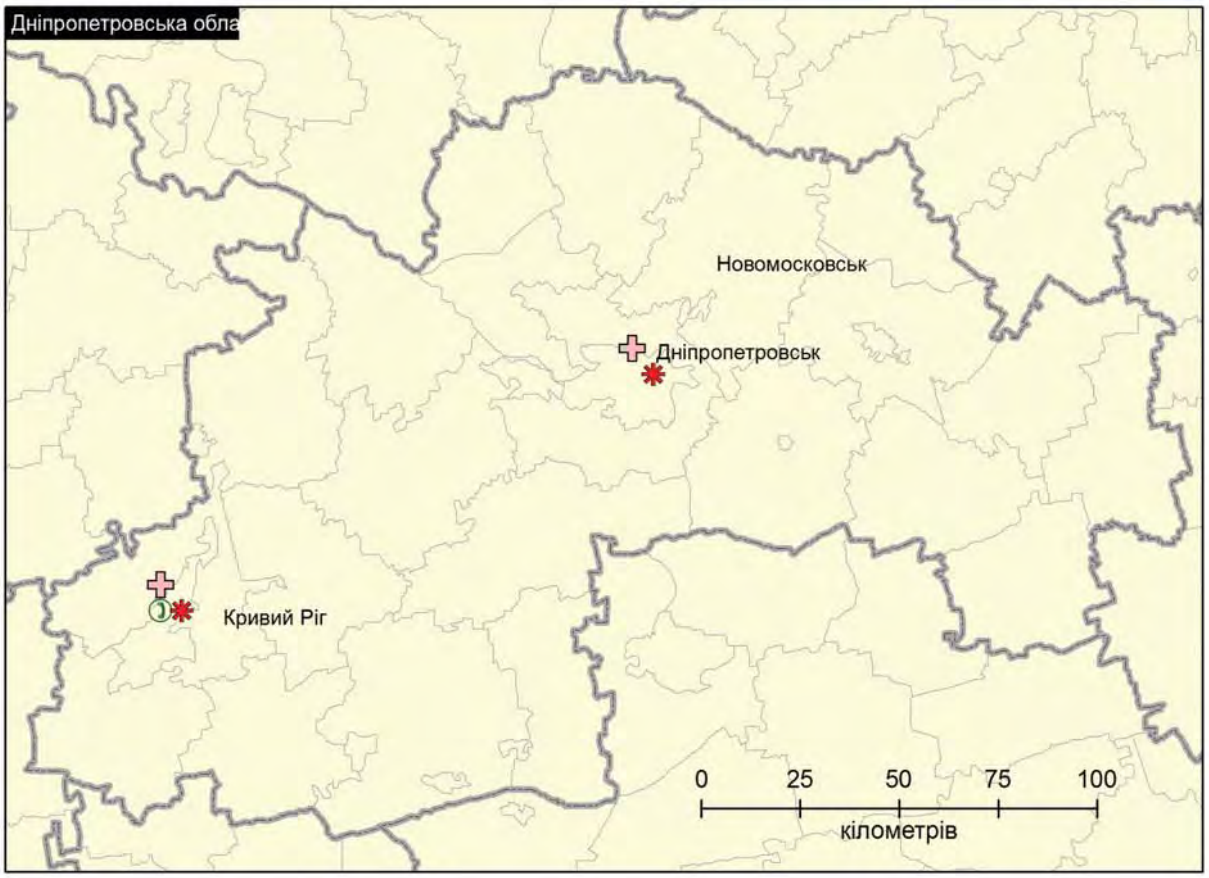

Карта 15. Місця надання послуг для ЧСЧ у Дніпропетровську

Послуги для чоловіків, які мають секс з чоловіками (ЧСЧ)

Місто Дніпропетровськ

Джерела даних
Адміністративні: DIVA GIS, 2013
Дорожня мережа: Open Street Map, 2013
ВІЛ-послуги: проект RESPOND, 2013

Розробка карти: жовтень, 2013

Презервативи
Консультування
Медичні послуги
Перенаправлення

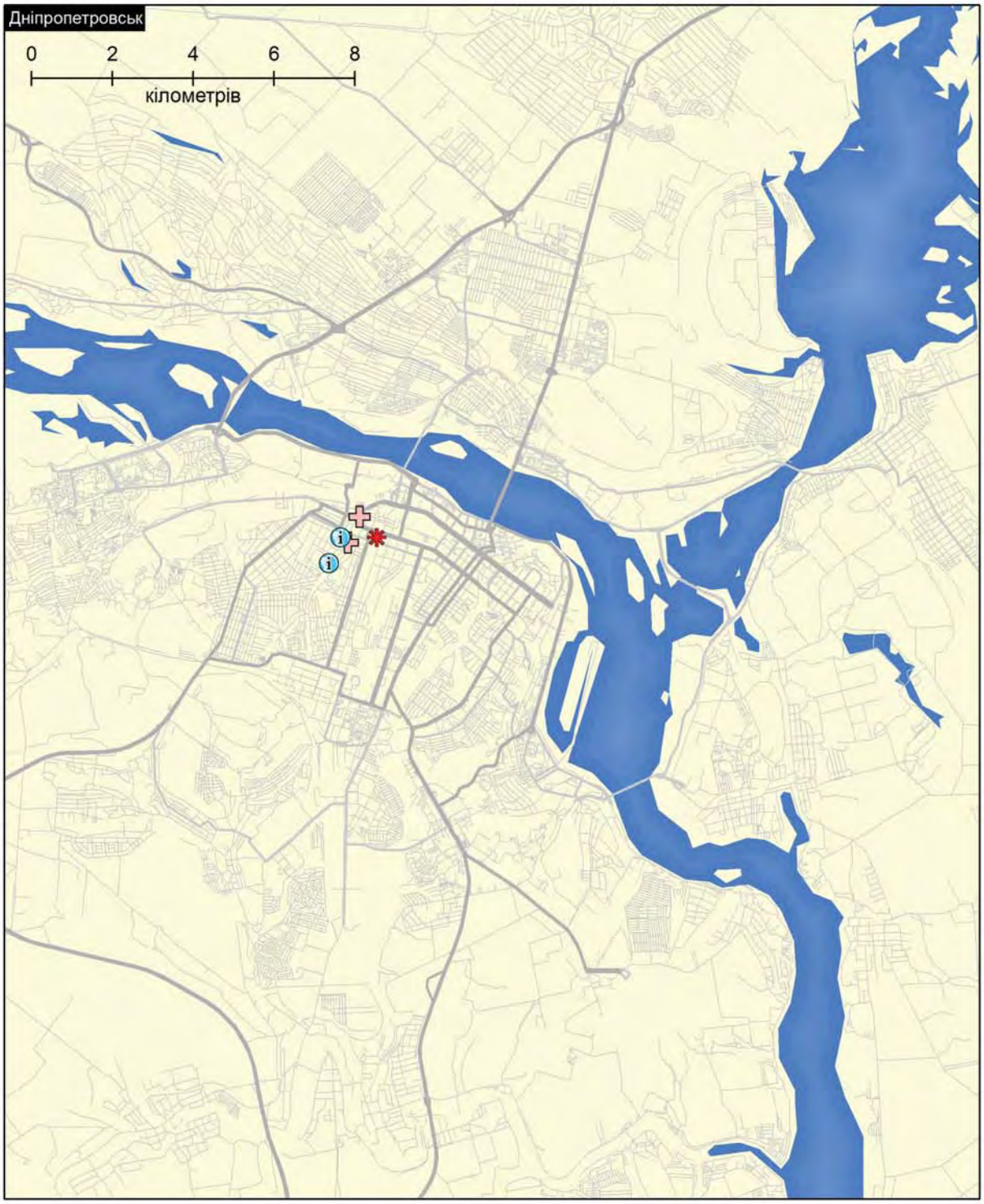

Карта 16. Місця надання послуг для ПГР у Дніпропетровській області та Кривому Розі

Послуги для підлітків групи ризику (ПГР)

Дніпропетровська область та місто Кривий Ріг

- Презервативи
- Консультування
- Медичні послуги
- Перенаправлення

Джерела даних
Адміністративні: DIVA GIS, 2013
Дорожня мережа: Open Street Map, 2013
ВІЛ-послуги: проект RESPOND, 2013

Розробка карти: жовтень, 2013

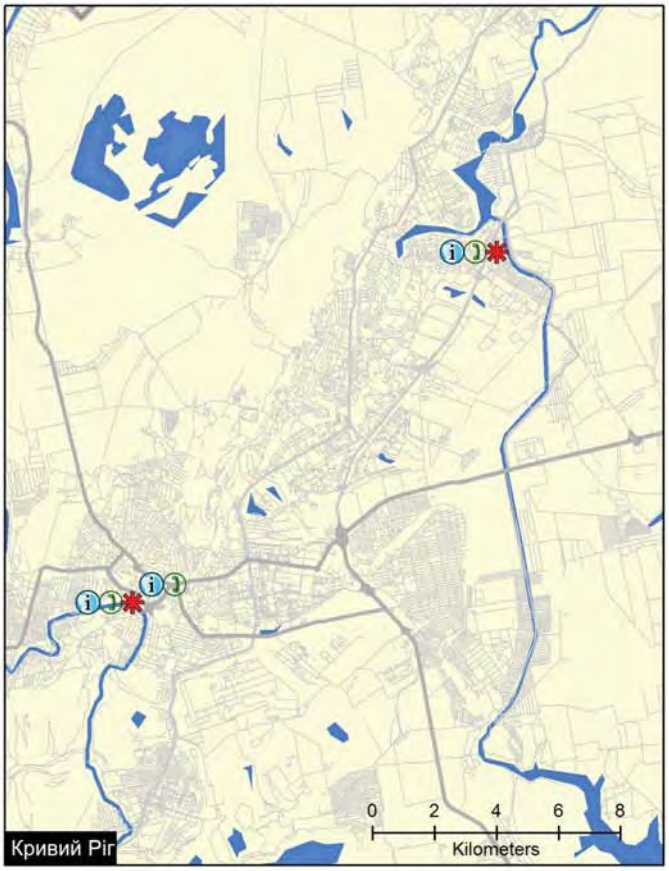

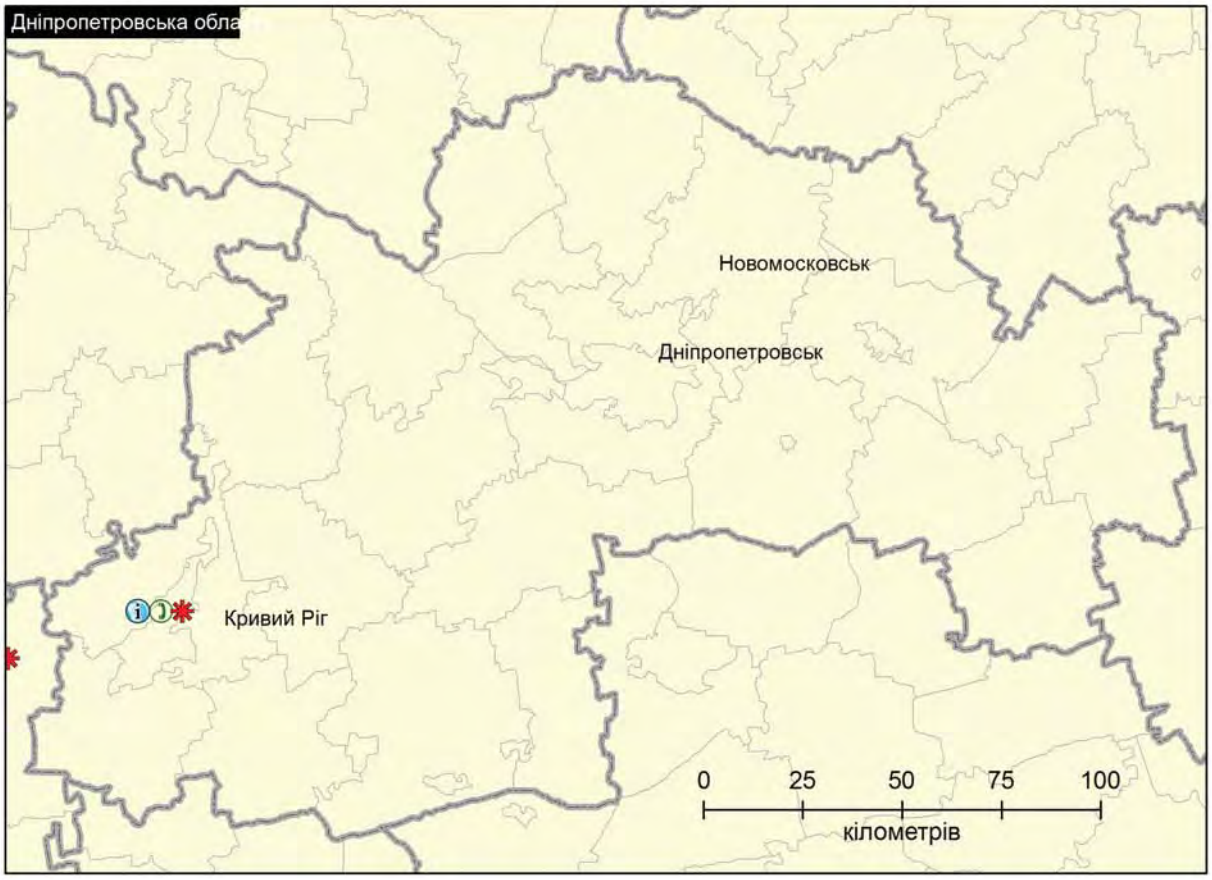

Карта 17. Місця надання послуг для осіб, що перебувають у МПВ у Дніпропетровській області та Кривому Розі

Послуги для осіб, які перебувають у місцях позбавлення волі

Дніпропетровська область та місто Кривий Ріг

- установи виконання покарань
- Презервативи
- Консультування
- Медичні послуги

Джерела даних
Адміністративні: DIVA GIS, 2013
Дорожня мережа: Open Street Map, 2013
ВІЛ-послуги: проект RESPOND, 2013

Розробка карти: жовтень, 2013

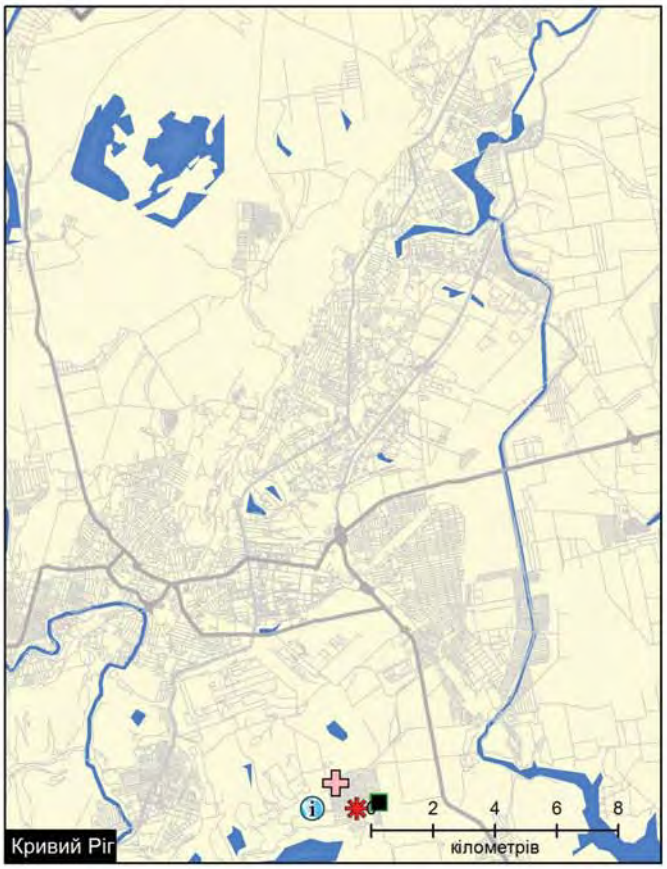

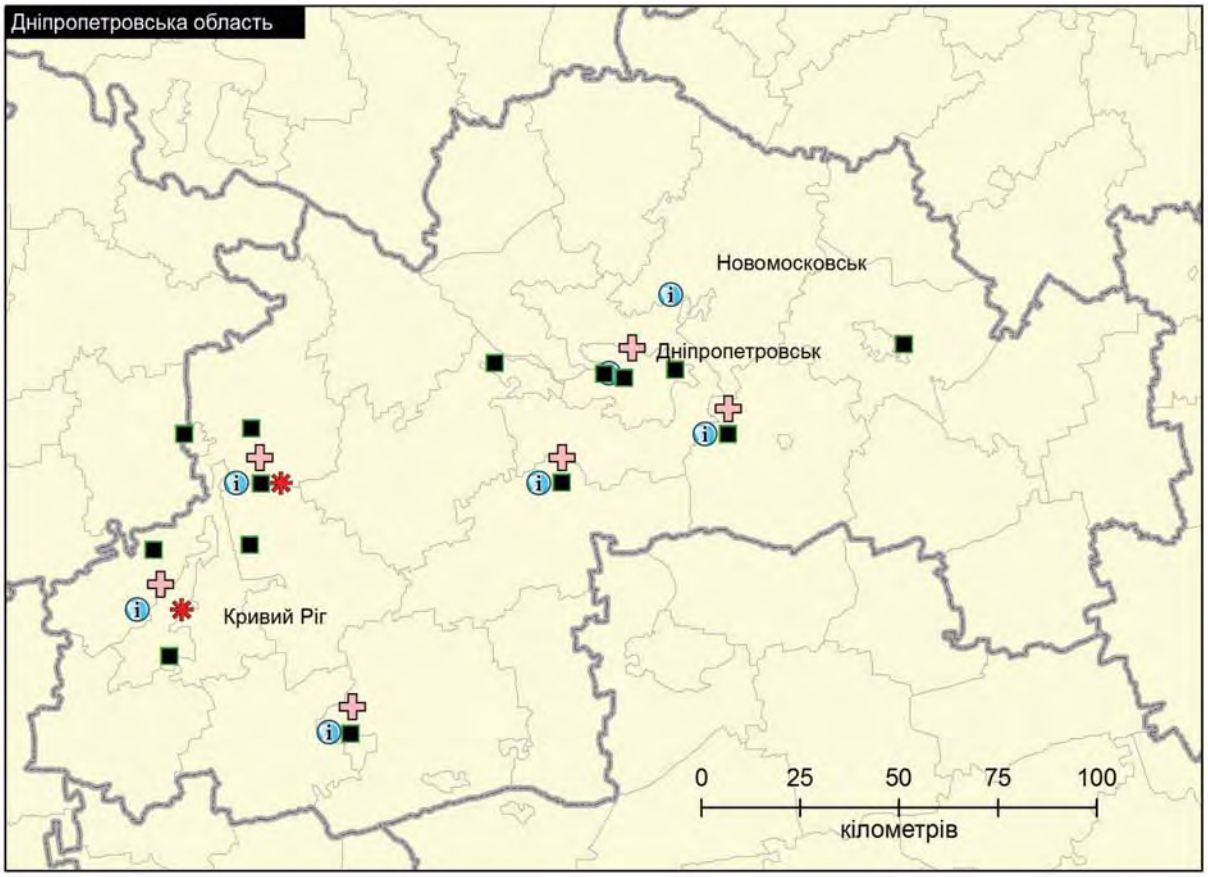

Карта 18. Місця надання послуг для осіб, які перебувають у МПВ у Дніпропетровську

Послуги для осіб, які перебувають у місцях позбавлення волі

Місто Дніпропетровськ

Джерела даних
Адміністративні: DIVA GIS, 2013
Дорожня мережа: Open Street Map, 2013
ВІЛ-послуги: проект RESPOND, 2013

Розробка карти: жовтень, 2013

- установи виконання покарань
- Презервативи
- Консультування
- Медичні послуги

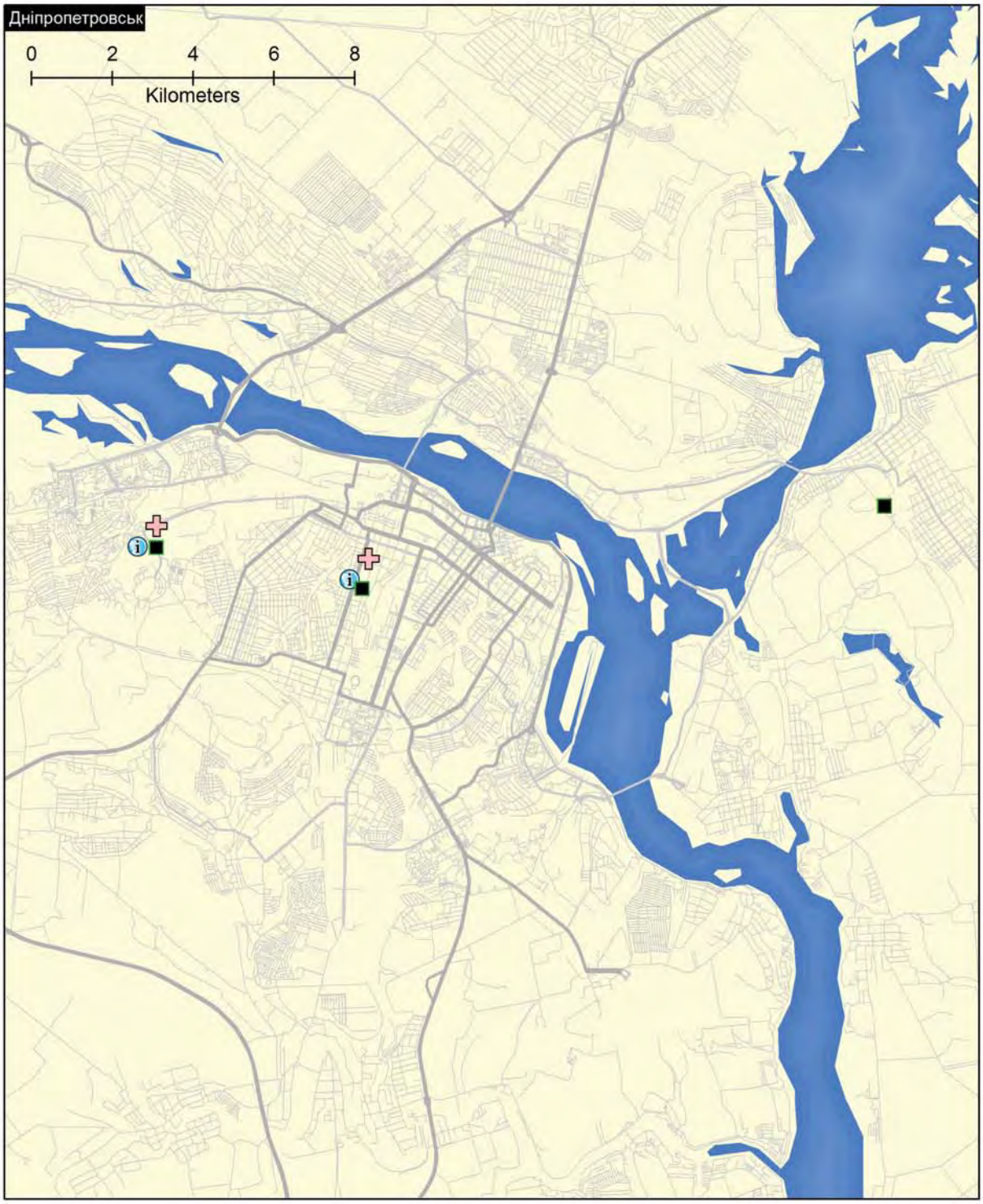

Карта 19. Місця надання послуг для ЛЖВ у Дніпропетровській області та Кривому Розі

Послуги для людей, які живуть з ВІЛ (ЛЖВ)

Дніпропетровська область та місто Кривий Ріг

- Презервативи
- Консультування
- Медичні послуги
- Перенаправлення

Джерела даних
Адміністративні: DIVA GIS, 2013
Дорожня мережа: Open Street Map, 2013
ВІЛ-послуги: проект RESPOND, 2013

Розробка карти: жовтень, 2013

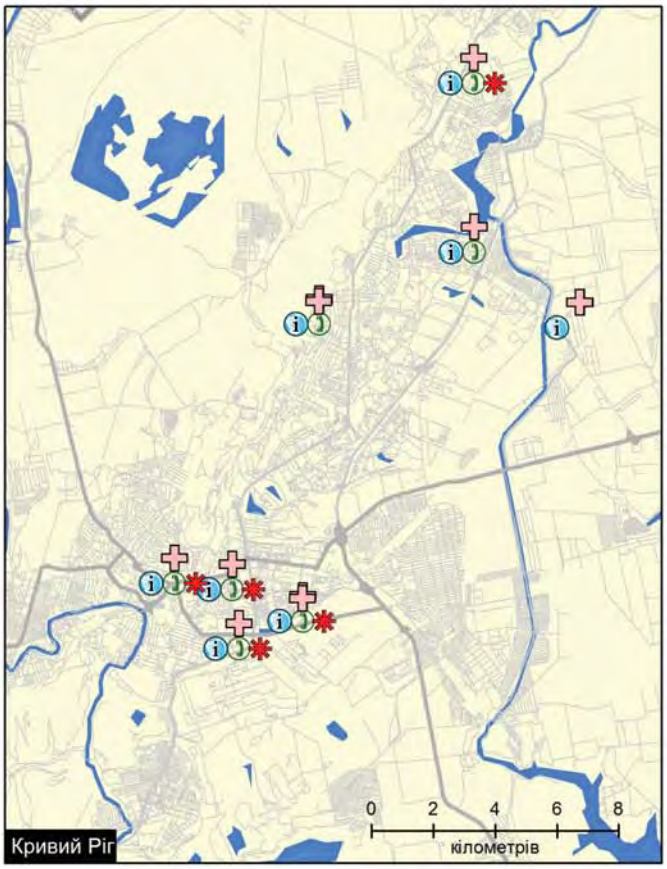

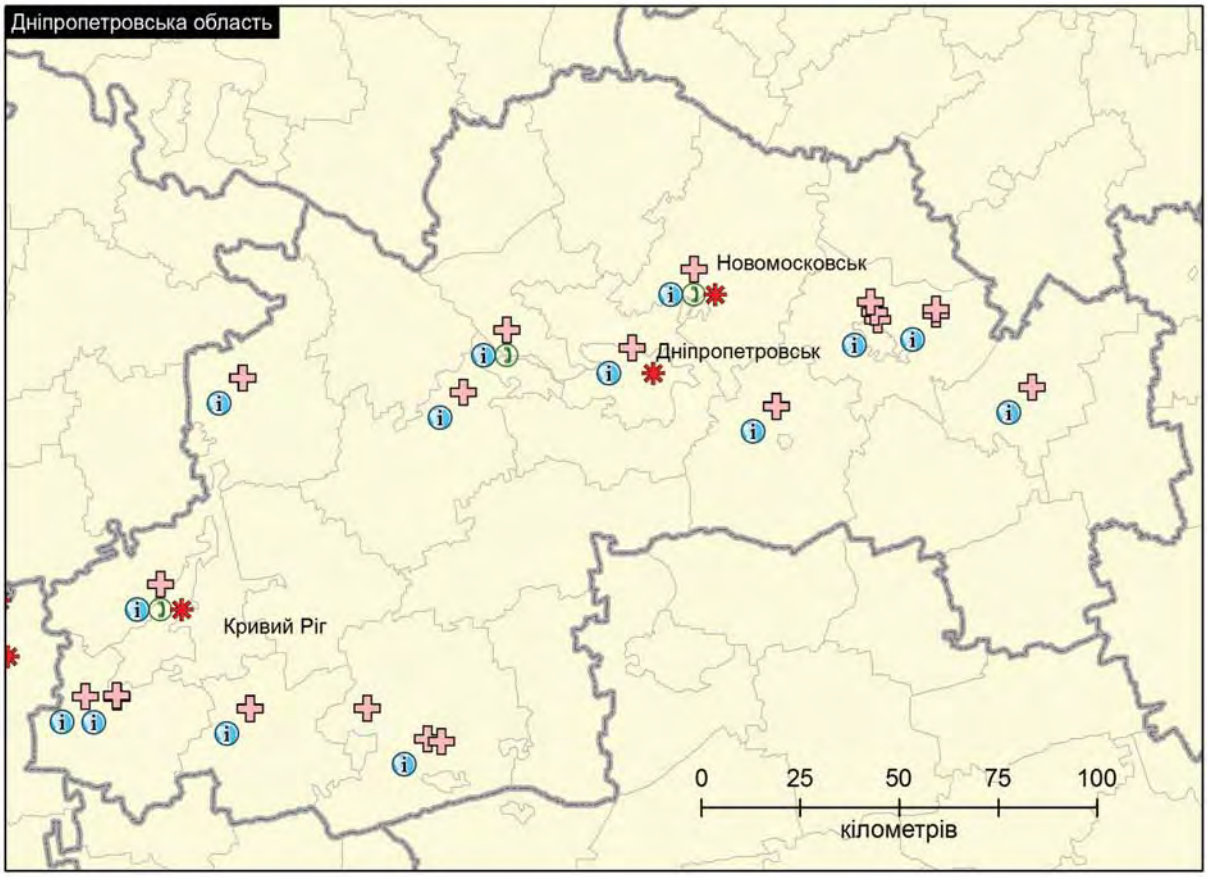

Карта 20. Місця надання послуг для ЛЖВ у Дніпропетровську

Послуги для людей, які живуть з ВІЛ (ЛЖВ)

Місто Дніпропетровськ

Джерела даних
Адміністративні: DIVA GIS, 2013
Дорожня мережа: Open Street Map, 2013
ВІЛ-послуги: проект RESPOND, 2013

Розробка карти: жовтень, 2013

Презервативи
Консультування
Медичні послуги
Перенаправлення

Щодо послуг, які надаються ПГР[8] (карта 16), то НУО, які б діяли на рівні обласного центру, не були виявлені, послуги з консультування та перенаправлення ПГР, а також забезпечення презервативами надаються у двох місцях на рівні м. Кривий Ріг.

Відповідно до карти 17 та 18 послуги для осіб, які перебувають у МПВ, в першу чергу консультування, надаються на рівні обласного центру, а також у значній кількості районів. Важливо зазначити, що у Дніпропетровській області знаходиться значна кількість закладів пенітенціарної системи. В той же час кількість надавачів послуг, що працюють з даню групою, та кількість місць надання послуг є обмеженими.Місця, де представники групи мають можливість отримати презервативи,працюють лише у Кривому Розі та П'ятихатському районі.

Мережа надання послуг для ЛЖВ (карта 19 та 20) є розгалуженою в центральній частинім. Дніпропетровськ, у м. Кривий Ріг та у більшості районів області. При цьому, за даними Мережі, послугами з догляду і підтримки у 2013 році було охоплено 10684 ЛЖВ, що становило 46,5% від загальної кількості ЛЖВ на обліку.

Висновки

За результатами картування, можна зробити висновок, що більшість послуг з профілактики ВІЛ для основних груп підвищеного ризику потребує розширення у Дніпропетровській області, в першу чергу для РКС, ЧСЧ, ПГР, осіб, які перебувають у МПВ та ЛЖВ. Наразі послуги переважно зосереджені в м. Дніпропетровськ та охоплюють деякі райони та міста області, в той час як більша територія області лишається неохопленою профілактичними послугами. Крім того, лише декілька видів послуг розташовані за однією адресою, тому особам, які потребують більше однієї послуги, скоріш за все, доводиться відвідувати більше одного місця, щоб отримати необхідні їм послуги.

У області значною є кількість організацій, які надають послуги з ВІЛ групам підвищеного ризику або потенційно могли б бути залученими до надання послуг з ВІЛ, при цьому значною є кількість місць надання послуг з ВІЛ неурядовими організаціями. Обмеженими на території області є послуги скринінгу ВІЛ та ІПСШ за допомогою швидких тестів.

Варто звернути увагу, що три види послуг (АРТ, ЗПТ і послуги КіТ на базі кабінетів "Довіра") в Дніпропетровській області організовані на високому рівні – не тільки 90% населення може дістатися до будь-якої з цих послуг протягом 60 хвилин, але більше 75% населення перебувають в зоні 30-хвилинного досягнення до точок надання послуг. При цьому слід зважати на те, що такі дані є розрахунковими тане беруть до уваги розклад руху громадського транспорту та стан доріг, що впливає на швидкість руху.

Розгалуженою є мережа послуг для СІН. За рахунок організацій, які діють у області, профілактичними послугами покриваються 82% СІН. Доречним буде розширення послуг для РКС та ЧСЧ, оскільки сьогодні вони надаються переважно на рівні обласного центру та м. Кривий Ріг, а показники охоплення представників таких груп підвищеного ризику є низькими: 43% РКС та 9% ЧСЧ було охоплено профілактичними послугами протягом 2013 року. Цільові послуги для ПГР та осіб, які перебувають у МПВ, мають бути розширені.

[8] На відміну від решти областей, які описуються у звіті, на картах по Дніпропетровській області та Дніпропетровську не відображені соціальні служби, які потенційно опікуються та надають послуги ПГР.

Розділ 2. Львівська область

Коротка довідка про область

Населення регіону на 1 січня 2014 року становило 2538,4 тис. осіб.

Міське населення становить 1545,8 тис. (60,9%), сільське – 992,6 тис. осіб(39,1%).

Адміністративний устрій: 20 районів та 9 міст обласного підпорядкування.

Епідеміологічна ситуація

Станом на 1 січня 2014 року у Львівській області перебуває під наглядом 2 493 ВІЛ-інфікованих (поширеність 98,9 на 100 тис. населення), у тому числі 710осіб, хворих на СНІД (поширеність 28,2 на 100 тис.населення)[9].

У 2013 році в областізареєстровано 418 новихвипадків ВІЛ-інфекції, що перевищує кількість зареєстрованих випадків у попередній рік (темп приросту 6,4%).

Останніми роками спостерігається стала тенденція до збільшення інфікування у віковій групі старше 30 років і стабілізаціяв групі 15–24 років (з 12% у 2008 до 11% у 2013 році).Лише з 2012 року статевий шлях передачі ВІЛ-інфекції почав домінувати над парентеральним. Разом з тим, у 2013 році серед взятих під наглядосіб з уперше в житті встановленим діагнозом ВІЛ-інфекціяпарентеральний шлях інфікування визначений для 45% випадків, статевий для 39,5%.

У 2013 році рівень інфікованості за результатами первинного обстеження серед кандидатів у донори становив 0,09%, серед вагітних – 0,26%.

Станом на 1 січня 2014 року на АРТ в області перебувають 861 осіб. Протягом останніх років відбулося найбільше розширення кількості клієнтів програм АРТ, більше ніж в 2 рази. Станом на 1 січня 2014 року ЗПТ отримували 210споживачів ін'єкційних наркотиків, з них, 50,5% мають ВІЛ-позитивний статус, а 18,6% отримують АРТ.

Оціночна кількість груп підвищеного ризику інфікування на ВІЛ у Львівській області[10] 11000 СІН (5500 у місті Львові), 1600 РКС та 10100 ЧСЧ (4900 у місті Львові) [14].

Карти щодо географічного представлення послуг за типами закладів/надавачів послуг

За результатами польового етапу збору даних в області, протягом березня 2013 року було проведено інтерв'ю з 15 надавачами послуг, що діють у місті Львові та інших адміністративно-територіальних одиницях області, ідентифіковано 133 бази надання послуг загалом по області.

---

[9] Тут і далі для розділу використовуються дані з Інформаційного бюлетеню №41 "ВІЛ-інфекція в Україні". – Київ, 2014.

[10] Оціночна чисельність груп підвищеного ризику затверджена на Обласній раді з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу протокольним рішенням № 2 від 21.06.2012.

На карті 21 представлені місця надання послуг в розрізі типів надавачів послуг: медичні заклади (65 місць), соціальні служби (41 місце) та неурядові організації (27 місць). Важливо зазначити, що медичні заклади та заклади соціальних служб представлені у всіх районах області, однак неурядові організації в переважно сконцентровані у м. Львів та в Дрогобицькому районі.

Послуги з тестування на ВІЛ і ІПСШ за допомогою швидких тестів

Карта 22 демонструє розміщення послуг з ІПСШ: місця, де надаються послуги з тестування на ІПСШ за допомогою швидких тестів та розташування шкірно-венерологічних диспансерів, які вказувалися НУО як заклади, з якими вони співпрацюють у разі виявлення ІПСШ. Здебільшого такі послуги для груп підвищеного ризику надаються у м. Львів, а для осіб, які перебувають у МПВ також у Дрогобицькому та Миколаївському районі. Послуги з тестування на ІПСШ за допомогою швидких тестів для інших груп підвищеного ризику інфікування не доступні у районах області. У місцях надання послуг з тестування для СІН та РКС варто проаналізувати результати охоплення такими послугами груп протягом року.

На наступній карті 23 нанесені місця, де неурядовими організаціями для ключових уразливих груп населення проводиться тестування на ВІЛ швидкими тестами. Так, отримати послугу з тестування на ВІЛ із застосуванням швидких тестів є можливим для усіх груп на рівні обласного центру, а для осіб, які перебувають у МПВ, також у Дрогобицькому та Миколаївському районі. В інших районах області послуга КіТ із застосуванням швидких тестів не представлена.

Доступність послуг АРТ, ЗПТ та послуг кабінетів “Довіра”

Доступність АРТ, ЗПТ та послуг кабінетів “Довіра” проаналізовано за допомогою даних щодо часу, витраченого на доїзд до місць, де надаються послуги з ЗПТ, АРТ та до кабінетів “Довіра” у Львівській області. Згідно з даними, введеними до ГІС по Львівській області, розрахунки проводилися, виходячи із загальної чисельності населення 2 435 тис. осіб (за даними 2011 року).

За результатами просторового моделювання, можна зробити висновок, що станом на жовтень 2013 року, за рахунок діяльності 7 сайтів ЗПТ (карта 24), значна частина населення Львівської області мають просторовий доступ до послуг з ЗПТ (85%).

Маючи лише два сайти, де надаються послуги з АРТ у Львівській області, просторовий доступ є обмеженим (карта 25). Трохи більше половини населення (56%) проживають на території, що покривається 60-хвилинним відрізком часу на дорогу.

Найсуттєвішим у Львівській області є охоплення послугами кабінетів “Довіра” (карта 26). Майже все населення (98%) знаходиться в межах 60-хвилинного доїзду до даних центрів, що забезпечує майже суцільний доступ до послуг КіТ (таблиця 4).

З огляду на те, що розрахунки не включають обмеження, які стосуються стану доріг та руху громадського транспорту, доступність послуг може бути нижчою.

Карта 21. Розміщення місць надання послуг у Львівській області за типом надавача

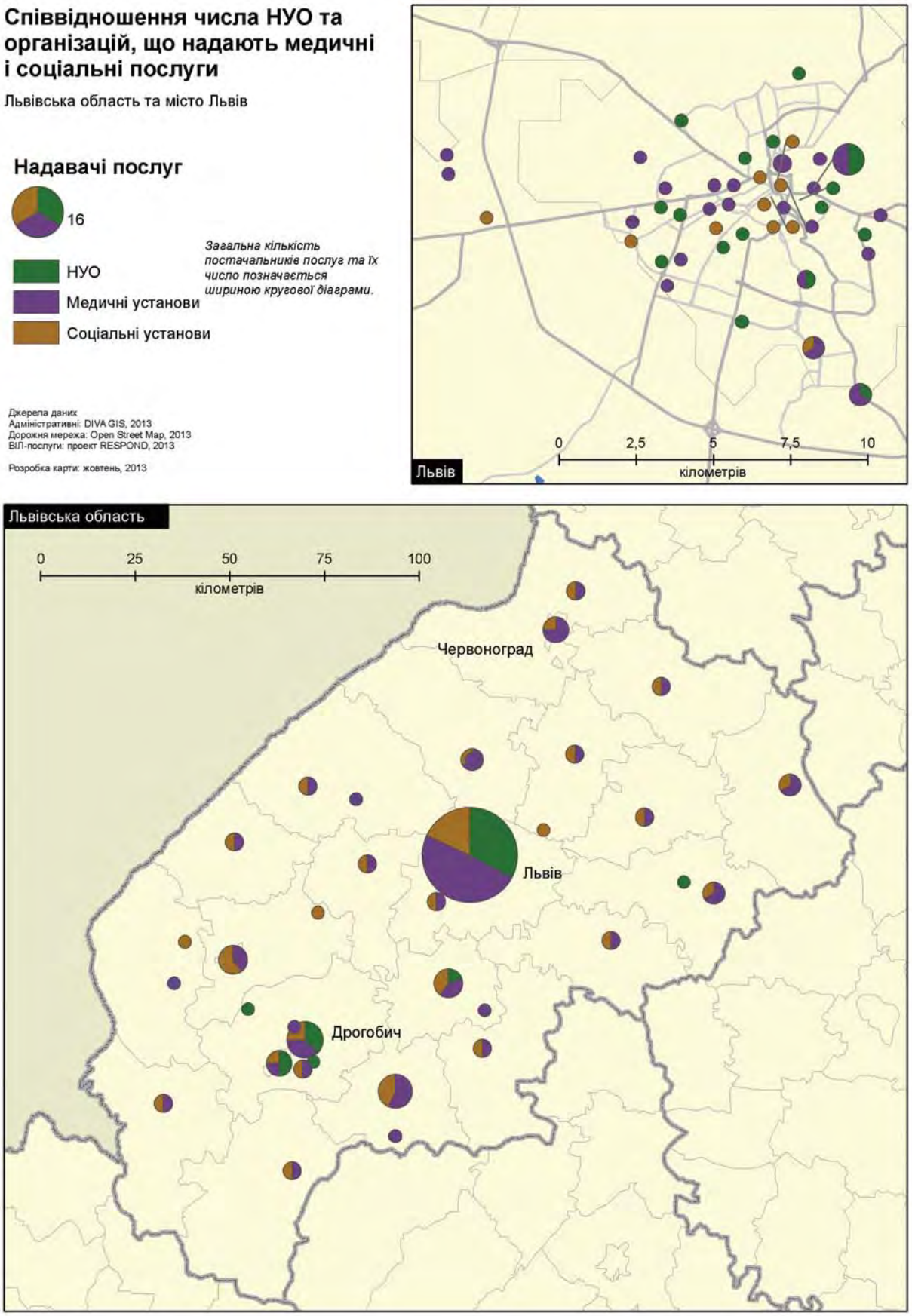

Карта 22. Тестування на ІПСШ швидкими тестами для уразливих груп у Львівській області

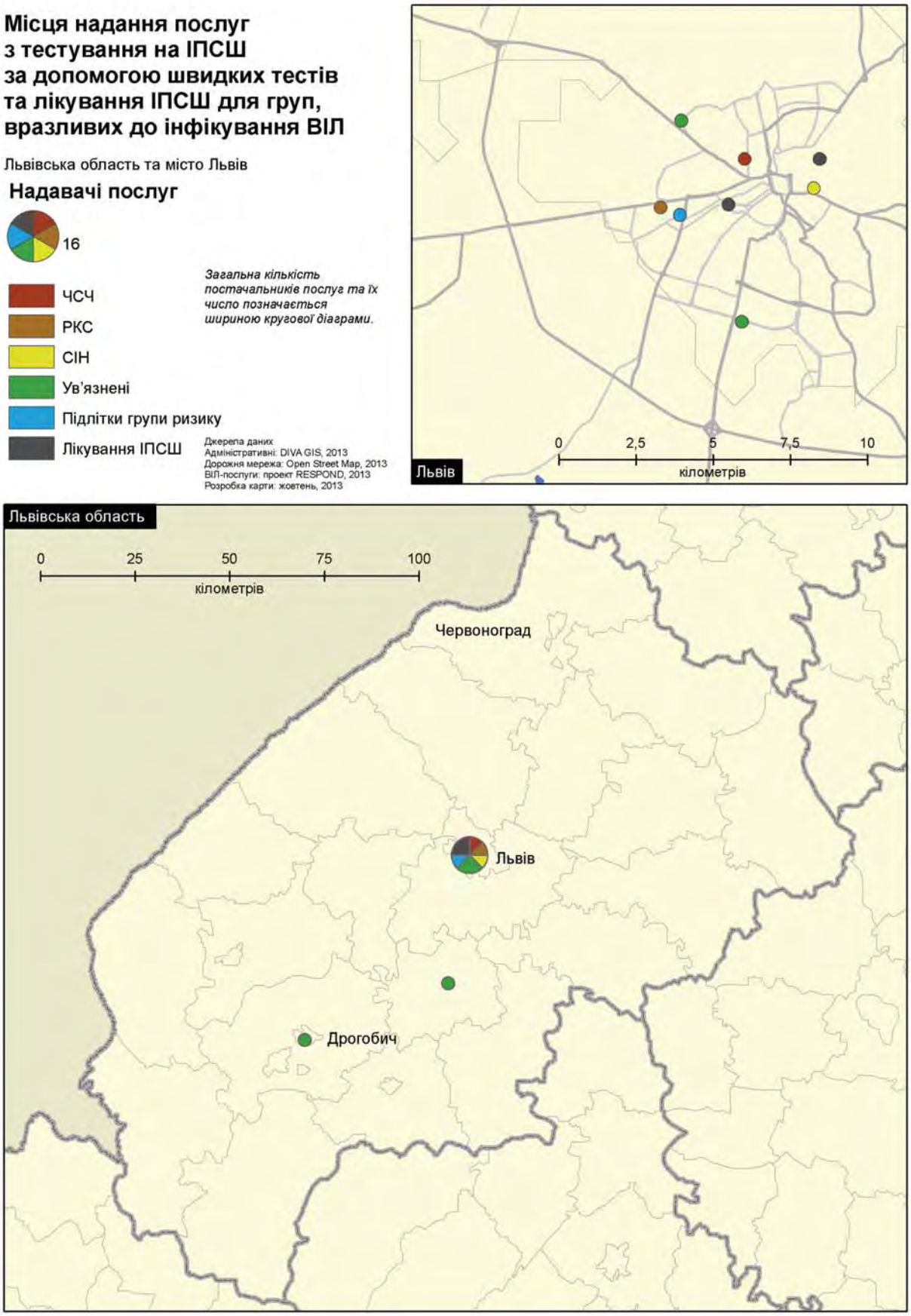

Карта 23. Тестування на ВІЛ швидкими тестами для уразливих груп у Львівській області

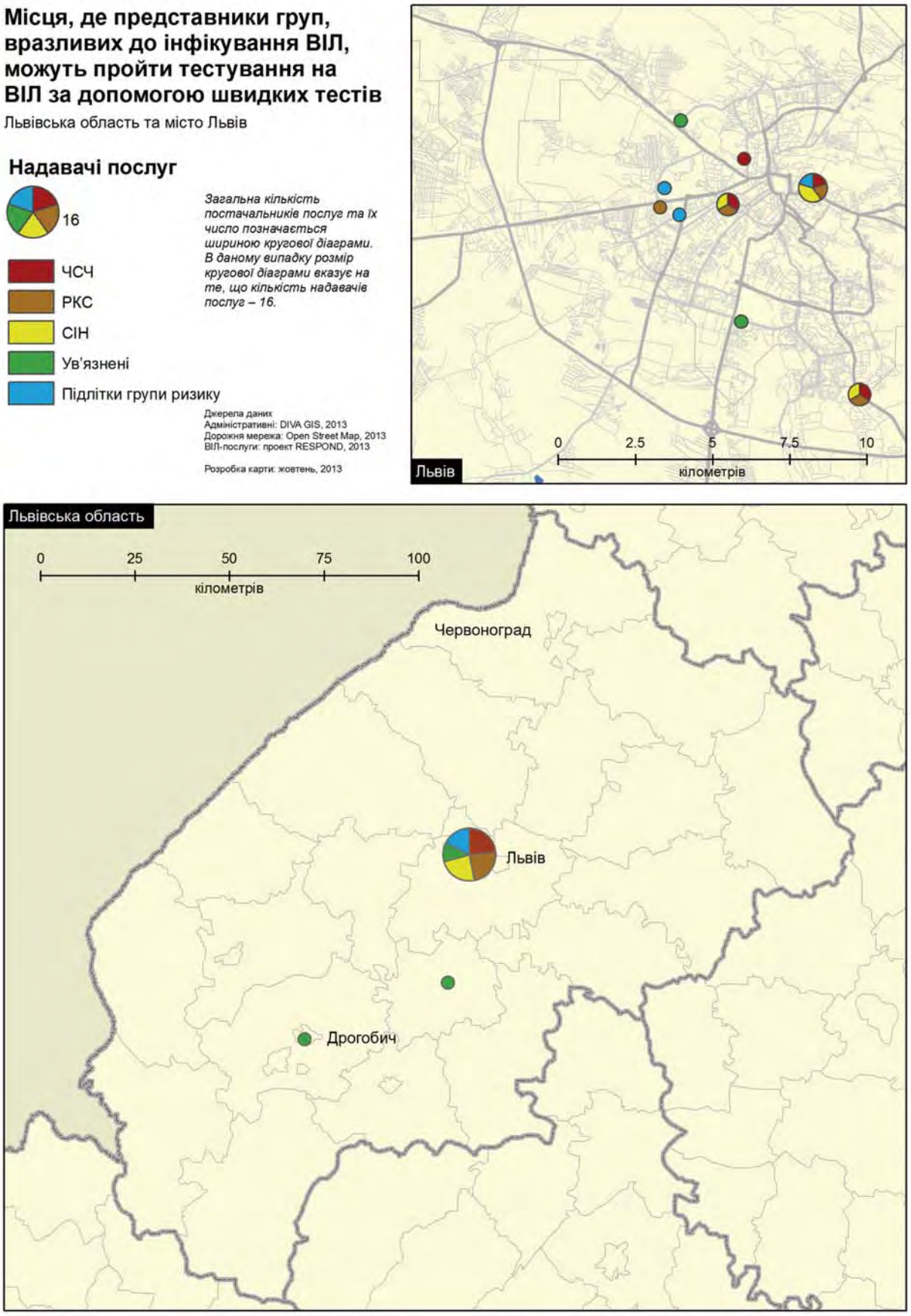

Таблиця 4. Розрахунки чисельності населення, охопленого послугами із ЗПТ, АРТ та послугами кабінетів "Довіра" у Львівській області

Послуги/час досягнення	Населення	Відсоток від загальної чисельності населення
ЗПТ 0–30 хв.	1 392 328	57%
ЗПТ 30–60 хв.	675 677	28%
Всього по ЗПТ в зоні 0–60 хв.	**2 068 005**	**85%**
АРТ 0–30 хв.	914 310	38%
АРТ 30–60 хв.	442 357	18%
Всього по АРТ в зоні 0–60 хв.	**1 356 667**	**56%**
Кабінети "Довіра" 0–30 хв.	2 174 279	89%
Кабінети "Довіра" 30–60 хв.	211 677	9%
Всього по кабінетах "Довіра" в зоні 0–60 хв.	2 385 956	98%
Загальна чисельність населення області	**2 435 328**	**100%**

Послуги в розрізі груп підвищеного ризику

Для розуміння наявності послуг з профілактики та лікування ВІЛ/СНІДу для різних уразливих груп населення на наступних картах представлені послуги окремо для кожної групи та за блоками послуг: програми зменшення шкоди, програми видачі презервативів, медичні послуги, які надаються на базі НУО або за направленнями від НУО, послуги консультування з різних питань та перенаправлення.

На карті 27 представлені послуги для СІН у Львові та Львівській області. Згідно з картою, послуги з консультування для СІН в основному концентруються на рівні міста. За даними МБФ "Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні" за 2013 рік було охоплено профілактичними програмами 2 729СІН, в тому числі 2 218чоловіків та 511 жінок, що складає лише 25% від оціночної кількості СІН. Це свідчить про недостатність профілактичних послуг, які надаються представникам цієї групи та вимагає подальшого розширення програм.

На карті 28 представлені послуги, що надаються РКС. Варто зазначити, що такі послуги надаються лише у м. Львів, та, згідно з даними Альянсу, охоплено такими послугами в 2013 році було 2 006 РКС, що перевищує оціночну чисельність даної групи. Послуги із забезпечення презервативами при цьому наявні тільки в одному з місць, де надаються такі послуги.

Карта 29 демонструє послуги, що надаються ЧСЧ. Як видно з карти, ситуація із послугами для ЧСЧ подібна до карти щодо послуг для РКС. При цьому, у 2013 році такими послугами було охоплено лише 1 002 ЧСЧ, що становить 10% від оціночної чисельності представників групи.

Щодо послуг, які надаються ПГР (карта 30), то за рахунок діяльності закладів соціальної служби, послуги з консультування та перенаправлення ПГР наявні в усіх районах Львівської області. При цьому, доступність програм видачі презервативів є обмеженою, такі послуги надаються лише в одному місці м. Львів.

Відповідно до карти 31 послуги для осіб, які перебувають у МПВ,надаються на рівні обласного центру, а також у Дрогобицькому і Миколаївському районах. Це, в першу чергу, послуги щодо консультування та забезпечення презервативами представників групи.

Карта 24. Розміщення сайтів ЗПТ та 30 і 60-хвилинні зони доїзду

Території, що знаходяться у межах 30- та 60-хвилинного доїзду до сайтів ЗПТ (розрахунково)

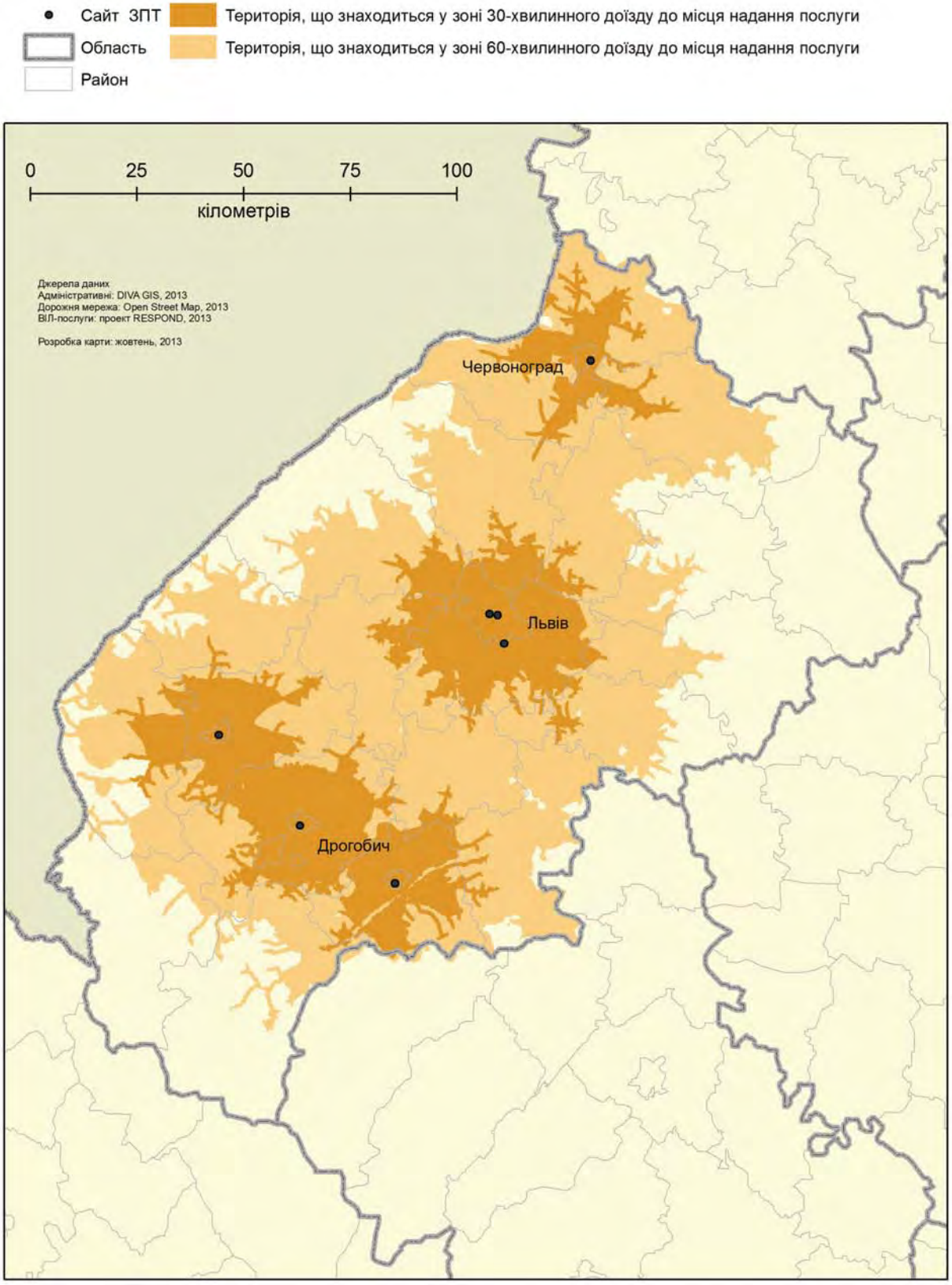

Карта 25. Розміщення сайтів АРТ та 30 і 60-хвилинні зони доїзду

Території, що знаходяться у межах 30- та 60-хвилинного доїзду до сайтів АРТ (розрахунково)

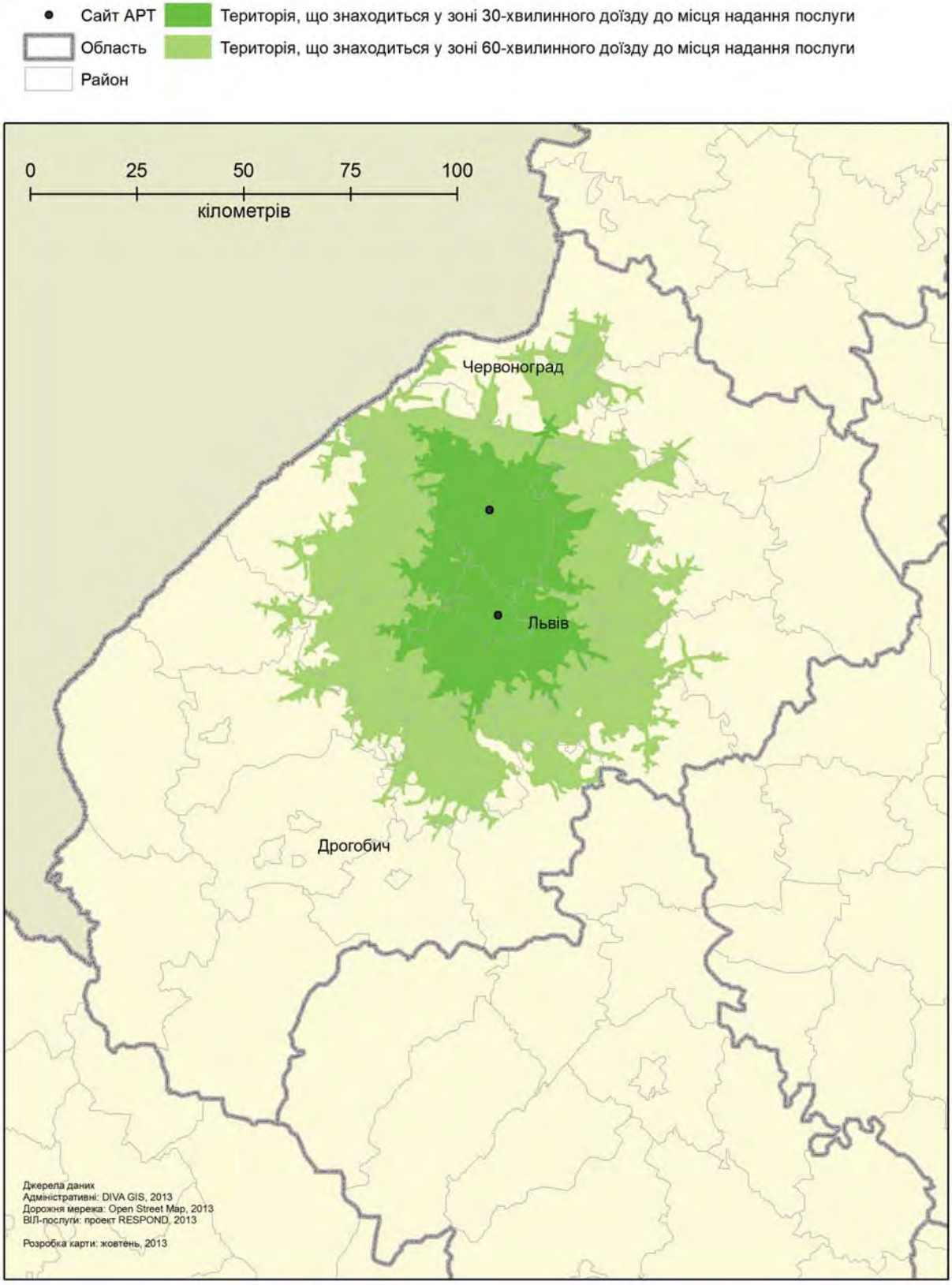

Карта 26. Розміщення кабінетів “Довіра” та 30 і 60-хвилинні зони доїзду

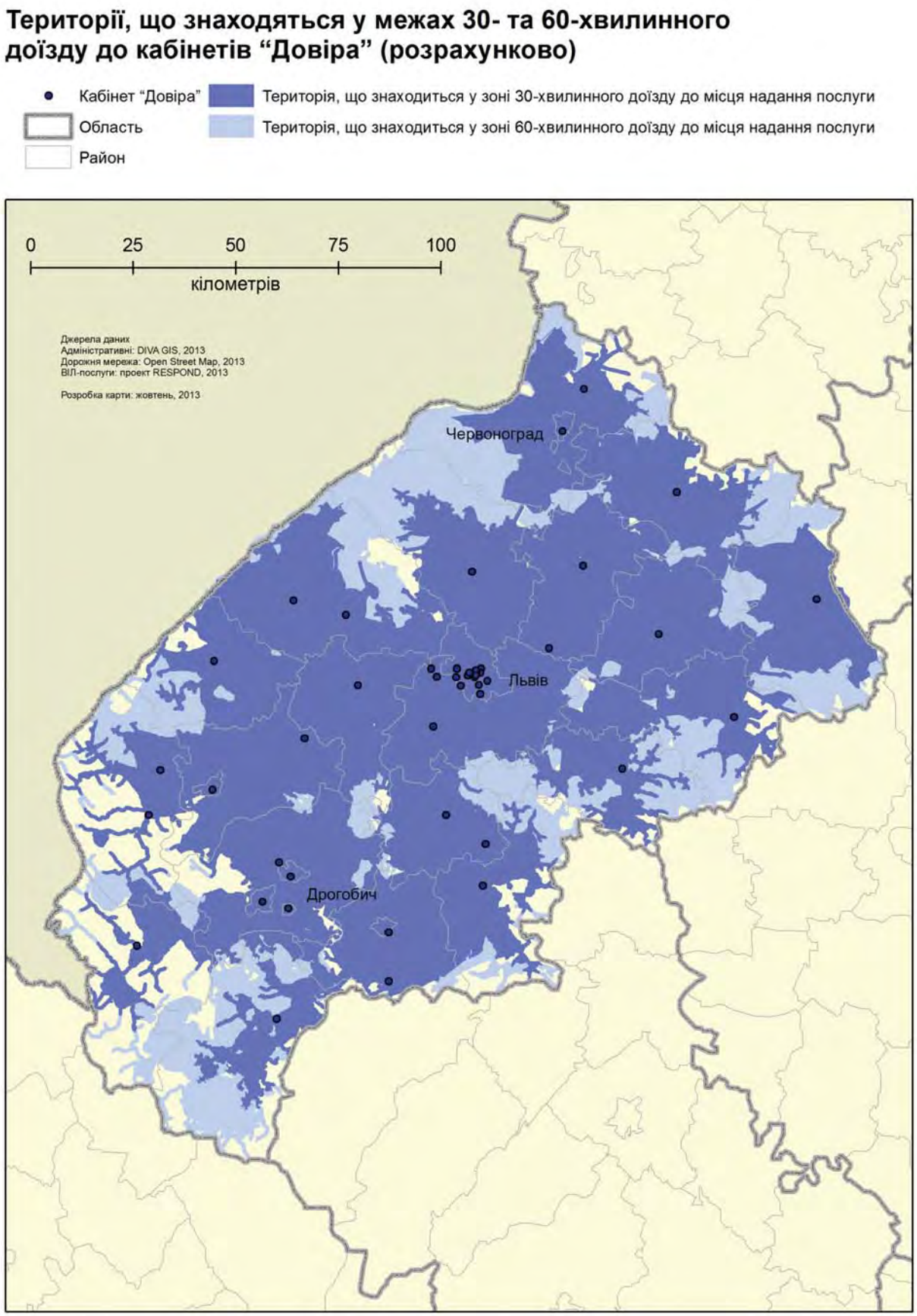

Карта 27. Місця надання послуг для СІН у Львівській області

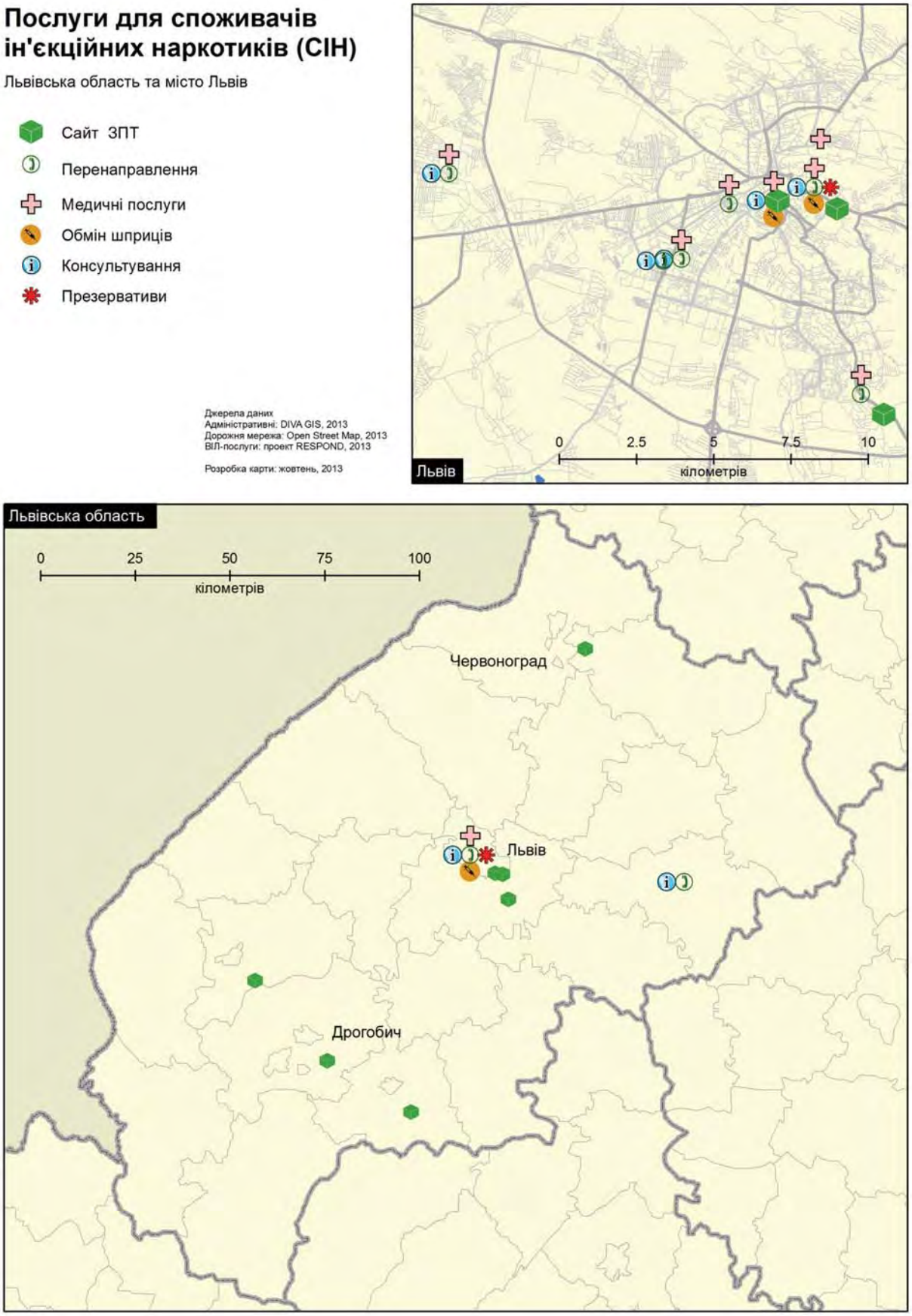

Карта 28. Місця надання послуг для РКС у Львівській області

Послуги для жінок комерційного сексу (ЖКС)

Львівська область та місто Львів

- Презервативи
- Консультування
- Медичні послуги
- Перенаправлення

Джерела даних
Адміністративні: DIVA GIS, 2013
Дорожня мережа: Open Street Map, 2013
ВІЛ-послуги: проект RESPOND, 2013

Розробка карти: жовтень, 2013

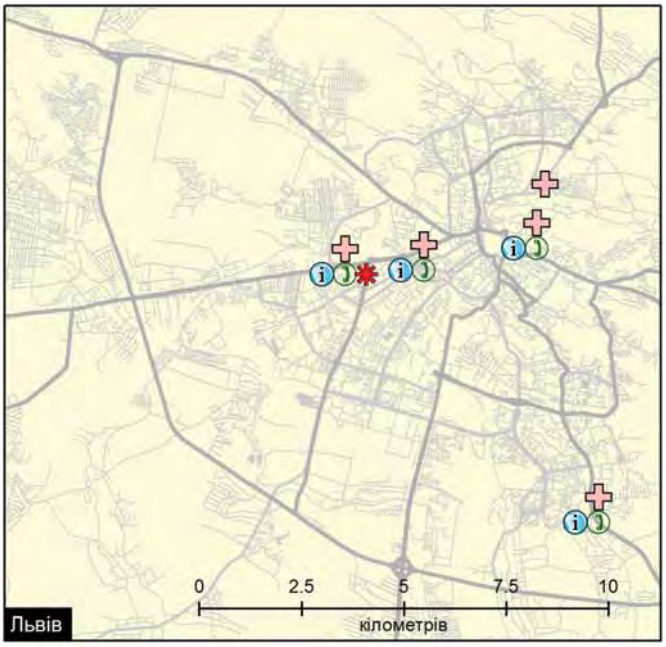

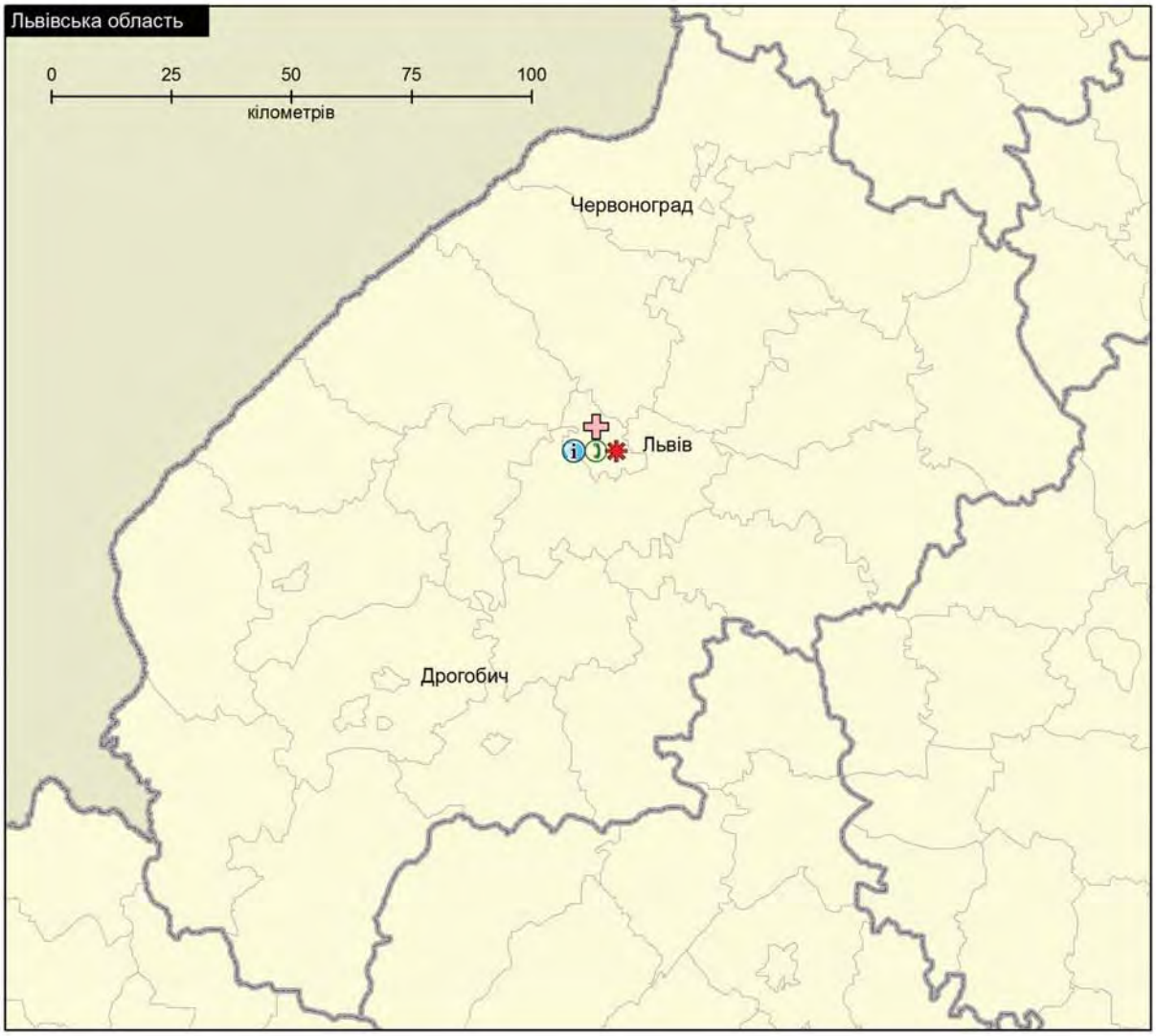

Карта 29. Місця надання послуг для ЧСЧ у Львівській області

Послуги для чоловіків, які мають секс з чоловіками (ЧСЧ)

Львівська область та місто Львів

- Презервативи
- Консультування
- Медичні послуги
- Перенаправлення

Джерела даних
Адміністративні: DIVA GIS, 2013
Дорожня мережа: Open Street Map, 2013
ВІЛ-послуги: проект RESPOND, 2013

Розробка карти: жовтень, 2013

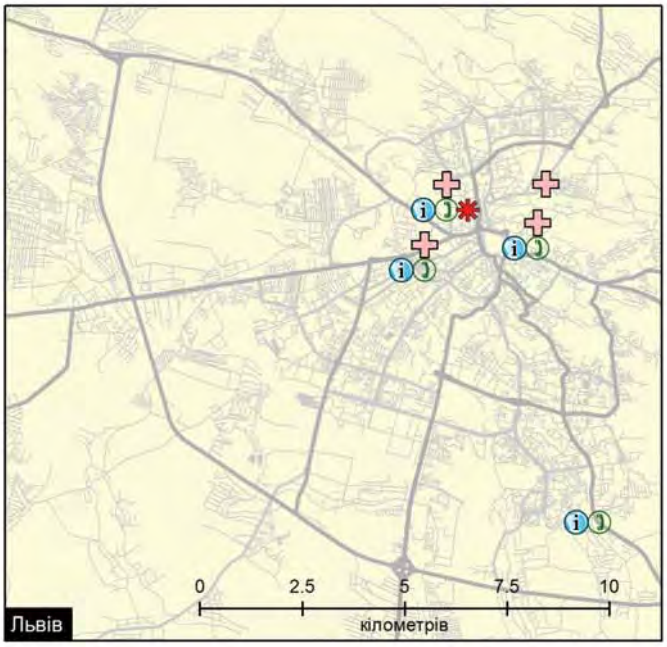

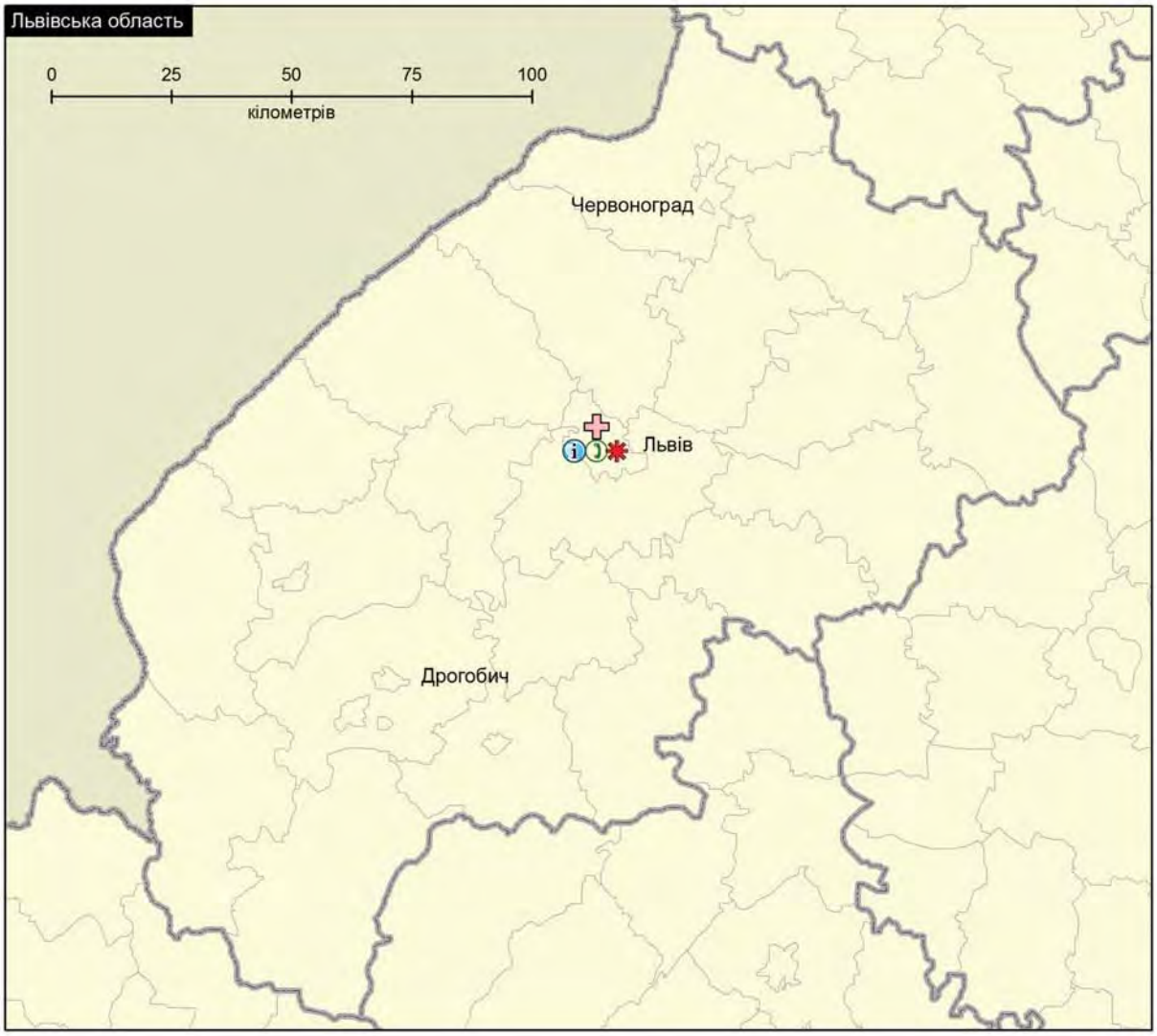

Карта 30. Місця надання послуг для ПГР у Львівській області

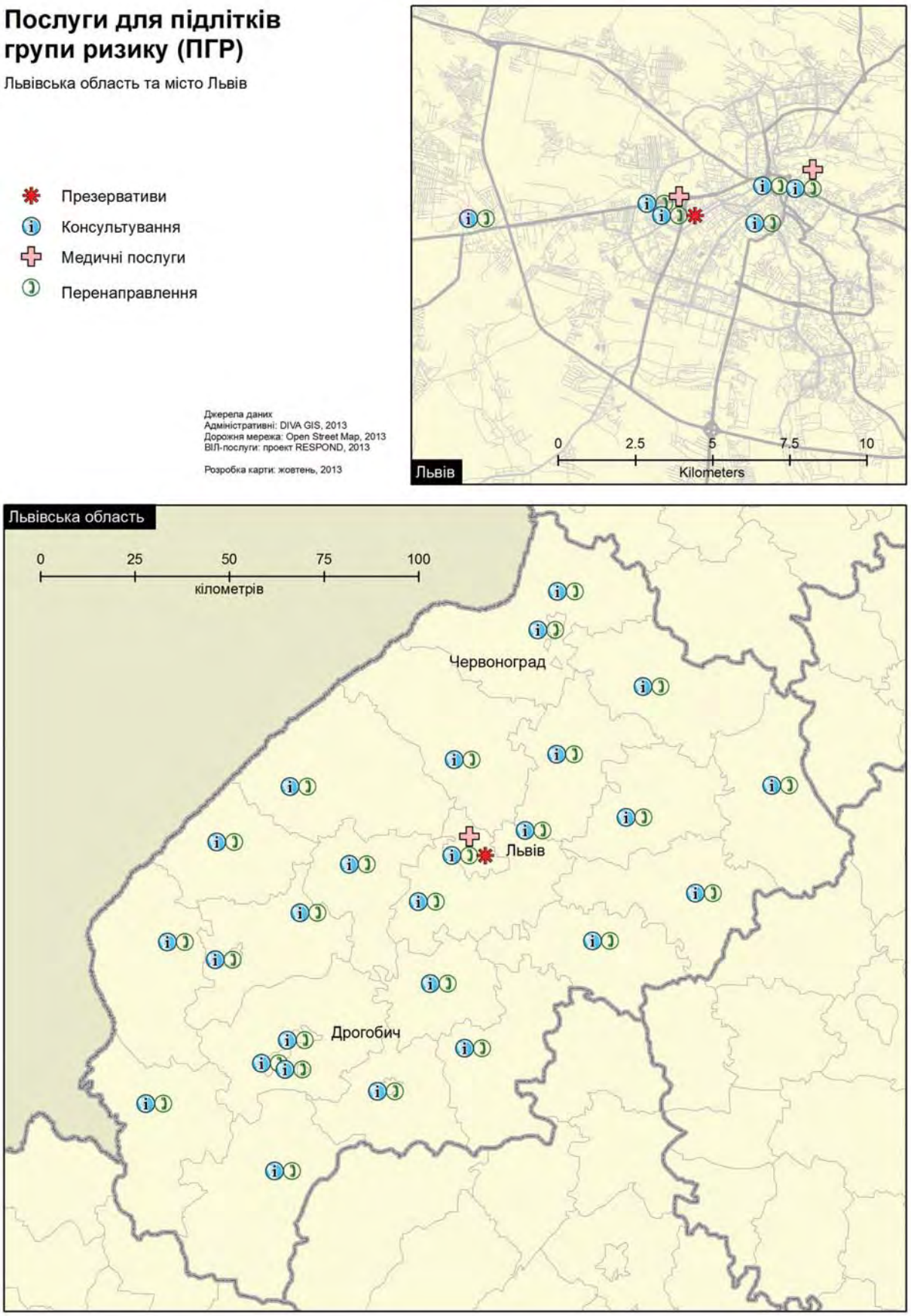

Карта 31. Місця надання послуг для осіб, які перебувають у МПВ у Львівській області

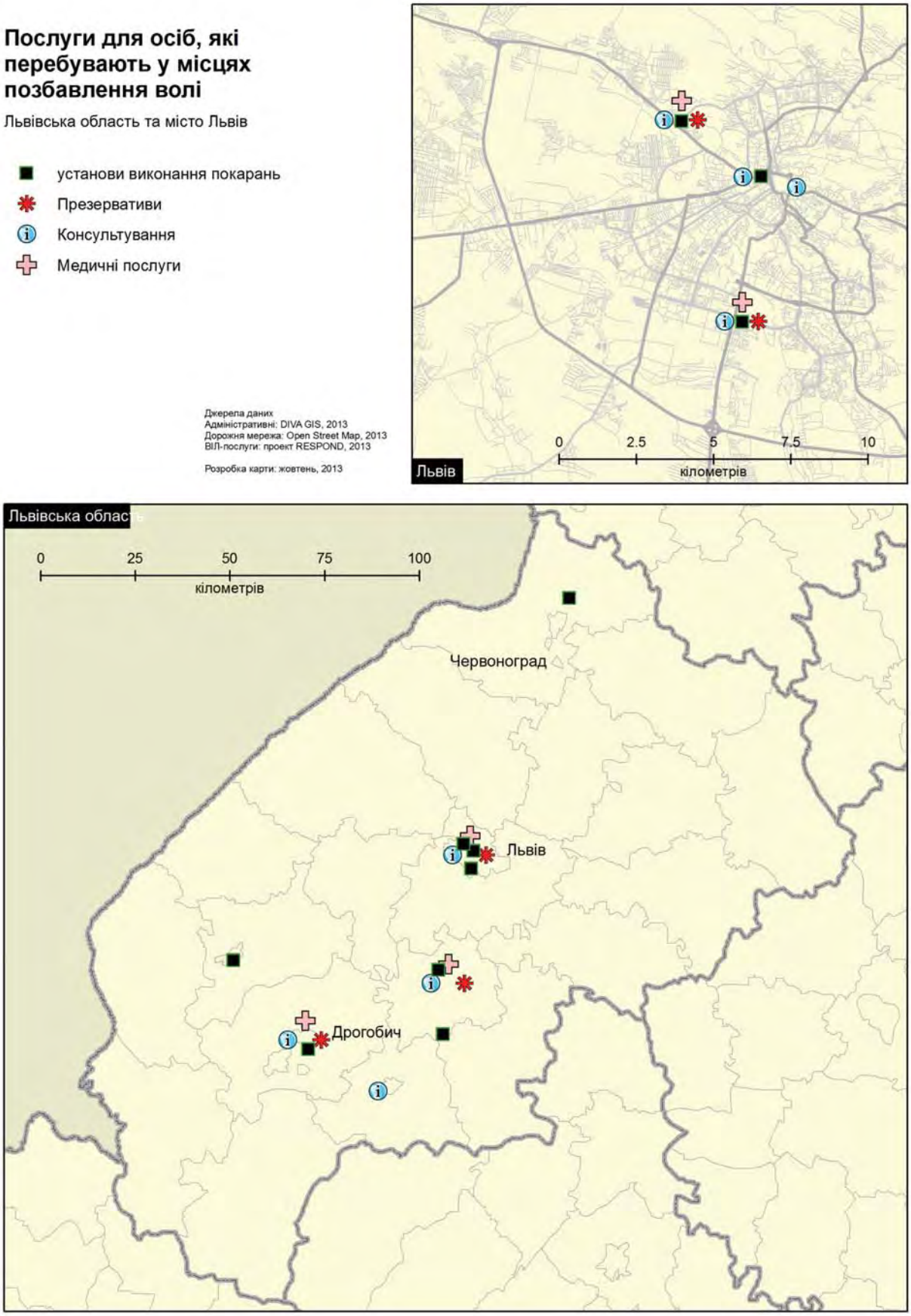

Карта 32. Місця надання послуг для ЛЖВ у Львівській області

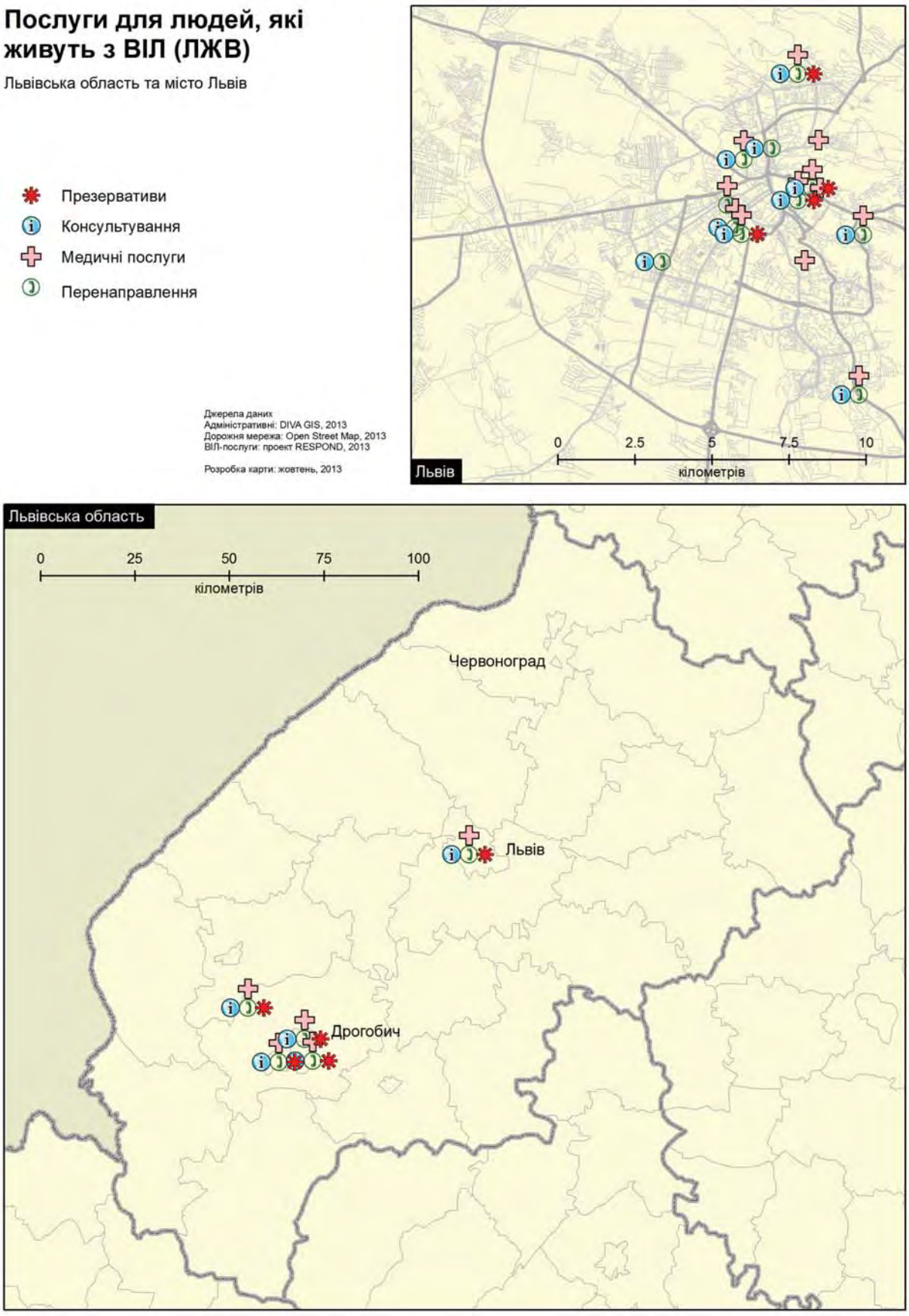

Послуги для ЛЖВ (карта 32) надаються на рівні області, а також у Дрогобицькому районі. Зважаючи на обмеженість доступу до послуг АРТ, послуги для ЛЖВ представлені недостатньо. Про це свідчать і дані ВБФ "Всеукраїнська мережа людей, які живуть з ВІЛ", згідно з якими послугами з догляду і підтримки у 2013 році було охоплено 1 356 ЛЖВ (54,3% від загальної кількості ЛЖВ, які перебувають на обліку).

Висновки

За результатами картування, можна зробити висновок, що більшоість послуг з профілактики ВІЛ, лікування АРТ, ЗПТ та послуг для основних груп підвищеного ризику у Львівській області є досить обмеженими. Більшість послуг концентрується на рівні обласного центру, що залишає значну частину населення, в тому числі представників груп підвищеного ризику, за межами географічної доступності до цільових послуг. Крім того, хоча розрахункові дані щодо досягнення місць надання деяких послуг дають підстави оцінити їх географічну доступність, вони не беруть до уваги потребу в регулярності поїздок до сайту надання послуг, стан доріг, наявність транспортного сполучення у зимовий період і розвиток транспортної інфраструктури.

Робота НУО в області в основному сконцентрована на рівні обласного центру та деяких районних центрів. При цьому соціальні служби, які мають розгалужену мережу, лише частково залучені до надання послуг з консультування з ВІЛ та перенаправлення до інших організацій.

На тлі майже суцільної доступності населенню області послуг кабінетів "Довіра", а також послуг ЗПТ, обмеженими є можливості отримати послуги з антиретровірусного лікування.

Недостатнім можна вважати рівень забезпечення послуг для СІН та ЧСЧ. Послуги для цих груп наявні в основному лише на рівні обласного центру, а загальне охоплення представників таких груп підвищеного ризику є низьким: лише 25% СІН та 10% ЧСЧ було охоплено профілактичними послугами протягом 2013 року.

Зважаючи на те, що послуги кабінетів "Довіра" та центри соціальних служб представлені в усіх регіонах області, варто розглядати можливість їх більшого залучення до надання профілактичних послуг з ВІЛ, а також догляду та підтримки для ЛЖВ.

Розділ 3. Миколаївська область

Коротка довідка про область

Населення регіону на 1 січня 2014 року становило 1168,4 тис. осіб.

Міське населення становить793,8 тис.осіб (67,9%), сільське – 374,6 тис. осіб (32,1%).

Адміністративний устрій: 19 районів та 5 міст обласного значення.

Епідеміологічна ситуація

Станом на 1 січня 2014 року у Миколаївській області перебували під наглядом 7 150 ВІЛ-інфікованих (поширеність 612,1 на 100 тис. населення), у тому числі 705осіб, хворих на СНІД (поширеність 60,4 на 100 тис. населення)[11].

У 2013 році в області зареєстровано 1081 новий викадок ВІЛ інфекції, що дещо меншекількості випадків зареєстрованих протягомпопереднього року (темп приросту -3.6%).

У віковій структурі ВІЛ-інфікованих осіб переважає вікова категорія 25–49 років та спостерігається тенденція до збільшення частки випадків у цій віковій категорії і зменшення частки випадків ВІЛ-інфекції у категорії 15–24 роки (з 7,7% у 2011 році до 6% у 2013 році).

Домінуючим шляхом передачі ВІЛ-інфекції в області з 2007 року стає статевий шлях інфікування. Частка осіб, які інфікувалися статевим шляхом у 2013 році, становить 59,4%, парентеральним шляхом – 23,8%.

Рівень інфікованості за результатами первинного обстеження серед кандидатів у донори становив 0,18%, серед вагітних –0,67% у 2013 році, та суттєво перевищує значення показника серед вагітних в середньому по України (0,39%).

Станом на 1 січня 2014 року на АРТ в області перебувають 3 888 особи та суттєве розширення кількості клієнтів програм АРТ, майже в 2 рази, відбулося протягом останніх двох років. ЗПТ отримували станом на 1 січня 2014 року 693споживачів ін'єкційних наркотиків, з них 47,3% мають ВІЛ-позитивний статус та 57,6%з них отримують АРТ.

Затверджена оціночна кількість груп підвищеного ризику в Миколаївській області[12] складає 10300 СІН (6400 у м. Миколаїв), 3700 РКС та 2000 ЧСЧ (рекомендована оціночна чисельність 3200 ЧСЧ) [14].

Карти щодо географічного представлення послуг за типами закладів/ надавачів послуг

За результатами польового етапу збору даних для проведення картування в області, протягом березня 2013 року було проведено інтерв'ю з 14 надавачами послуг у м. Ми-

[11] Тут і далі для розділу використовуються дані з Інформаційного бюлетеня №41 "ВІЛ-інфекція в Україні", – Київ, 2014

[12] Оціночна чисельність груп підвищеного ризику затверджена на Обласній раді з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу протокольним рішенням від 28.04.2012.

колаїв та інших адміністративно-територіальних одиницях області, ідентифіковано 163 бази надання послуг в цілому по області.

На карті 33 представлені місця надання послуг в розрізі типів надавачів послуг: медичні заклади (50 місць), соціальні служби (28 місць) та неурядові організації (85 місць). У Миколаївській області, на відміну від решти областей, досить щільно представлені організації усіх типів, при цьому варто зазначити, що на відміну від решти регіонів Проекту, де НУО сконцентровані в основному на рівні обласного центру та декількох районних центрів, у Миколаївській області НУО здійснюють діяльність практично у всіх районах області.

Послуги з тестування на ВІЛ і ІПСШ за допомогою швидких тестів

Карта 34 демонструє розміщення послуг з ІПСШ: місця, де надаються послуги з тестування на ІПСШ за допомогою швидких тестів та шкірно-венерологічні диспансери, що вказувалися НУО як заклади, з якими вони співпрацюють у разі виявлення ІПСШ. Здебільшого такі послуги надаються на рівні м. Миколаїв. Для групи СІН послуги тестування на ІПСШ із застосуванням швидких тестів доступні у деяких регіонах області, здебільшого вони наявні у спеціалізованих закладах, де можна отримати лікування ІПСШ. Разом з тим, послуги тестування на ІПСШ із застосуванням швидких тестів практично не представлені за межами міста Миколаїв для таких груп, як РКС, ЧСЧ та осіб, які перебувають у МПВ. В місцях надання послуг з тестування для СІН та РКС варто проаналізувати результати охоплення такими послугами груп протягом року.

Послуги з тестування на ВІЛ за допомогою швидких тестів (карта 35) представлені для більшої кількості груп підвищеного ризику та включають такі групи, як особи, які перебувають у МПВ, та ПГР. Разом з тим, отримати послугу з тестування на ВІЛ із застосуванням швидких тестів є можливим для представників усіх уразливих груп на рівні обласного центру, а також у ряді районів для СІН, осіб, які перебувають у МПВ(Миколаївський район, м. Вознесенськ та Казанківський район), ПГР (Арбузинський район, м. Вознесенськ) та РКС (Первомайський район). Для розуміння обсягів охоплення тестуванням на ВІЛ за допомогою швидких тестів на рівні НУО Миколаївської області.

Доступність послуг АРТ, ЗПТ та послуг кабінетів “Довіра”

Доступність АРТ, ЗПТ та послуг кабінетів “Довіра” проаналізовано за допомогою даних щодо часу, витраченого на доїзд до місць, де надаються послуги з ЗПТ, АРТ та до кабінетів “Довіра” у Миколаївській області. Згідно з даними, введеними до ГІС по Миколаївській області, розрахунки проводилися, виходячи із загальної чисельності населення 1170 тис. осіб (за даними 2011 року).

За результатами просторового моделювання, можна зробити висновок, що станом на жовтень 2013 року, за рахунок діяльності 11 сайтів ЗПТ (карта 36), значна частина населення Миколаївської області має просторовий доступ до послуг з ЗПТ (84%).

За рахунок восьми сайтів, де надаються послуги з АРТ у Миколаївській області, просторовий доступ перебуває на високому рівні (карта 37). Майже все населення області (86%) проживає на території, що знаходиться у зоні 60-хвилинного часу досягнення сайтів.

Доступність послуг кабінетів “Довіра” представлена на карті 38 Майже все населення (89.0%) перебуває в межах 60-хвилинного досягнення даних центрів, що забезпечує майже суцільний доступ до послуг КіТ.

Карта 33. Розміщення місць надання послуг у Миколаївській області за типом надавача

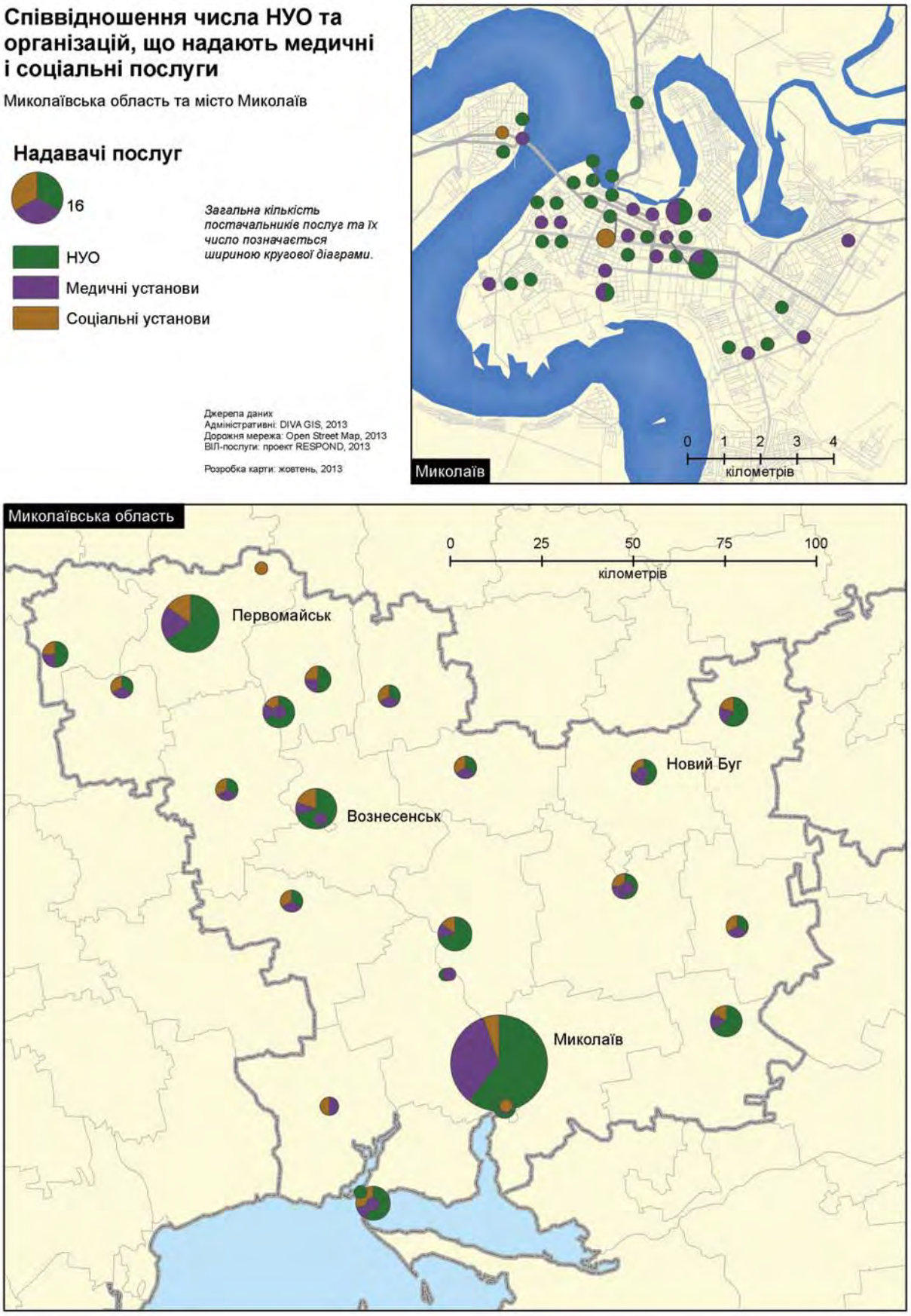

Карта 34. Тестування на ІПСШ швидкими тестами для уразливих груп у Миколаївській області

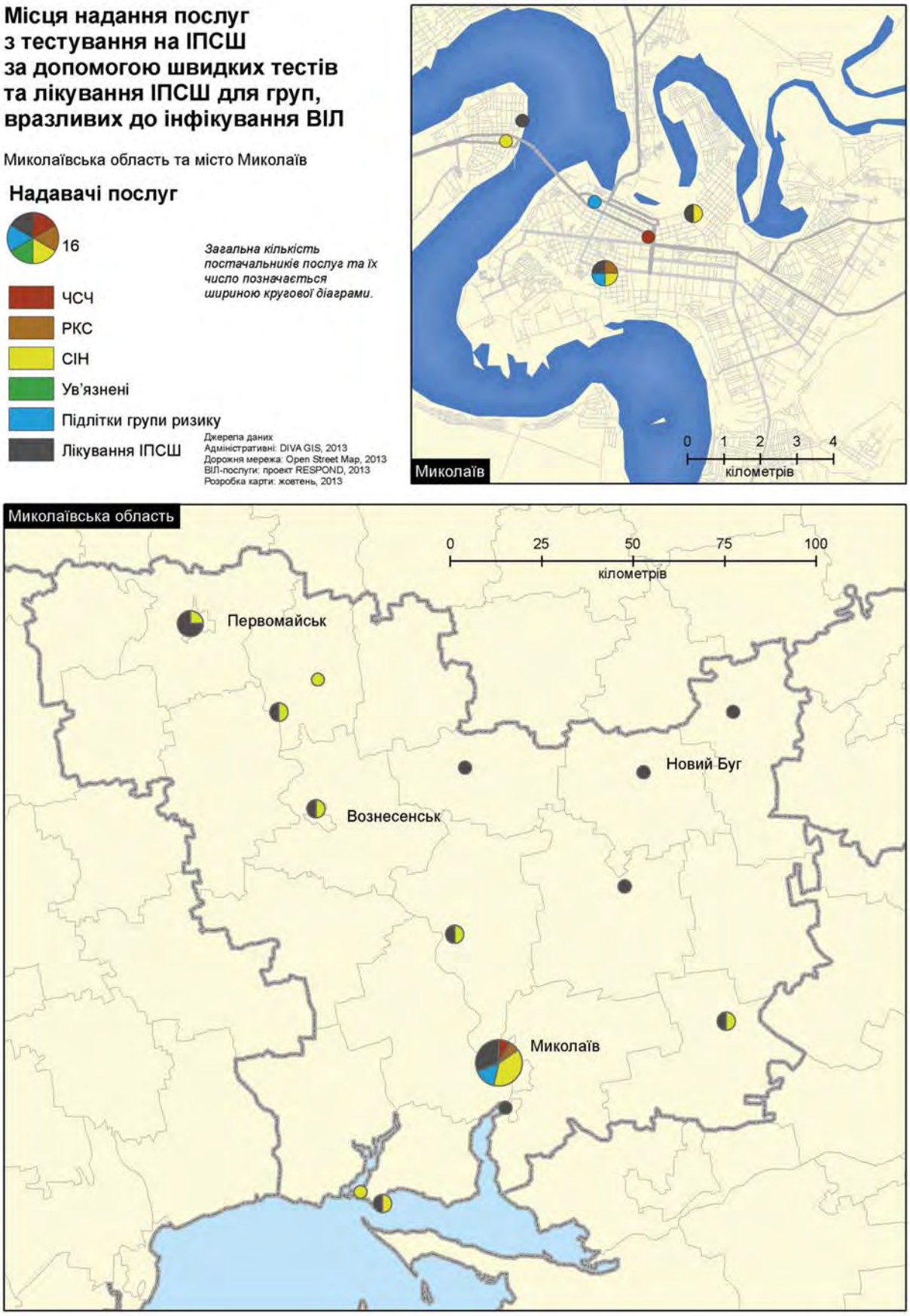

Карта 35. Тестування на ВІЛ швидкими тестами для уразливих груп у Миколаївській області

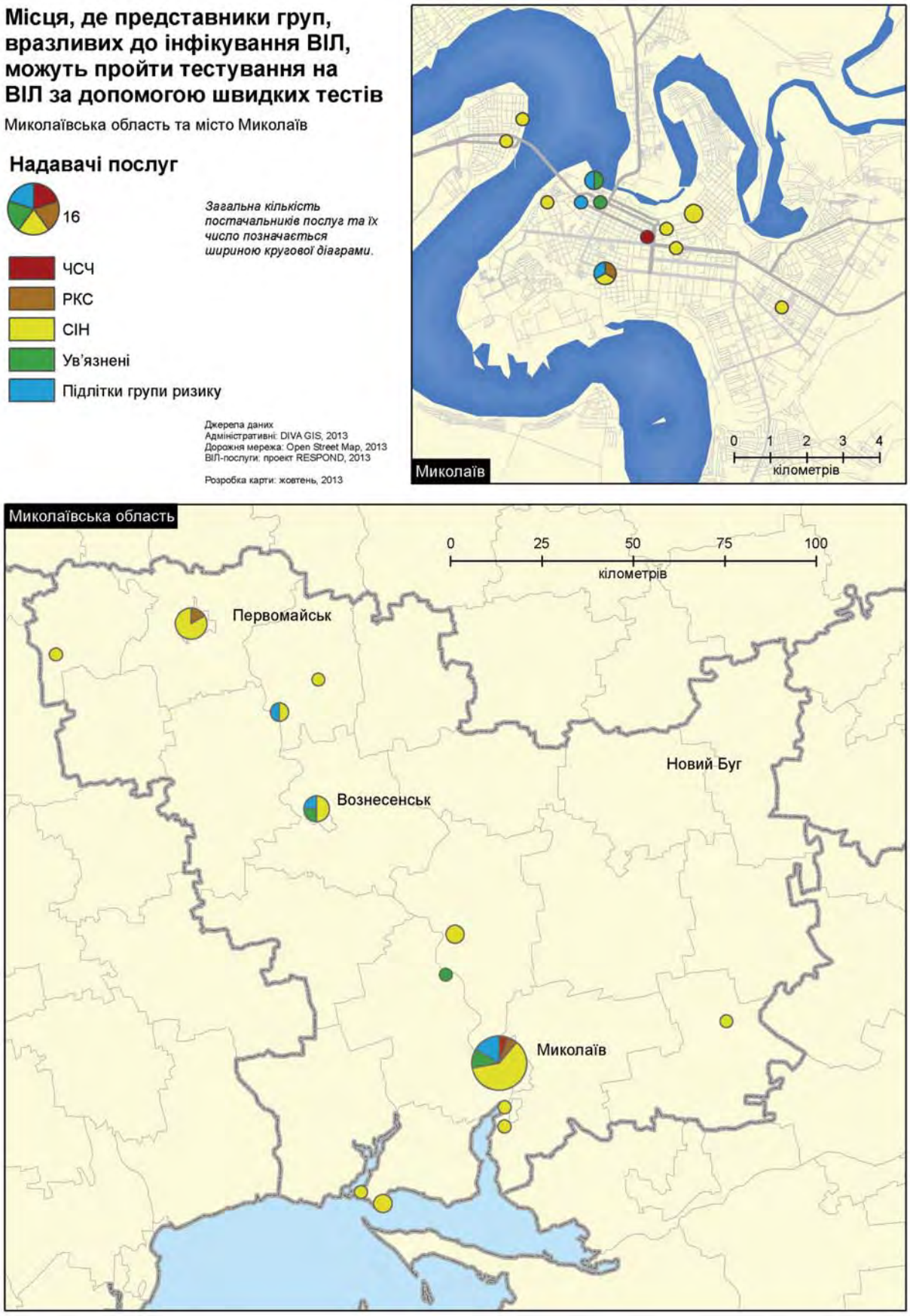

З огляду на те, що розрахунки містять обмеження, що стосуються стану доріг та руху громадського транспорту, доступність послуг може бути нижчою.

Таблиця 5. Розрахунки чисельності населення, охопленого послугами із ЗПТ, АРТ та послугами кабінетів "Довіра" у Миколаївській області

Послуги/час досягнення	Населення	Відсоток від загальної чисельності населення
ЗПТ 0–30 хв.	767 728	66%
ЗПТ 30–60 хв.	213 406	22%
Всього по ЗПТ в зоні 0–60 хв.	**981 134**	**84%**
АРТ 0–30 хв.	754 643	65%
АРТ 30–60 хв.	245 944	21%
Всього по АРТ в зоні 0–60 хв.	**1 000 587**	**86%**
Кабінети "Довіра" 0–30 хв.	918 810	79%
Кабінети "Довіра" 30–60 хв.	122 860	10%
Всього по кабінетах "Довіра" в зоні 0–60 хв.	1 041 670	89%
Загальна чисельність населення області	**1 169 597**	**100%**

Послуги в розрізі груп підвищеного ризику

Для розуміння представлення послуг з профілактики та лікування ВІЛ/СНІДу для різних уразливих груп населення на наступних картах представлені різні блоки послуг для окремих груп населення: програми зменшення шкоди, програми видачі презервативів, медичні послуги, які надаються на базі НУО або за направленнями від НУО, послуги консультування з різних питань та перенаправлення.

На карті 39 представлені послуги для СІН у Миколаєві та Миколаївській області. На карті видно, що послуги з консультування для СІН досить рівномірно представлені в межах усієї області. За даними Альянсу, за 2013 рік було охоплено профілактичними програмами 6 249 СІН, у тому числі4 138чоловіків та 2 111жінок, що складає майже 61% від оціночної кількості СІН. Крім цього, послугами було охоплено 68 статевих партнерів СІН. Це свідчить про суттєве охоплення профілактичними послугами СІН, однак, зважаючи на переважання статевого шляху передачі ВІЛ, також вказує на потребу подальшого розширення програм для груп містків.

На карті 40 представлені послуги, що надаються для РКС. Варто зазначити, що такі послуги надаються лише у м. Миколаїв, м. Первомайськ, а також Арбузинському районі. Згідно з даними Альянсу, такими послугами було охоплено 3 131(85% від оціночної кількості).Можна також звернути увагу на те, що у курортній зоні області немає організацій, які б спеціалізувалися на наданні послуг для РКС.

Карта 41 демонструє послуги, що надаються ЧСЧ. Як видно з карти, послуги для ЧСЧ надаються лише на рівні обласного центру. При цьому у 2013 році такими послугами було охоплено лише 1 415 ЧСЧ, що становить 44% від рекомендованої оціночної чисельності представників групи.

Щодо послуг, які надаються ПГР (карта 42), то за рахунок діяльності закладів соціальної служби та НУО, послуги з консультування та перенаправлення ПГР, а також забезпечення презервативами надаються майже у всіх районах області.

Карта 36. Розміщення сайтів ЗПТ та 30 і 60-хвилинні зони досягнення

Території, що знаходяться у межах 30- та 60-хвилинного доїзду до сайтів ЗПТ (розрахунково)

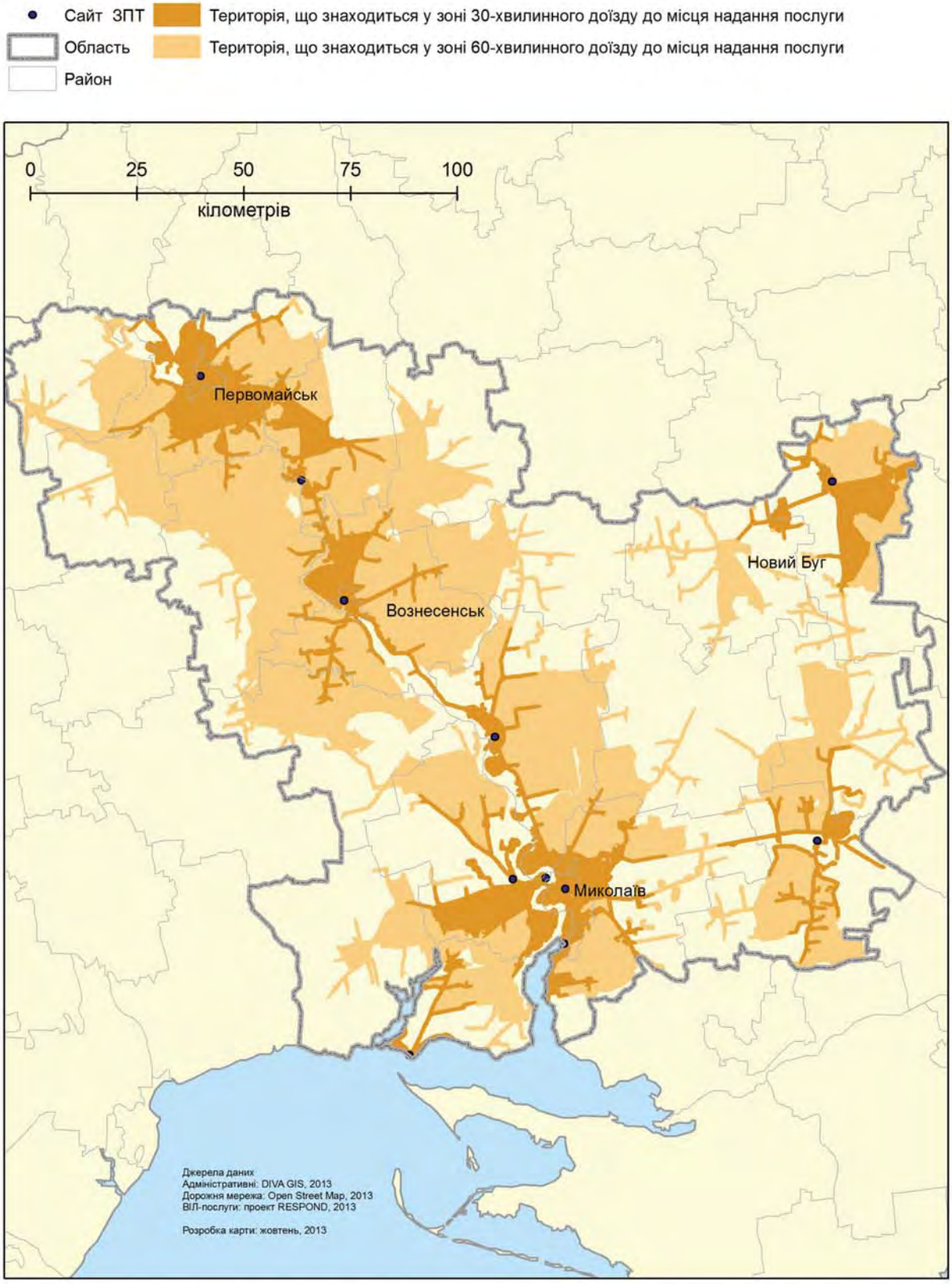

Карта 37. Розміщення сайтів АРТ та 30 і 60-хвилинні зони досягнення

Території, що знаходяться у межах 30- та 60-хвилинного доїзду до сайтів АРТ (розрахунково)

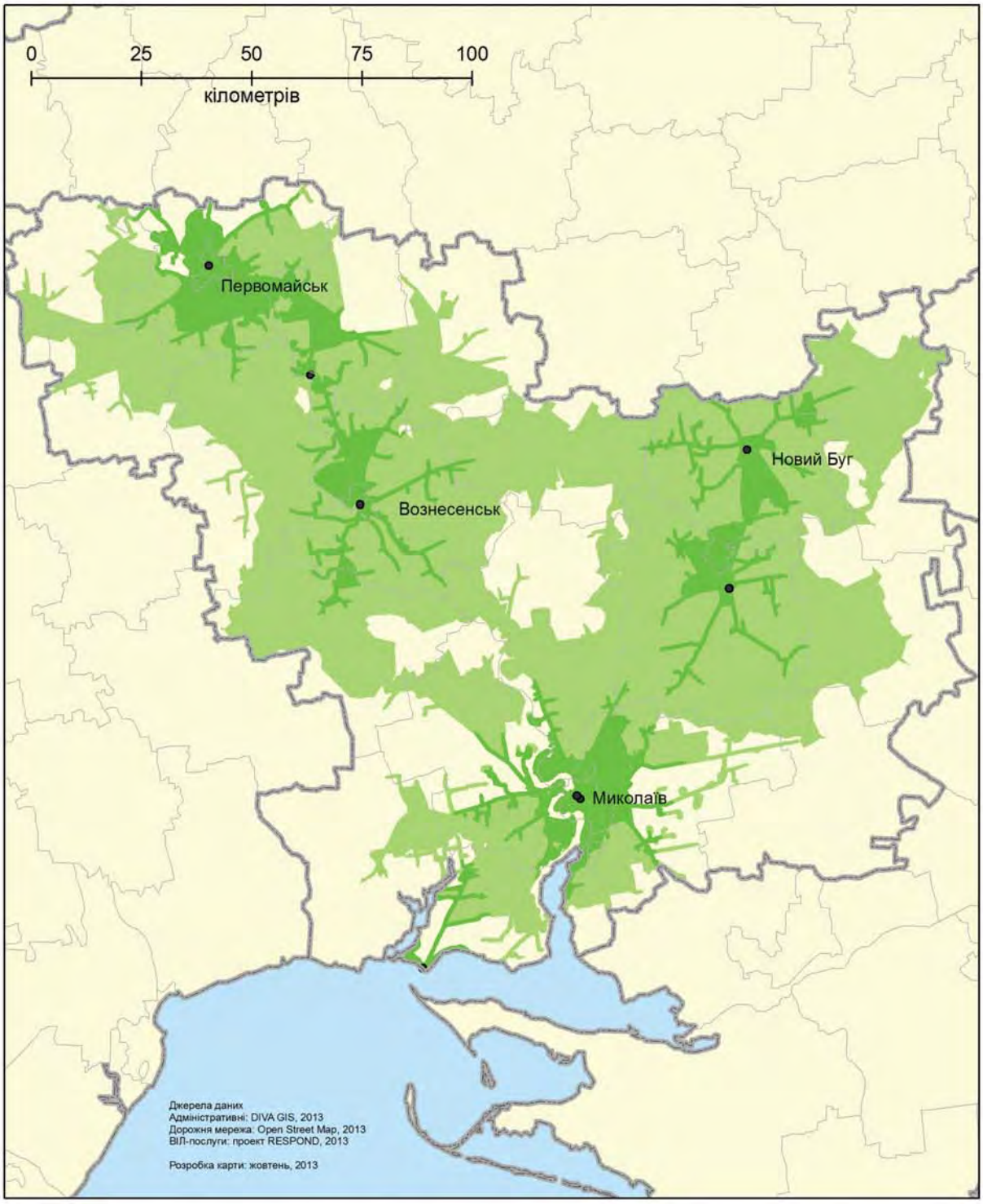

Карта 38. Розміщення кабінетів “Довіра” та 30 і 60-хвилинні зони досягнення

Території, що знаходяться у межах 30- та 60-хвилинного доїзду до кабінетів “Довіра” (розрахунково)

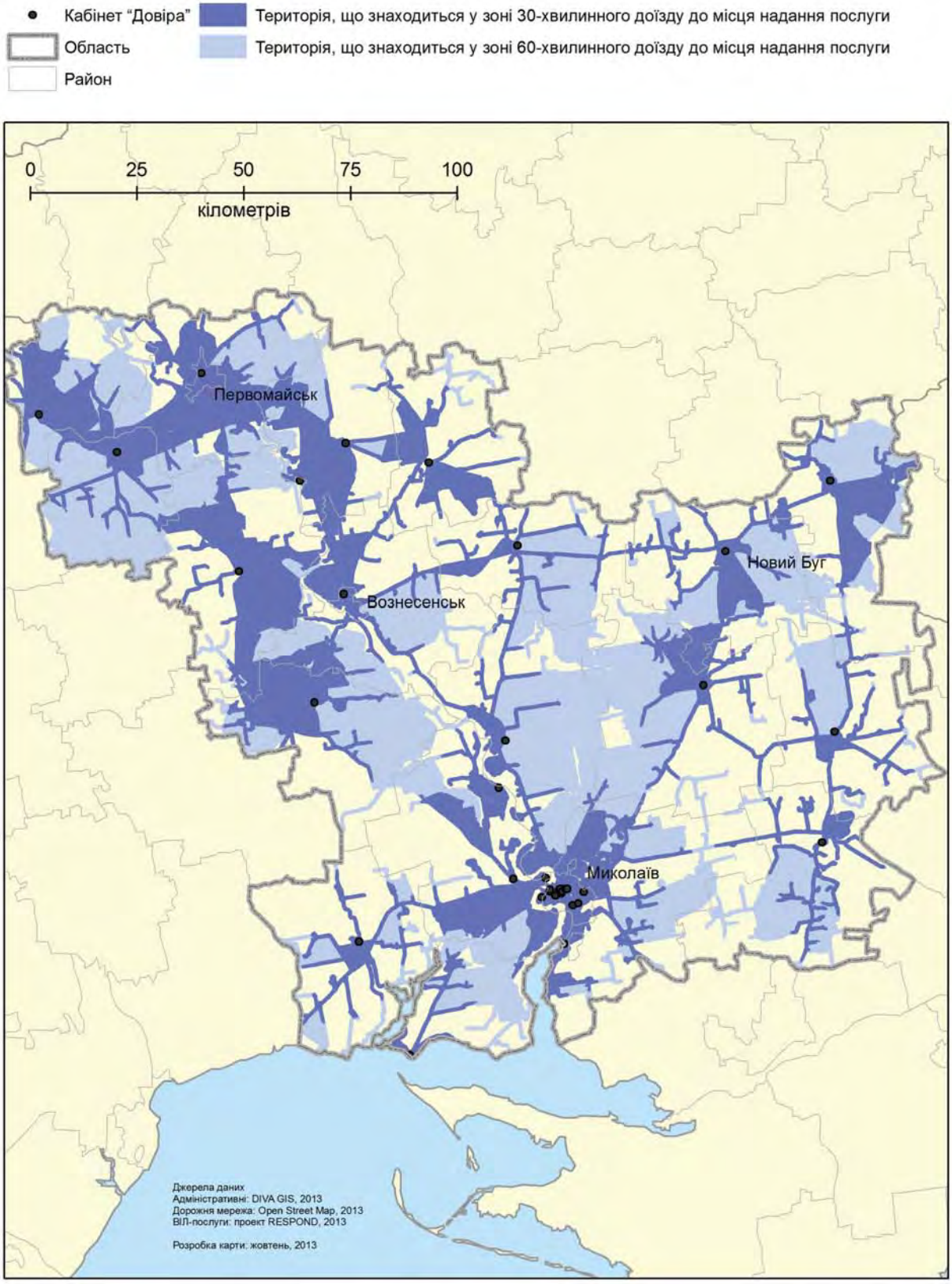

Карта 39. Місця надання послуг для СІН у Миколаївській області

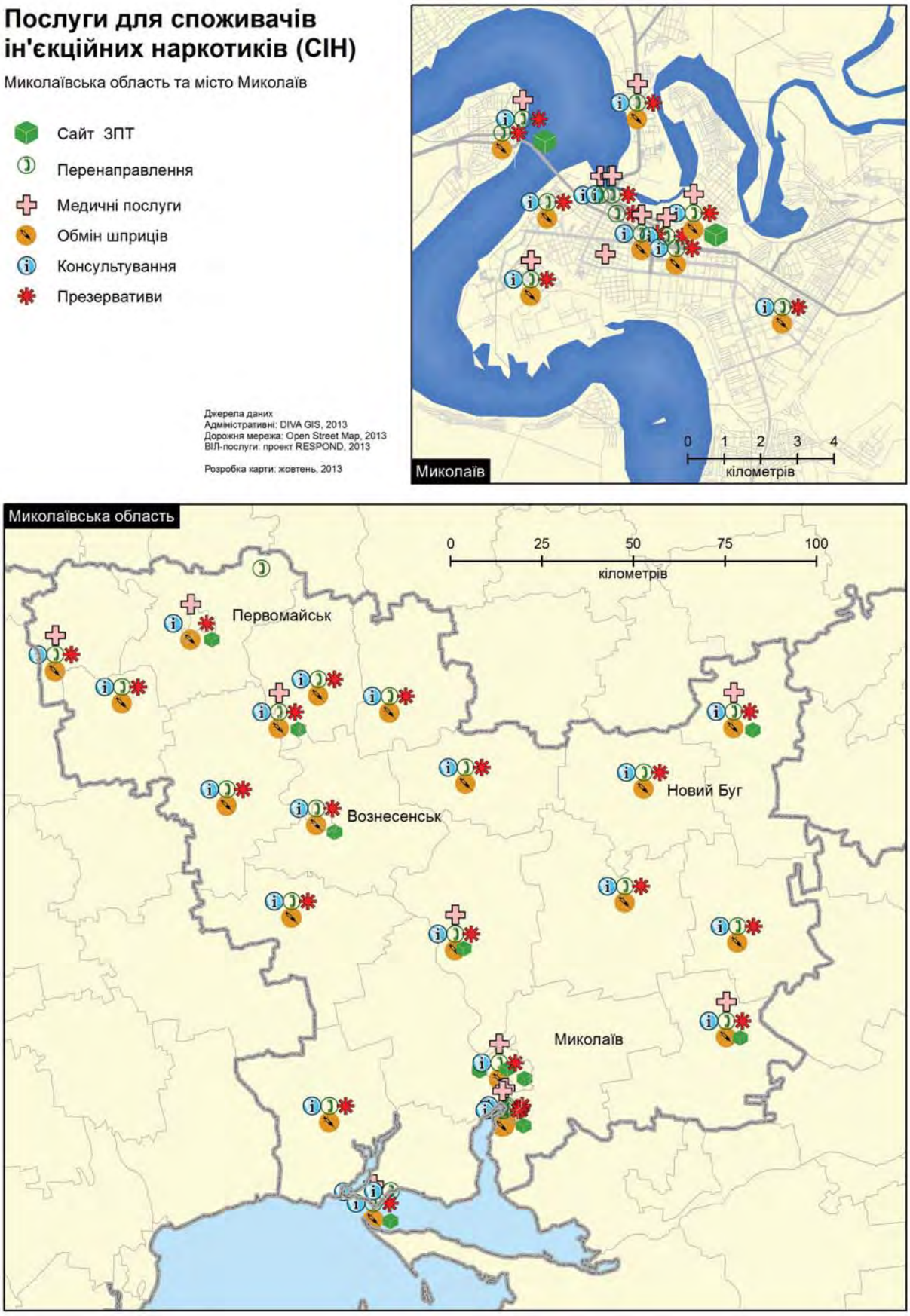

Карта 40. Місця надання послуг для РКС у Миколаївській області

Послуги для жінок комерційного сексу (ЖКС)

Миколаївська область та місто Миколаїв

- Презервативи
- Консультування
- Медичні послуги
- Перенаправлення

Джерела даних
Адміністративні: DIVA GIS, 2013
Дорожня мережа: Open Street Map, 2013
ВІЛ-послуги: проект RESPOND, 2013

Розробка карти: жовтень, 2013

Карта 41. Місця надання послуг для ЧСЧ у Миколаївській області

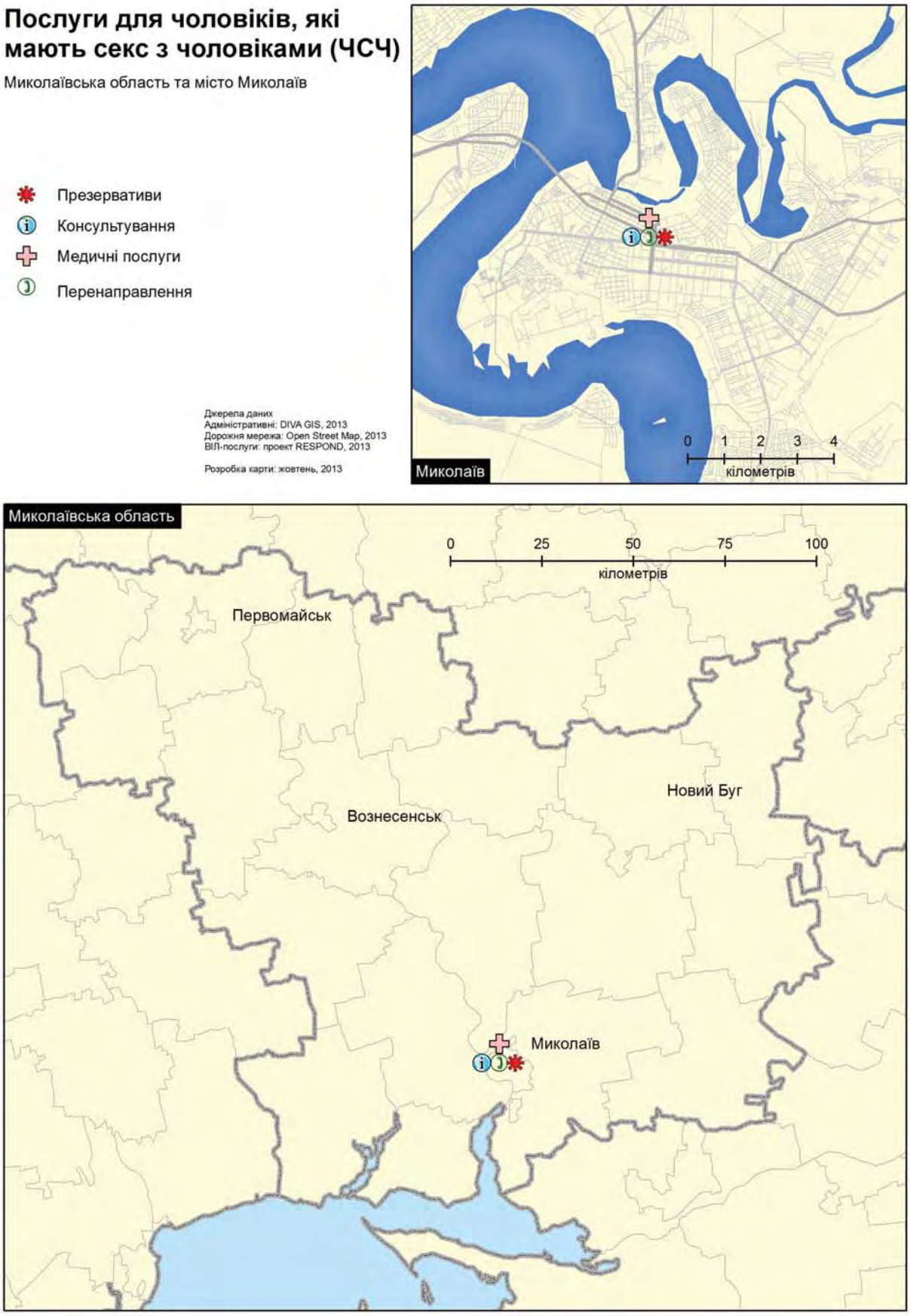

Карта 42. Місця надання послуг для ПГР у Миколаївській області

Послуги для підлітків групи ризику (ПГР)

Миколаївська область та місто Миколаїв

- Презервативи
- Консультування
- Медичні послуги
- Перенаправлення

Джерела даних
Адміністративні: DIVA GIS, 2013
Дорожня мережа: Open Street Map, 2013
ВІЛ-послуги: проект RESPOND, 2013

Розробка карти: жовтень, 2013

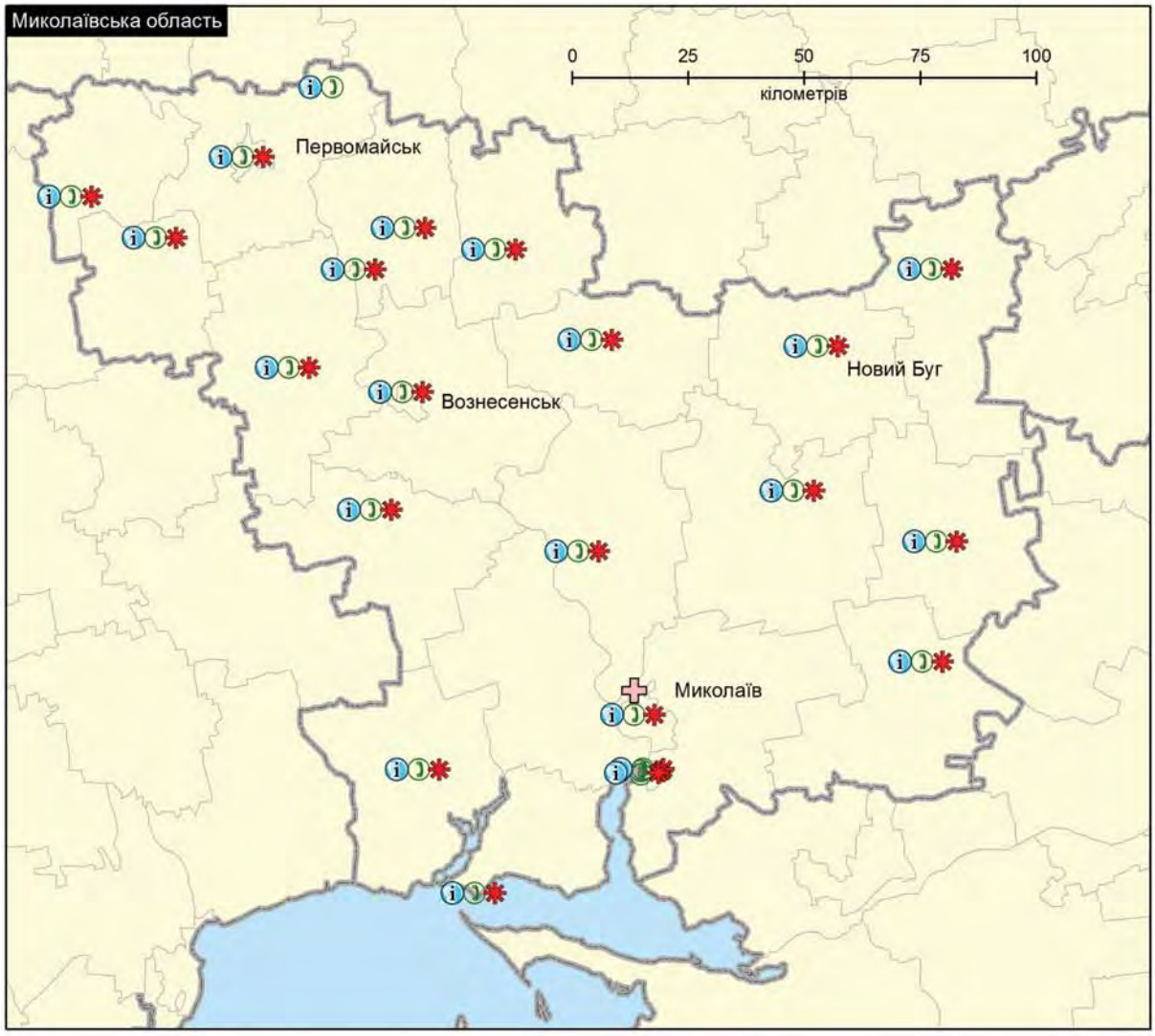

Карта 43. Місця надання послуг для осіб, які перебувають у МПВ у Миколаївській області

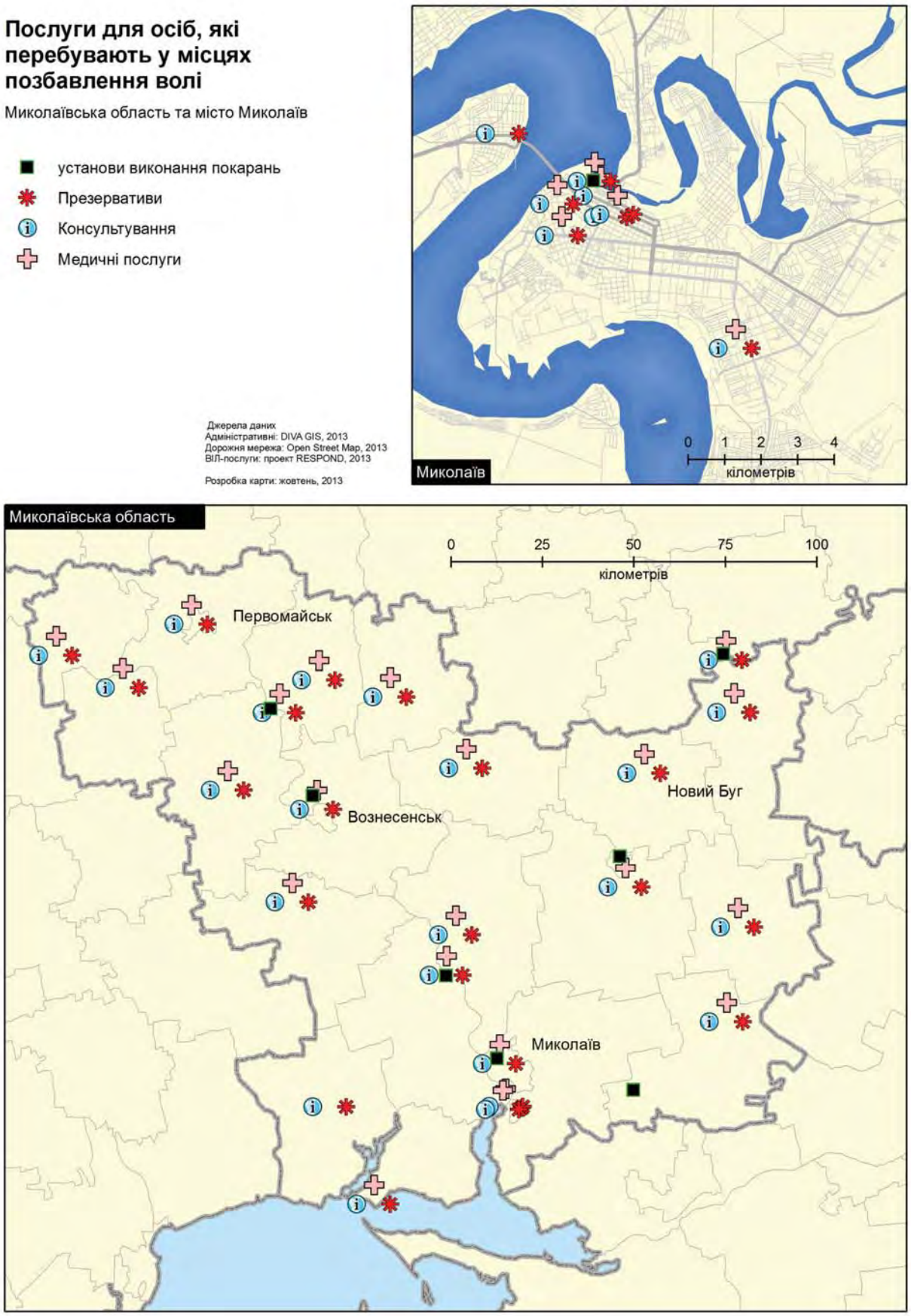

Карта 44. Місця надання послуг для ЛЖВ у Миколаївській області

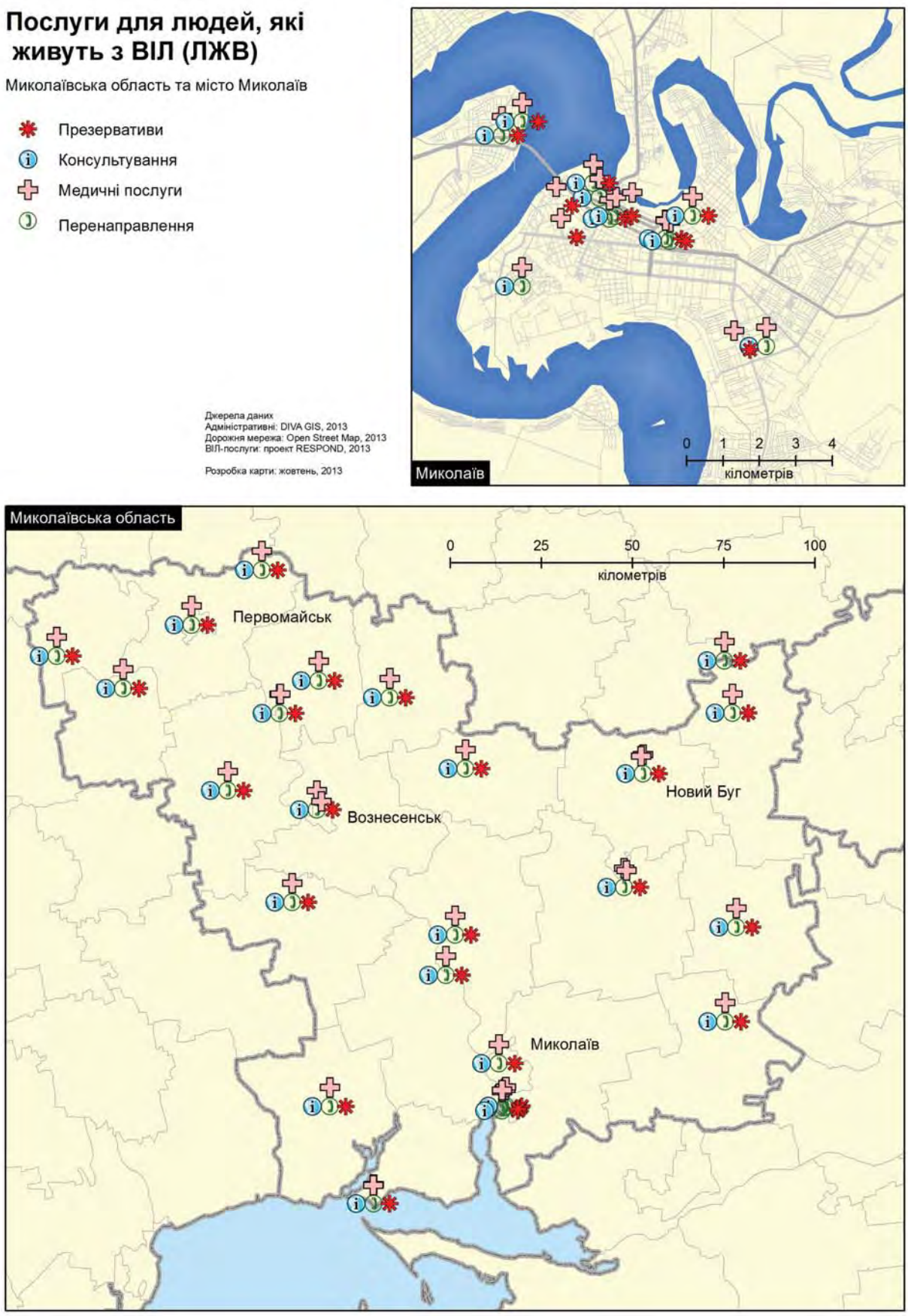

Відповідно до карти 43 послуги для осіб, які перебувають у МПВ надаються на рівні обласного центру, а також у більшості районів. Особливістю є те, що про свою участь у наданні послуг особам, що перебувають у МВП зазначили центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та осередки Товариства Червоного Хреста України. Це, перш за все, послуги щодо консультування та забезпечення презервативами, медичні послуги.

Послуги для ЛЖВ (карта 44) представлені майже у всіх районах області. Е той же час, згідно з даними Мережі, послугами з догляду та підтримки у 2013 році було охоплено 4 211 ЛЖВ (59% від загальної кількості ЛЖВ на обліку).

Доступність послуги зі скринінгового тестування на ВІЛ є обмеженою на рівні області, крім того такі послуги надаються лише групі СІН.

Висновки

За результатами картування, можна зробити висновок, що послуги з профілактики ВІЛ, лікування АРТ, ЗПТ та послуг для основних груп підвищеного ризику у області організовано на високому рівні. Більшість послуг представлені як на рівні обласного центру, так і децентралізовані на рівні районів і міст області, що забезпечує географічну доступність до цільових послуг для значної частини населення, у тому числі представників груп підвищеного ризику.

У Миколаївській області достатньо розвинена мережа послуг, що надається НУО, соціальними службами. Розгалуженою є мережа послуг для СІН, доречним буде подальше її розширення. Послуги для РКС та ЧСЧ представлені переважно на рівні обласного центру, однак охоплення представників груп підвищеного ризику є високим: 85% РКС та 44% ЧСЧ було охоплено профілактичними послугами протягом 2013 року.

Досить доступними населеннює послуги ЗПТ, АРТ та консультування і тестування на ВІЛ у області: більше 84% населення має можливість дістатися до місць, де надаються такі послуги в межах 60 хвилин. Разом з тим, слід зважати на стан доріг та регулярність роботи громадського транспорту для більш точної інтерпретації розрахункових даних.

Миколаївська область має одну з найбільш розгалужених мереж надавачів послуг для уразливих груп та може слугувати прикладом для розвитку послуг з ВІЛ для інших регіонів. При цьому слід враховувати, що для поліпшення доступності послуг можна розглядати подальші кроки з інтеграції послуг і розширення їх мережі у районах, які не мають достатнього забезпечення послугами для окремих груп населення з підвищеним ризиком інфікування ВІЛ.

Розділ 4. Одеська область

Коротка довідка про область

Населення регіону на 1 січня 2014 року складає 2396,5 тис. осіб.

Міське населення становить 1603,8 тис.осіб (66,9%), сільське – 792,7тис. осіб (33,1%).

Адміністративний устрій: 26 районів та 7 міст обласного значення.

Епідеміологічна ситуація

Станом на 1 січня 2014 року у Одеській області перебуває під наглядом 16 400 ВІЛ-інфікованих (поширеність 687,6 на 100 тис. населення), у тому числі 3 004 особи, хворих на СНІД (поширеність 125,9 на 100 тис. населення)[13].

У 2013 році в області зареєстровано значний приріст кількості вперше зареєстрованих випадків ВІЛ-інфекції (2751 випадки), що випереджує приріст попереднього року (темп приросту у 2013 році 19,3%, у 2012 році 10,5%).

Останніми роками спостерігається стала тенденція до збільшення інфікування у віковій групі старше 30 років і зменшення у групі 15–24 років (з 15% у 2008 до 8,9% у 2013 році).В області ще з 2005 року статевий шлях передачі ВІЛ-інфекції почав домінувати над парентеральним. Станом на кінець 2013 року серед осіб з уперше в житті встановленим діагнозом ВІЛ-інфекція, взятих під нагляд, статевий шлях інфікування ВІЛ (62,3%) переважає парентеральний (21,5%).

Рівень інфікованості за результатами первинного обстеження серед кандидатів у донори у 2013 році становив – 0,32%, серед вагітних 0,79%, та є одним з найвищих показників серед усіх регіонів України.

Станом на 1 січня 2014 року на АРТ в області перебувають 5 142особи.Станом на 1 січня 2014 року ЗПТ отримували лише217 споживачів ін'єкційних наркотиків, з них 55,3% мають ВІЛ-позитивний статус та 57,5% з ВІЛ позитивних клієнтів програм ЗПТ них отримують АРТ. Перетин груп СІН, що є клієнтами ЗПТ та в той же час є ВІЛ-інфікованими, свідчить про необхідність інтеграції цих послуг на одному сайті, що підвищить доступ групи до послуг.

Оціночна та затверджена кількість груп підвищеного ризику інфікування на ВІЛ у Одеській області[14] складає 20 000 СІН (10 000 у м. Одеса), 7000 РКС (5000 у м. Одеса) та 8000 ЧСЧ (5000 у м. Одесі).В Одеській області затверджені на рівні області оціночні дані щодо СІН та ЧСЧ занижені, що призводить до викривлення показників охоплення. Для подальших розрахунків використані оціночні дані, рекомендовані національною групою з МіО (31400 СІН та 15400 ЧСЧ) [14].

---

[13] Тут і далі для розділу використовуються дані з Інформаційного бюлетеня № 41 "ВІЛ-інфекція в Україні".

[14] Оціночна чисельність груп підвищеного ризику затверджена на Обласній раді з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу протокольним рішенням №1 від 29.03.2012.

Карти щодо географічного представлення надавачів послуг за типами закладів/ надавачів послуг

За результатами польового етапу збору даних для проведення картування в області, було проведено інтерв'ю з 32 надавачами послуг у місті Одесі та інших адміністративно-територіальних одиницях області протягом березня 2013 року, ідентифіковано 180 баз надання послуг в цілому по області.

На карті 45 представлені місця надання послуг в розрізі типів надавачів послуг: медичні заклади (45 місць), соціальні служби (52 місця) та неурядові організації (83 місця). В Одеській області досить щільно представлені організації усіх типів, при цьому цікаво зазначити, що значна кількість НУО здійснює діяльність переважно в обласному центрі.

Послуги з тестування на ВІЛ і ІПСШ за допомогою швидких тестів

Карта 46 демонструє розміщення послуг з ІПСШ: місця, де надаються послуги з тестування на ІПСШ за допомогою швидких тестів та шкірно-венерологічні диспансери, що вказувалися НУО як заклади, з якими вони співпрацюють у разі виявлення ІПСШ. Здебільшого такі послуги представлені на рівні міста Одеса, а для групи СІН також у деяких регіонах області. Послуги з тестування за допомогою швидких тестів та лікування ІПСШ не завжди інтегровані. У місцях надання послуг з тестування для СІН та РКС варто проаналізувати результати охоплення такими послугами груп протягом року.

Послуги з тестування на ВІЛ за допомогою швидких тестів (карта 47) представлені подібно до послуг з тестування на ІПСШ. Разом з тим, отримати послугу з тестування на ВІЛ із застосуванням швидких тестів можливо для представників усіх уразливих груп на рівні обласного центру, а також у ряді районів для СІН, осіб, які перебувають у МПВ, ПГР та РКС (однак такі послуги на рівні районів не представлені для ЧСЧ).

Доступність послуг АРТ, ЗПТ та послуг кабінетів "Довіра"

Доступність АРТ, ЗПТ та послуг кабінетів "Довіра" проаналізовано за допомогою даних щодо часу, витраченого на досягнення до місць, де надаються послуги з ЗПТ, АРТ та до кабінетів "Довіра" в Одеській області. Розрахунки проводилися, виходячи із загальної чисельності населення 2297,3 тис. осіб (за даними 2011 року) в Одеській області.

За результатами просторового моделювання, можна зробити висновок, що станом на жовтень 2013 року більше половини населення Одеської області має просторовий доступ до послуг з ЗПТ (56%), що є досить високим показником, зважаючи на те, що в області діє лише 3 сайти ЗПТ (карта 48).

За рахунок сайтів, де надаються послуги з АРТ у Одеській області, просторовий доступ є високим (карта 49). Майже 80% населення проживає на території, що знаходиться у зоні 60-хвилинного часу досягнення сайтів.

Доступність послуг кабінетів "Довіра" представлена на карті 51. Подібно до інших областей, майже все населення (94%) перебуває в межах 60-хвилинного досягнення цих центрів, що забезпечує майже суцільний доступ до послуг КіТ.

З огляду на те, що розрахунки не містять обмеження щодо стану доріг та руху громадського транспорту, доступність послуг може бути нижчою.

Карта 45. Розміщення місць надання послуг у Одеській області за типом надавача

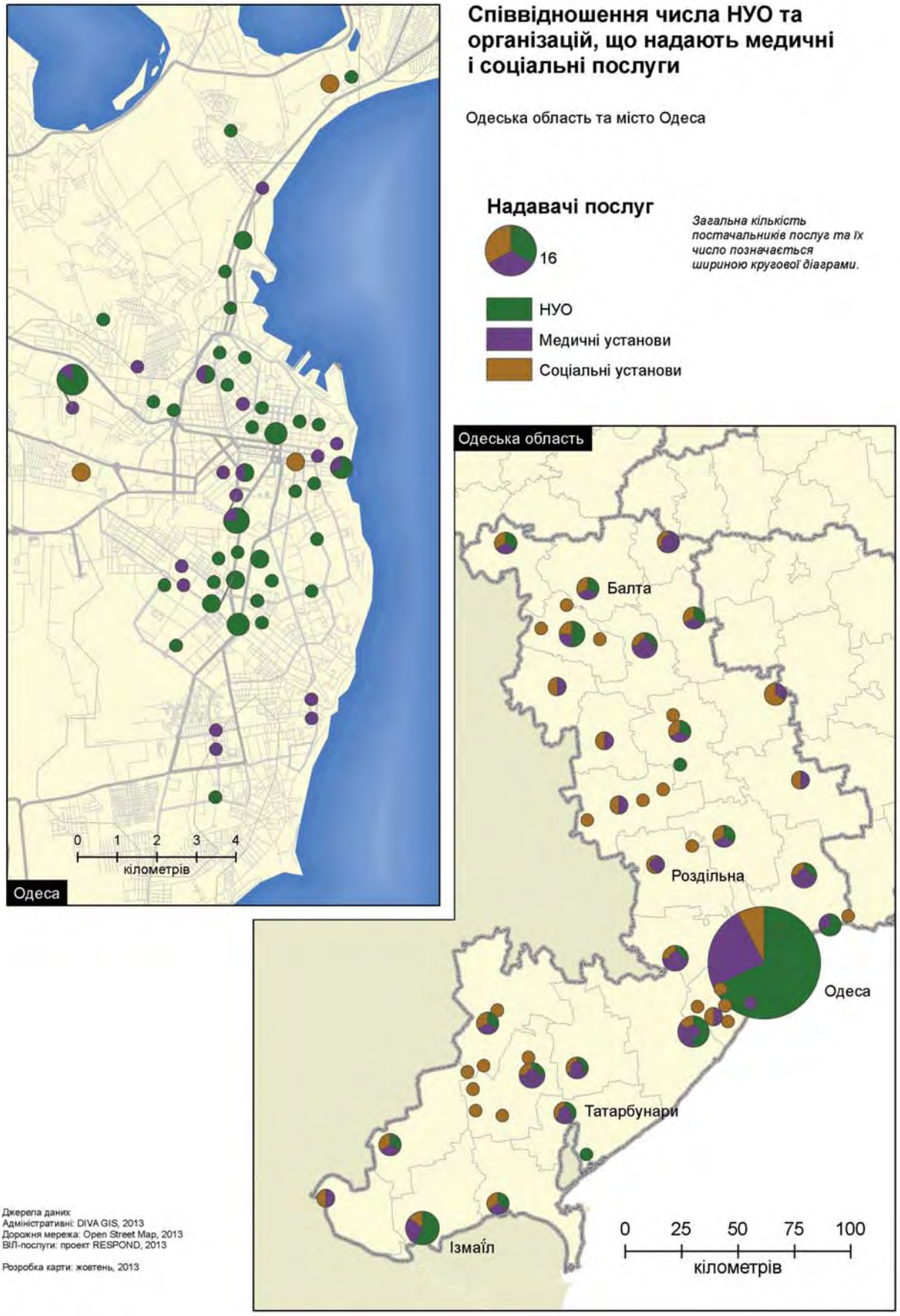

Джерела даних
Адміністративні: DIVA GIS, 2013
Дорожня мережа: Open Street Map, 2013
ВІЛ-послуги: проект RESPOND, 2013

Розробка карти: жовтень, 2013

Карта 46. Тестування на ІПСШ швидкими тестами для уразливих груп у Одеській області

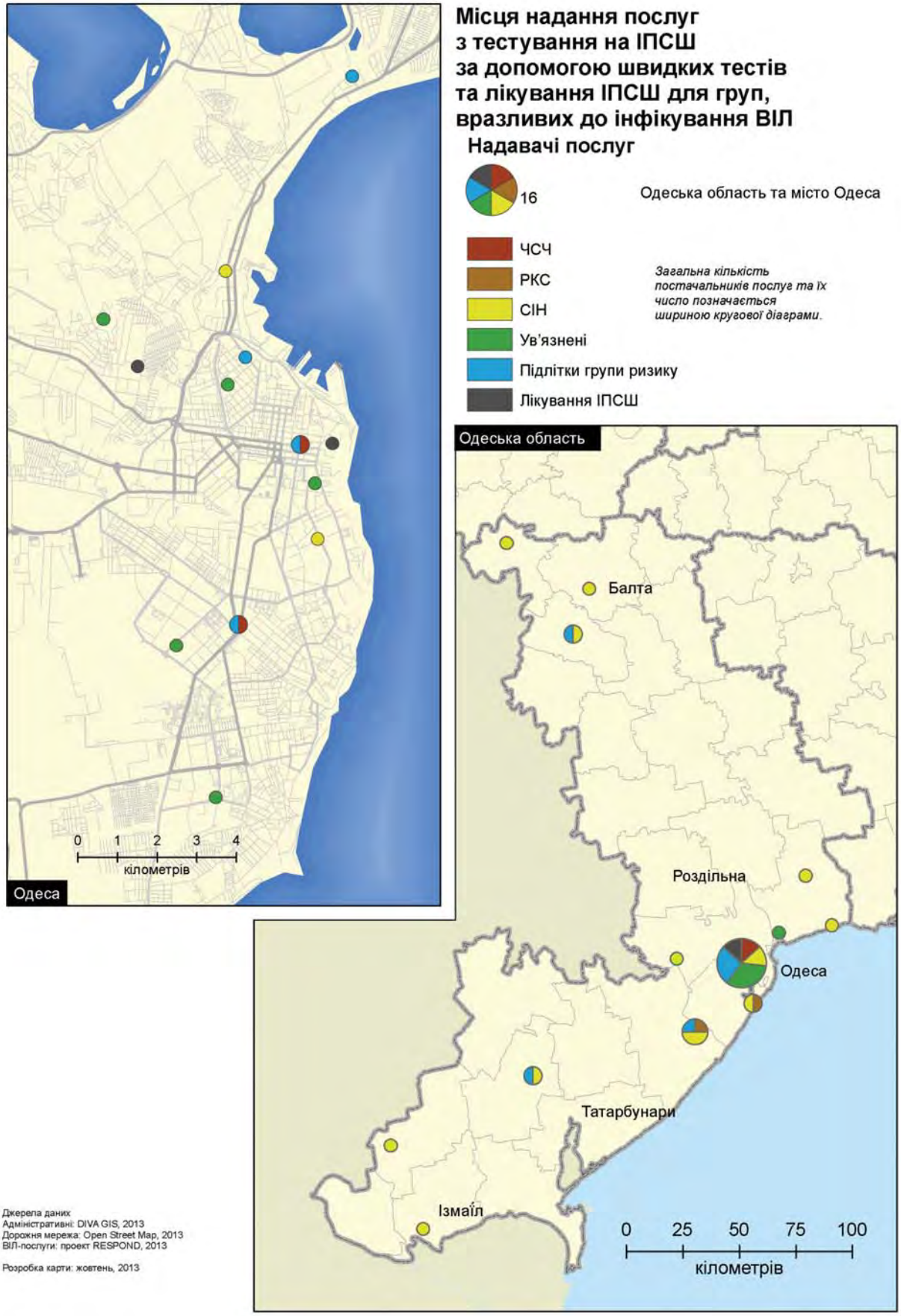

Джерела даних
Адміністративні: DIVA GIS, 2013
Дорожня мережа: Open Street Map, 2013
ВІЛ-послуги: проект RESPOND, 2013

Розробка карти: жовтень, 2013

Карта 47. Тестування на ВІЛ швидкими тестами для уразливих груп у Одеській області

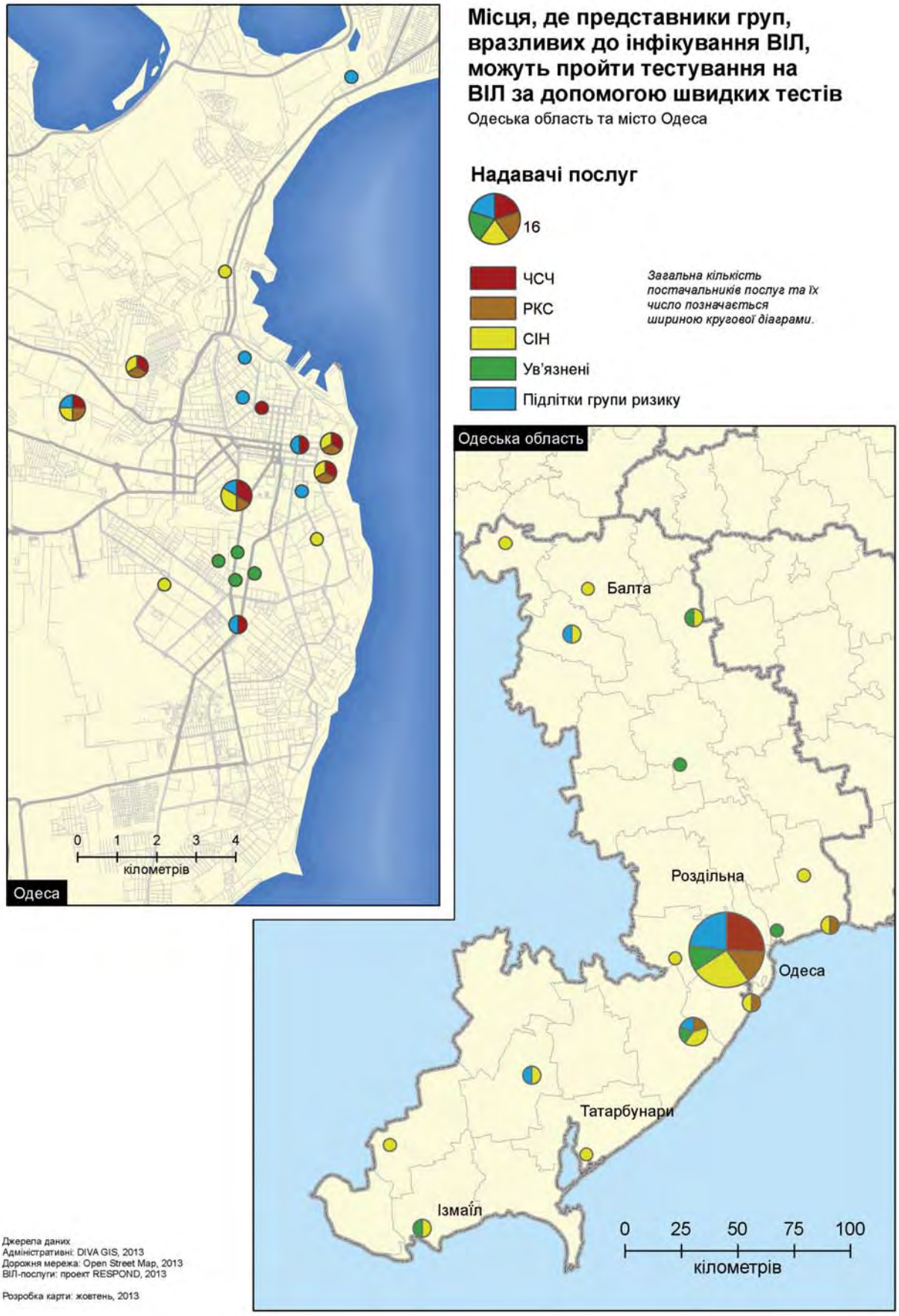

Таблиця 6. Розрахунки чисельності населення, охопленого послугами із ЗПТ, АРТ та послугами кабінетів "Довіра" в Одеській області

Т Послуги/час досягнення	Населення	Відсоток від загальної чисельності населення
ЗПТ 0–30 хв.	889 597	39%
ЗПТ 30–60 хв.	396 437	17%
Всього по ЗПТ в зоні 0–60 хв.	**1 286 034**	**56%**
АРТ 0–30 хв.	1 340 997	58%
АРТ 30–60 хв.	469 460	21%
Всього по АРТ в зоні 0–60 хв.	**1 810 457**	**79%**
Кабінети "Довіра" 0–30 хв.	1 741 437	76%
Кабінети "Довіра" 30–60 хв.	419 226	18%
Всього по кабінетах "Довіра" в зоні 0–60 хв.	**2 160 663**	**94%**
Загальна чисельність населення області	**2 297 317**	**100%**

Послуги в розрізі груп підвищеного ризику

Для розуміння обсягу послуг з профілактики та лікування ВІЛ/СНІДу для різних уразливих груп населення на наступних картах представлені послуги, згруповані за окремими групами населення та за блоками послуг: програми зменшення шкоди, програми видачі презервативів, медичні послуги, які надаються на базі НУО або за направленнями від НУО, послуги консультування з різних питань та перенаправлення.

На карті 51 представлені послуги для СІН у Одесі та Одеській області. На карті видно, що послуги для СІН більш щільно представлені в межах південно-західної частини та на півночі Одеської області. За даними Альянсу, за 2013 рік було охоплено профілактичними програмами 25257 СІН, у тому числі 17 972 чоловіків та 7 285 жінок, що навіть перевищує затверджену оціночну кількість СІН (однак у співвідношенні до рекомендованої для регіону чисельності у 31400 СІН охоплення складає 80,5%). Крім цього, послугами було охоплено 904 статевих партнерів СІН. Це свідчить про суттєве охоплення СІН профілактичними послугами.

На карті 52 представлені послуги, що надаються РКС. Варто зазначити, що такі послуги (розповсюдження презервативів, тестування на ВІЛ та ІПСШ, консультування, медичні послуги та пере направлення до фахових спеціалістів) переважно надаються у м.Одеса, а також у курортних зонах на південь та північ від обласного центру. Згідно з даними Альянсу, у 2013 році було охоплено такими послугами 5 491РКС (78,4% від оціночної кількості). Можливим є подальше розширення місць надання послуг для РКС у кроротній зоні області.

Карта 53демонструє послуги, що надаються ЧСЧ. Як видно з карти, послуги (розповсюдження презервативів, тестування на ВІЛ та ІПСШ, консультування, медичні послуги та перенаправлення до фахових спеціалістів) для ЧСЧ представлені на рівні обласного центру, однак не є доступними поза межами Одеси. При цьому в 2013 році такими послугами в м. Одеса було охоплено лише 1943 ЧСЧ, що становить близько 12,6% (із розрахунку рекомендованої оціночної кількості ЧСЧ).

Щодо послуг, які надаються ПГР (карта 54), то за рахунок діяльності закладів соціальної служби та НУО, послуги з консультування та перенаправлення ПГР наявні майже в усіх районах області. Менш доступними є послуги із забезпечення презервативами, які надаються лише у м. Одеса, Котовському, Комінтернівському та Арцизькому районах.

Карта 48. Розміщення сайтів ЗПТ та 30 і 60-хвилинні зони досягнення послуг

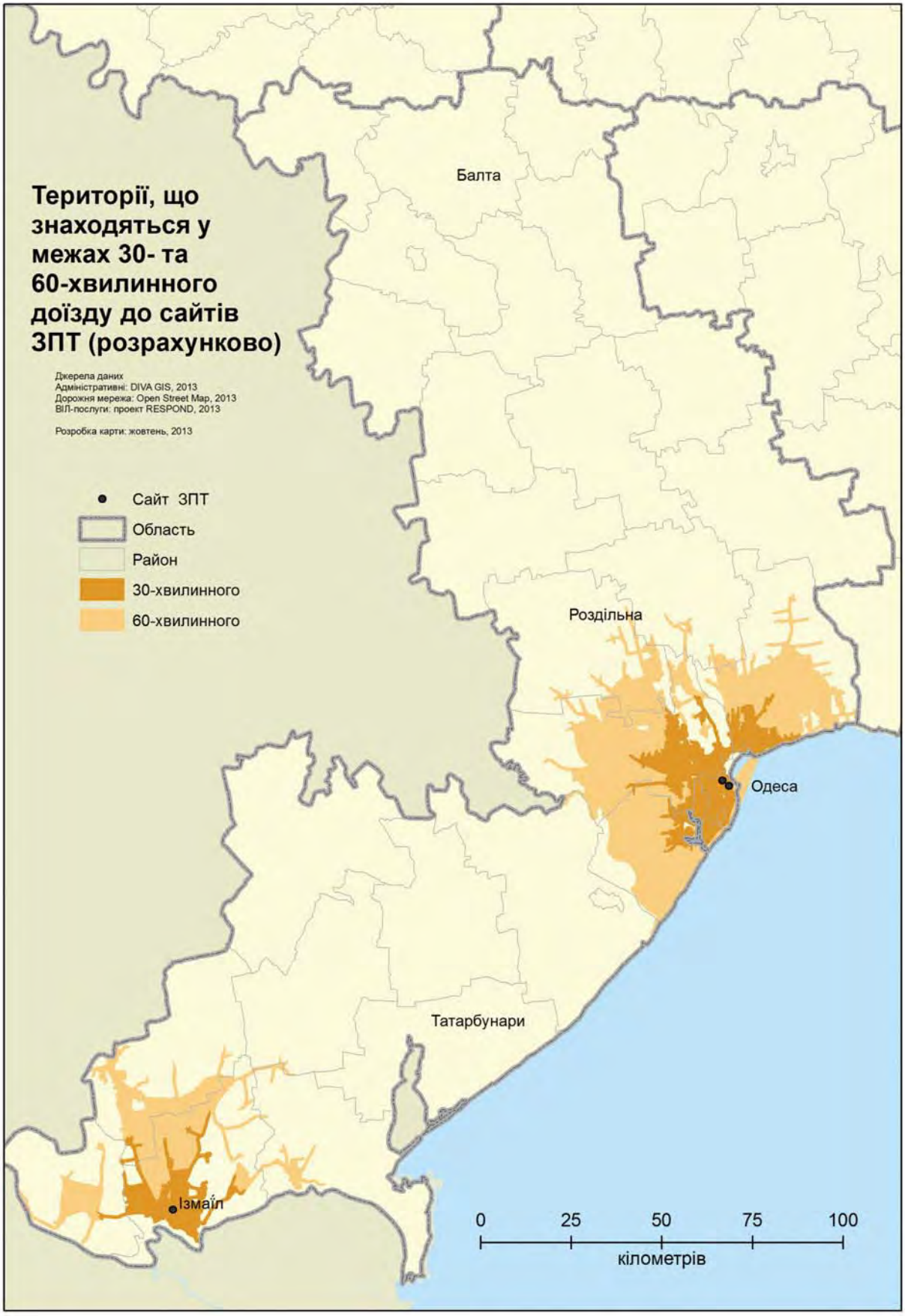

Карта 49. Розміщення сайтів АРТ та 30 і 60-хвилинні зони досягнення послуг

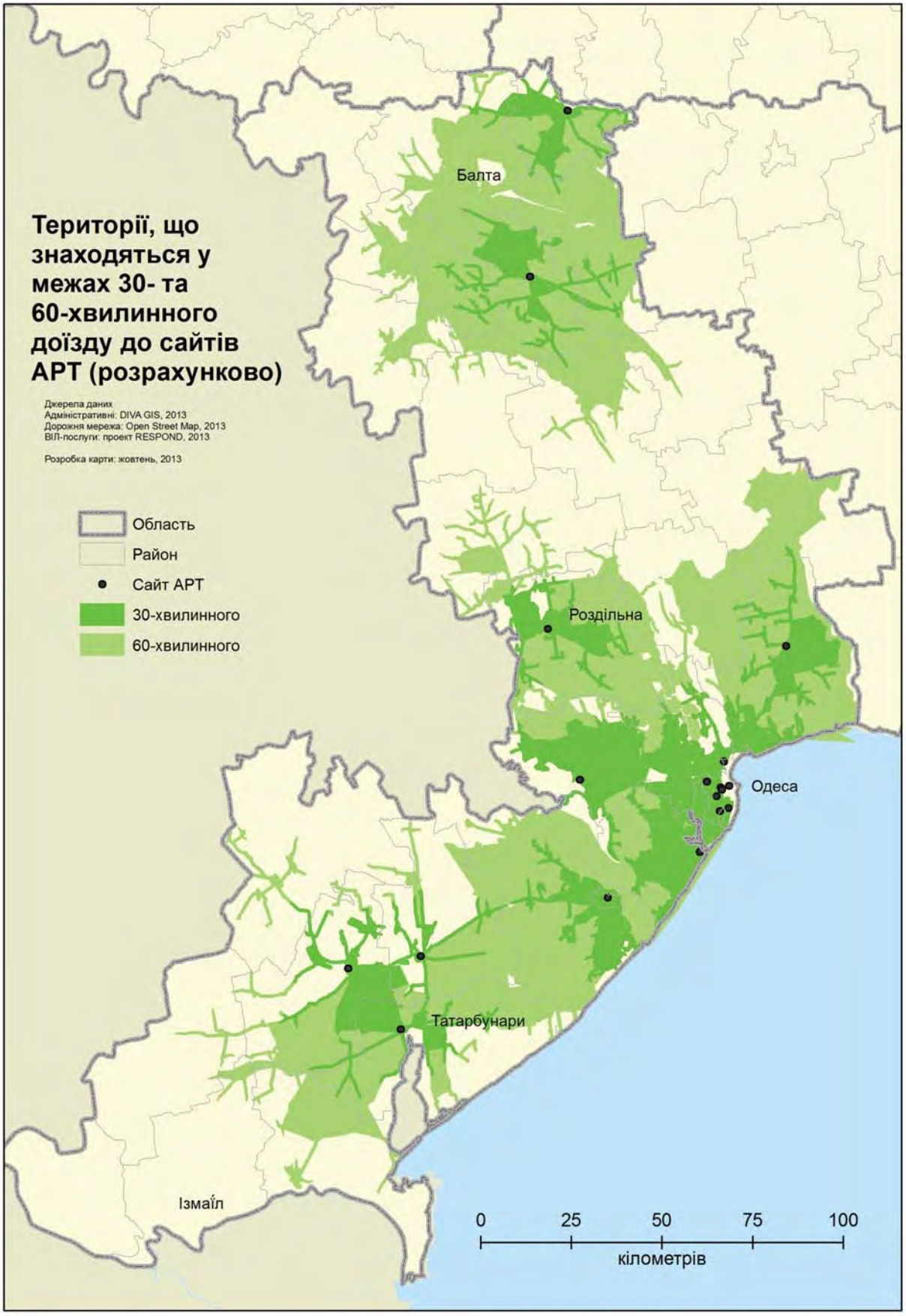

Карта 50. Розміщення кабінетів “Довіра” та 30 і 60-хвилинні зони досягнення послуг

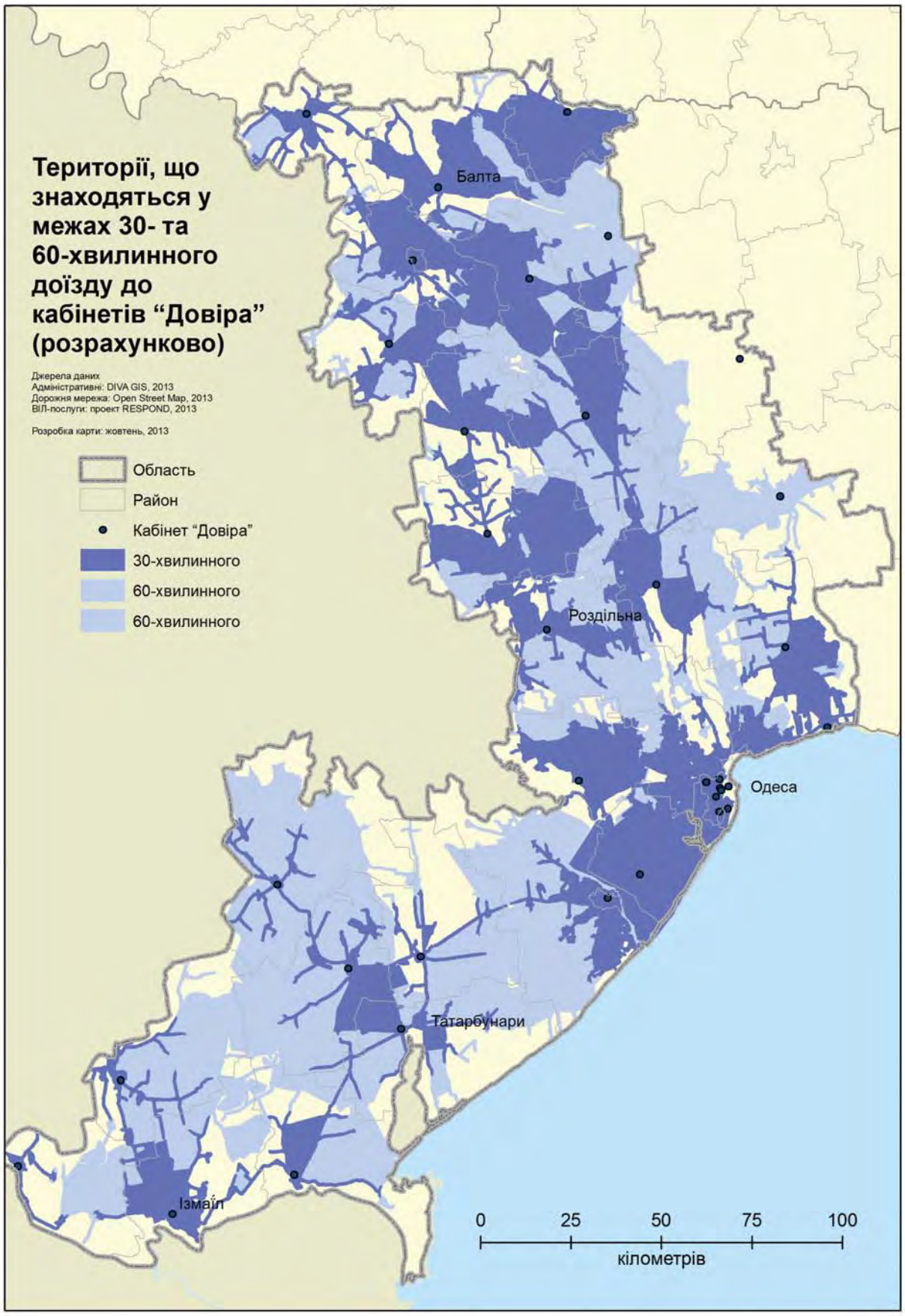

Карта 51. Місця надання послуг для СІН у Одеській області

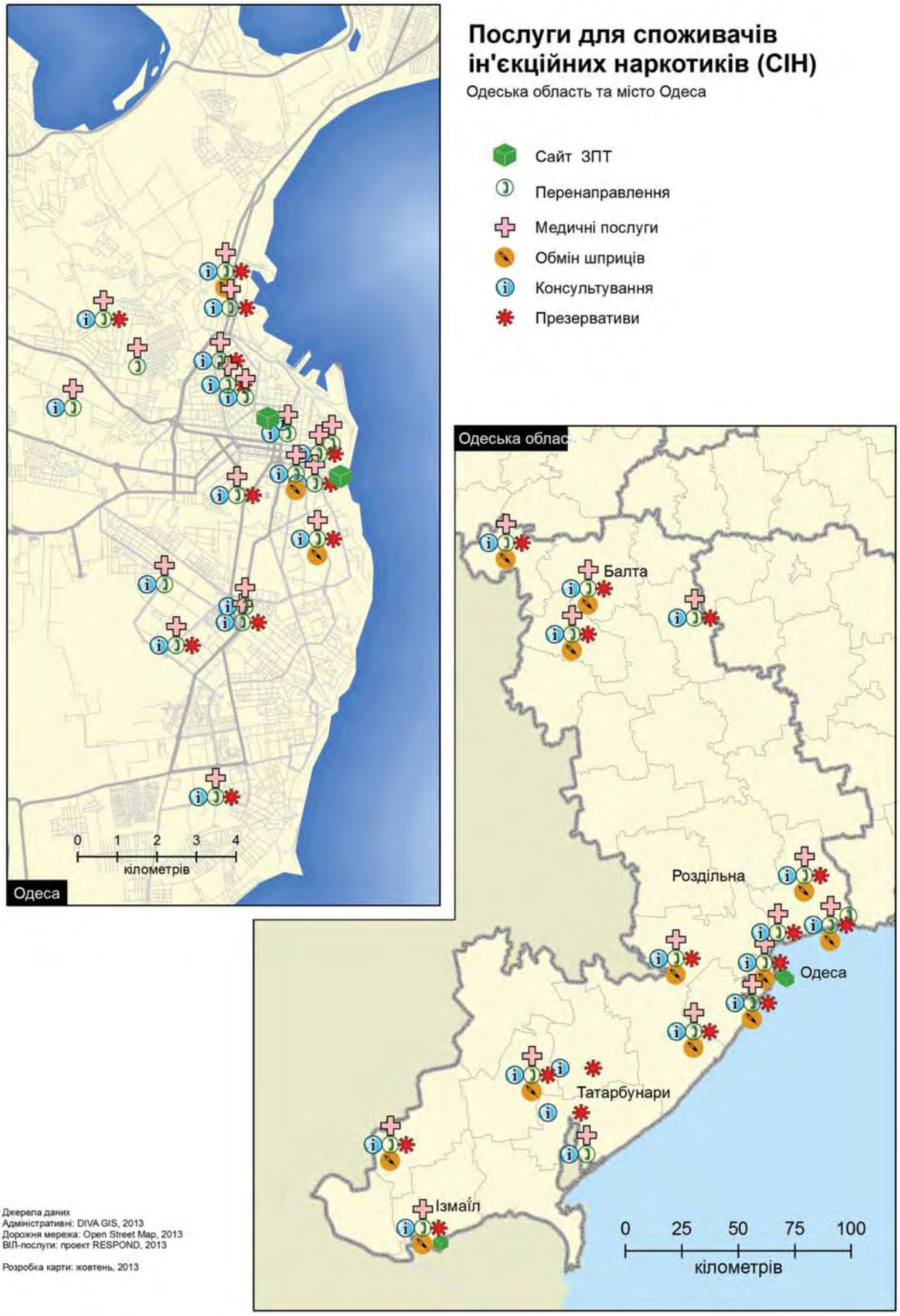

Джерела даних
Адміністративні: DIVA GIS, 2013
Дорожня мережа: Open Street Map, 2013
ВІЛ-послуги: проект RESPOND, 2013

Розробка карти: жовтень, 2013

Карта 52. Місця надання послуг для РКС у Одеській області

Джерела даних
Адміністративні: DIVA GIS, 2013
Дорожня мережа: Open Street Map, 2013
ВІЛ-послуги: проект RESPOND, 2013

Розробка карти: жовтень, 2013

Карта 53. Місця надання послуг для ЧСЧ у Одеській області

Джерела даних
Адміністративні: DIVA GIS, 2013
Дорожня мережа: Open Street Map, 2013
ВІЛ-послуги: проект RESPOND, 2013

Розробка карти: жовтень, 2013

Карта 54. Місця надання послуг для ПГР у Одеській області

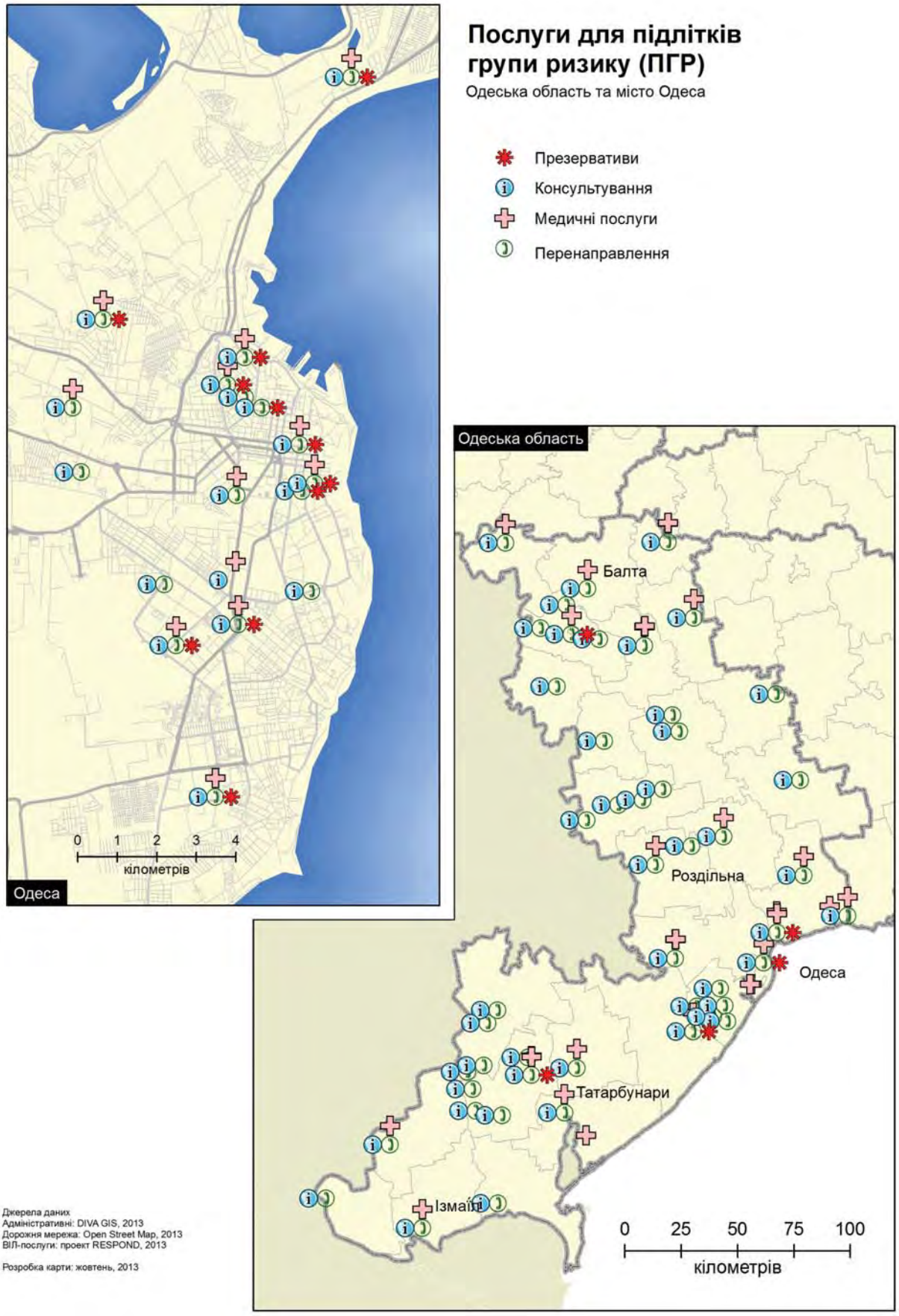

Джерела даних
Адміністративні: DIVA GIS, 2013
Дорожня мережа: Open Street Map, 2013
ВІЛ-послуги: проект RESPOND, 2013

Розробка карти: жовтень, 2013

Карта 55. Місця надання послуг для осіб, що перебувають у МПВ у Одеській області

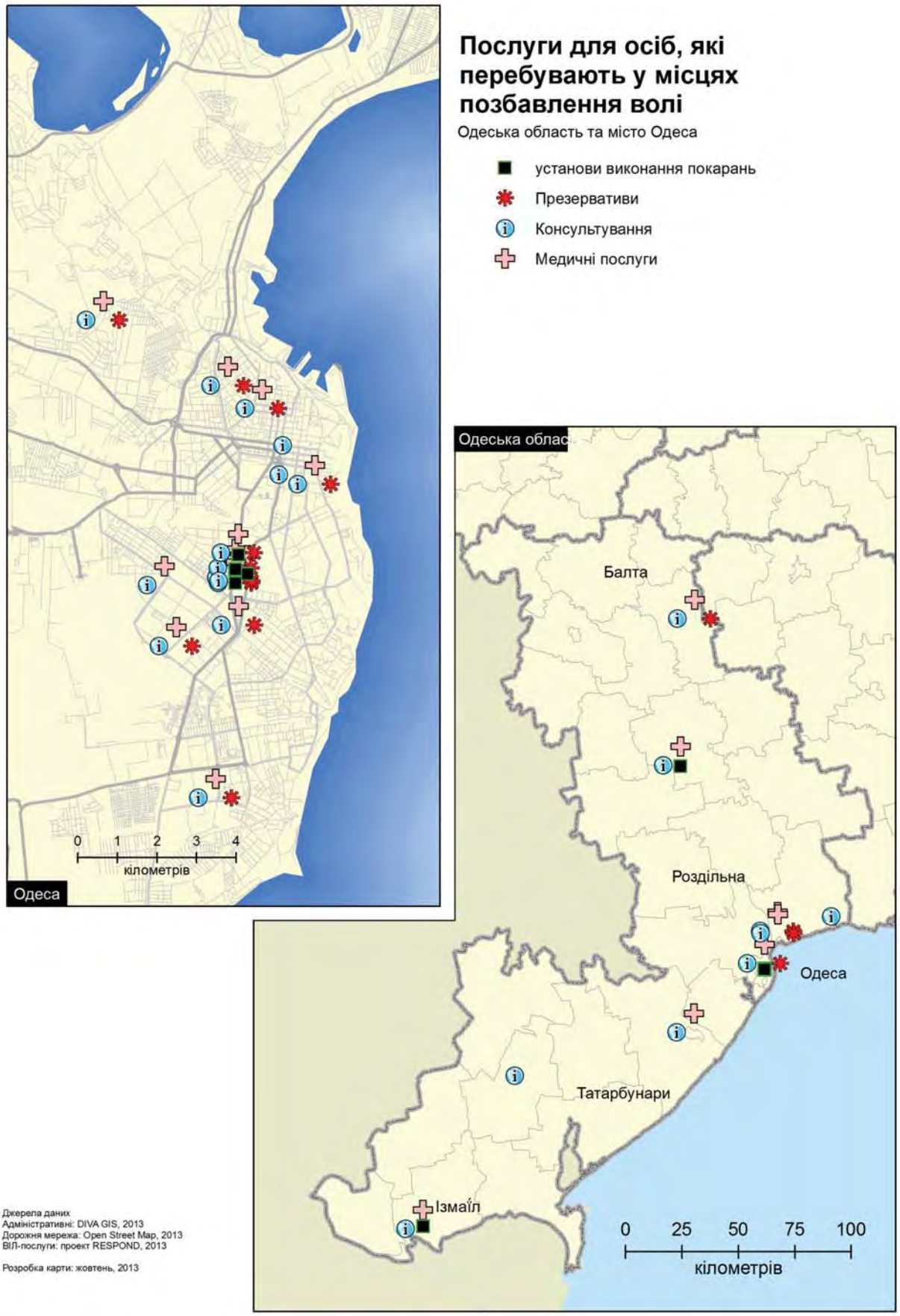

Джерела даних
Адміністративні: DIVA GIS, 2013
Дорожня мережа: Open Street Map, 2013
ВІЛ-послуги: проект RESPOND, 2013

Розробка карти: жовтень, 2013

Карта 56. Місця надання послуг для ЛЖВ у Одеській області

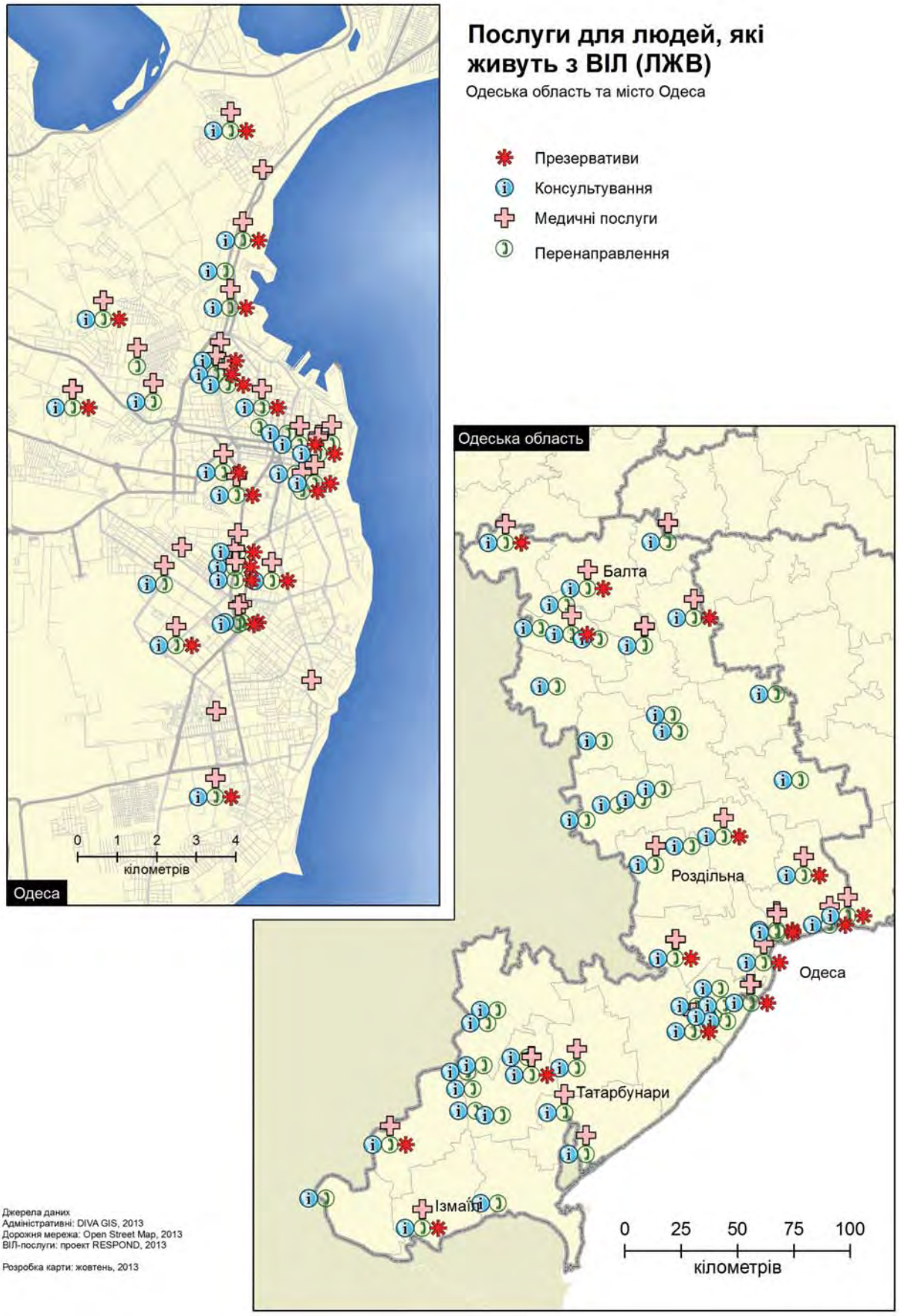

Джерела даних
Адміністративні: DIVA GIS, 2013
Дорожня мережа: Open Street Map, 2013
ВІЛ-послуги: проект RESPOND, 2013

Розробка карти: жовтень, 2013

Відповідно до карти 55 послуги для осіб, які перебувають у МПВ надаються переважно на рівні обласного центру; також у деяких районах представлені послуги консультування, забезпечення презервативамита деякі медичні послуги.

Послуги для ЛЖВ (карта 56) наявні на рівні області та міста. В районах області послуги для цієї групи представлені досить щільно, однак в багатьох районах вони обмежуються послугами з консультування в кризових ситуаціях та перенаправленням до інших фахових служб. При цьому охоплення групи ЛЖВ послугами залишається нижчим 60%. Згідно з даними Мережі, послугами з догляду і підтримки у 2013 році було охоплено 10 438 ЛЖВ (63,6% від загальної кількості ЛЖВ на обліку).

Висновки

За результатами картування, можна зробити висновок, що більшість послуг з профілактики ВІЛ для груп підвищеного ризику, лікування АРТ та КіТв області представлені на високому рівні. Недостатнім є забезпечення послугами ЗПТ. Одеська область має одну з найбільш розгалужених мереж надавачів послуг для груп підвищеного ризику та може в подальшому забезпечити більшу просторову доступність окремих послуг для груп.

Профілактичні програми для ЧСЧ представлені лише на рівні м. Одеса та потребують розширення на обласний рівень. Послуги для РКС географічно представлені краще, ніж для ЧСЧ, що дозволило досягти охоплення 78,4% РКС, та надаються в близьких до Одеси курортних зонах, проте доречним є вивчення необхідності розширення послуг на інші райони області (за умови наявності там РКС) та їх розширення за потреби. Недостатнім є охоплення представників групи ЧСЧ: лише 12,6% ЧСЧ було охоплено профілактичними послугами протягом 2013 року.

Розгалуженою є мережа послуг для СІН по області, однак критично необхідним є розширення доступу до ЗПТ для даної групи. Необхідно звернути увагу, що обмеженою є географічна доступність послуг ЗПТ, за рахунок дії трьох сайтів ЗПТ лише 56% населення області за потреби має можливість дістатися до місць надання послуг ЗПТ протягом 60 хвилин. З огляду на цей факт актуальним є питання відкриття нових сайтів ЗПТ в області, де за оцінками чисельність СІН є однією із найвищих в Україні.

Доступність послуг АРТ є кращою та дозволяє майже 80% населення за необхідності дістатися до місць надання АРТ протягом 60 хвилин.

Найкраще організовано доступність до послуг з консультування і тестування на ВІЛ на базі кабінетів “Довіра”: майже все населення (94%) має можливість дістатися місць надання таких послуг протягом години. Зважаючи на це, є потреба в подальшому розширювати доступність послуг АРТ та ЗПТ, за можливості, використовуючи мережу кабінетів “Довіра”. При цьому слід зважати на те, що такі дані є розрахунковими, не беруть до уваги розклад руху громадського транспорту та стан доріг, що впливає на швидкість руху та, відповідно, збільшує час на досягнення точки послуги.

Розділ 5. Чернігівська область

Коротка довідка про область

Населення регіону станом на 1 січня2014 року складає 1066,8 тис. осіб. Міське населення становить 682 тис. осіб (63,9%), сільське – 384,8 тис. (36,1%).

Адміністративний устрій: 22 райони та 3 міста обласного значення.

Епідеміологічна ситуація

Станом на 1 січня 2014 року в Чернігівській області перебуває під наглядом 2 922 ВІЛ-інфікованих (поширеність 275,8 на 100 тис. населення), у тому числі 501 особа, хвора на СНІД (поширеність 47,3 на 100 тис. населення)[15].

У деяких регіонах області поширеність ВІЛ значно перевищує середні показники по області (м. Прилуки, м. Чернігів, Щорський, Талалаївський, Козелецький, Новгород-Сіверський та Прилуцький райони).

У 2013 році в області вперше зареєстровано 510випадків ВІЛ-інфекції, що залишається на рівні попереднього року (темп приросту 1%).

У 2013 році зареєстровано та взято під диспансерний нагляд 66,8% ВІЛ-інфікованих від виявлених лабораторно. Крім цього, серед усіх взятих під диспансерний нагляд тільки у 46% ВІЛ-інфекція виявлена протягом цього року. Найбільша кількість випадків ВІЛ-інфекції реєструється серед міського населення області – 76%.

Серед зареєстрованих ВІЛ-інфікованих у 2013 році 52% чоловіків та 48% жінок Останніми роками спостерігається стала тенденція до збільшення інфікування у віковій групі старше 30 років (з 53% у 2008 році до 71% у 2013 році) і зменшення у групі 15–24 років (з 18% у 2008 до 6,3% у 2013 році).

З 2008 року домінуючим шляхом передачі ВІЛ-інфекції є статевий. Статевий шлях інфікування у 2013 році став домінуючим як серед чоловіків (52%), так і серед жінок (87%). Загальна частка статевого шляху передачі ВІЛ серед осіб, уперше взятих на облік, склала 54%.

Протягом 2013 року лабораторним обстеженням охоплено майже 110 тис. осіб, що становить 10% від населення області. Обстежено більше 19 тис. представників груп підвищеного ризику (17% від загальної кількості протестованих). Виявлено 764 позитивних результатів (рівень інфікованості 0,75%). Рівень інфікованості серед кандидатів у донори у 2013 році становив 0,14%. Рівень інфікованості ВІЛ серед вагітних (первинне обстеження) у 2013 році становив 0,49%.

Станом на 1 січня 2014 року на АРТ в області перебувають 1101осіб. ЗПТ отримували станом на 1 січня 2014 року 104 споживачів ін'єкційних наркотиків, з них 68,2% мають ВІЛ-позитивний статус, з яких22,5% отримують АРТ.

Оціночна кількість груп підвищеного ризику інфікування на ВІЛ у Чернігівській області[16] складає 5850 СІН (3050 у місті Чернігові), 1050 РКС та 1850 ЧСЧ (800 у місті Чернігові) [14].

---

[15] Тут і далі для розділу використовуються дані з Інформаційного бюлетеня №7 "ВІЛ-інфекція у Чернігівській області"(2013р.) та Інформаційного бюлетеня "ВІЛ-інфекція в Україні».- №40.- (2013 р.)

[16] Оціночна чисельність груп підвищеного ризику затверджена на Обласній раді з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу протокольним рішенням № 2 від 28.05.2012.

Карти щодо географічного представлення надавачів послуг за типами закладів/ надавачів послуг

За результатами польового етапу збору даних для проведення картування в області, було проведено інтерв'ю з 10 надавачами послуг у м. Чернігів та інших адміністративно-територіальних одиницях області протягом липня 2013 року, ідентифіковано 78 баз надання послуг в цілому по області.

На карті 57 представлені бази надання послуг в розрізі типів надавачів послуг: медичні заклади (32 місця надання послуг), соціальні служби (28 місць) та неурядові організації (18 місць). Важливо зазначити, що медичні заклади та заклади соціальних служб представлені в усіх регіонах області, однак неурядові організації сконцентровані переважно у м. Чернігів.

Послуги з тестування на ВІЛ і ІПСШ за допомогою швидких тестів

Карта 58 демонструє розміщення послуг з ІПСШ: місця, де надаються послуги зтестування на ІПСШ за допомогою швидких тестів та шкірно-венерологічні диспансери, що вказувалися НУО як заклади, з якими вони співпрацюють у разі виявлення ІПСШ. На карті не нанесені послуги з діагностики та лікування ІПСШ, що надаються в районних і міських лікарнях, оскільки така карта демонструватиме універсальний доступ до послуг ІПСШ, однак досить часто представники уразливих груп не звертаються до загальної лікарняної мережі за отриманням таких послуг.

На карті 58 представлені місця проведення Кіт на ВІЛ за допомогою швидких тестів на базі НУО. Так, отримати тестування на ВІЛ із застосуванням швидких тестів є можливим для СІН лише за двома адресами у м. Чернігів, а також в одній організації Городнянського району для РКС.

Доступність послуг АРТ, ЗПТ та послуг кабінетів "Довіра"

Доступність АРТ, ЗПТ та послуг кабінетів "Довіра" проаналізовано за допомогою даних щодо часу, витраченого на досягнення місць, де надаються послуги з ЗПТ, АРТ та до кабінетів "Довіра" у Чернігівській області. Розрахунки проводилися виходячи із загальної чисельності населення 1187 тис. у Чернігівській області.

За результатами просторового моделювання, можна зробити висновок, що менше двох третин населення Чернігівської області мають просторовий доступ до послуг з ЗПТ (61%). У області працюють лише три сайти (карта 60).

Маючи лише дві точки, де надаються послуги з АРТ у Чернігівській області, просторовий доступ є більш обмеженим (карта 61). Менш ніж половини населення (47%) проживає на території, що покривається 60-хвилинним відрізком часу на дорогу.

Найсуттєвішим у Чернігівській області є охоплення послугами кабінетів "Довіра" (карта 62). Майже все населення (94%) знаходиться в межах 60-хвилинного досягнення даних центрів, оскільки по всьому регіону їх функціонує більше 30.

З огляду на те, що розрахунки містять обмеження щодо стану доріг та руху громадського транспорту, доступність послуг може бути нижчою.

Карта 57. Розміщення місць надання послуг у Чернігівській області за типом надавача

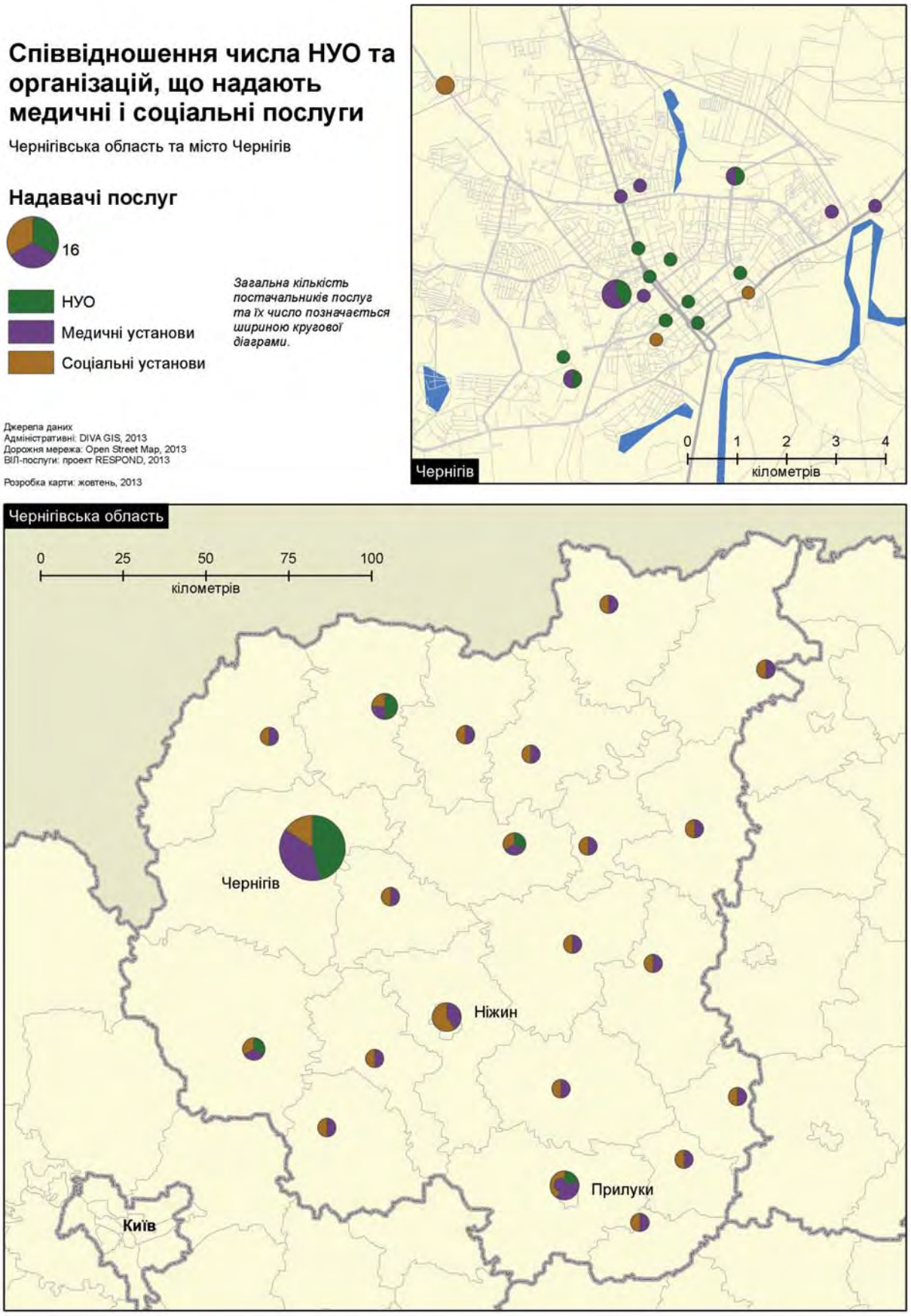

Карта 58. Тестування на ІПСШ швидкими тестами для уразливих груп у Чернігівській області

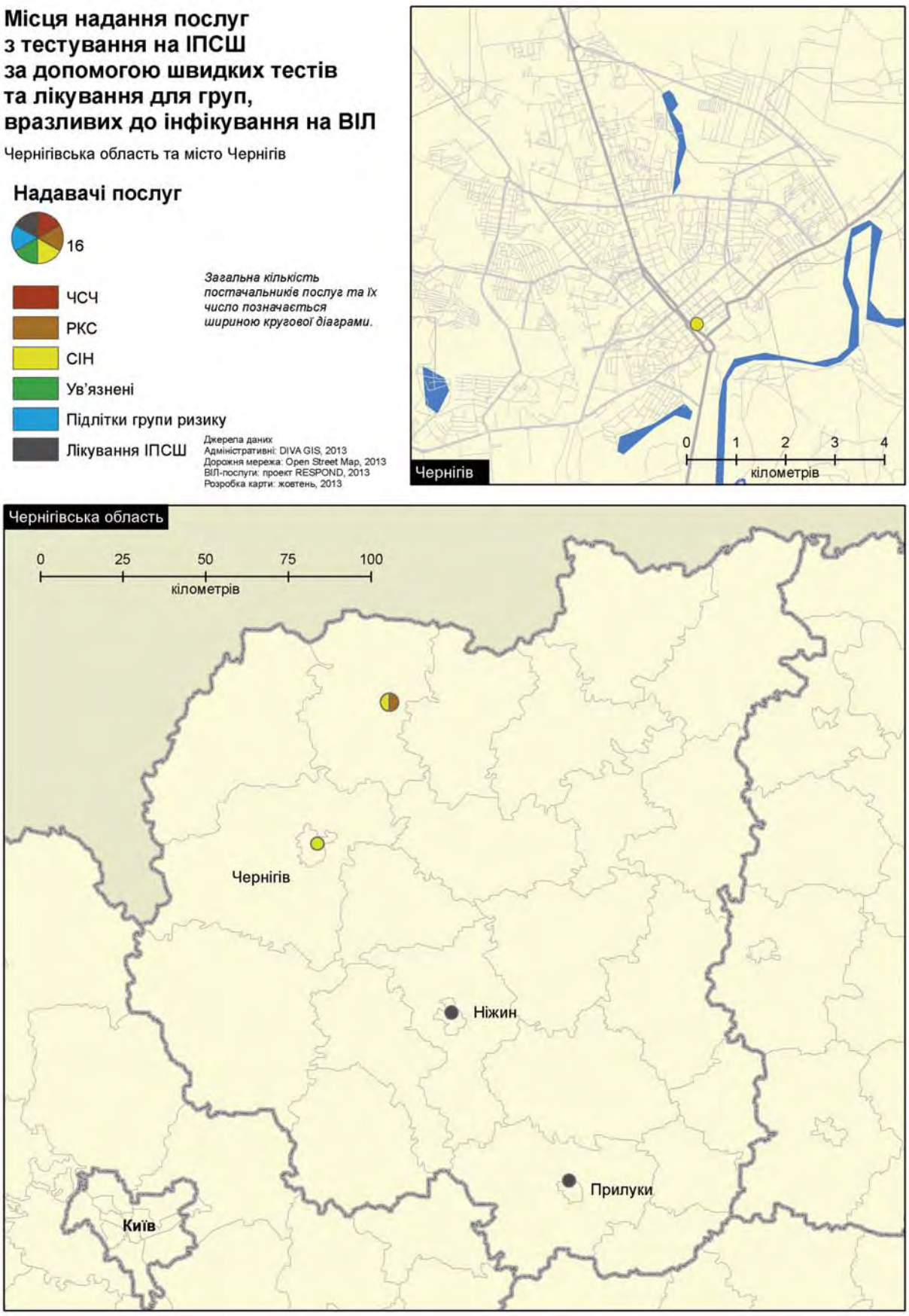

Карта 59. Тестування на ВІЛ швидкими тестами для уразливих груп

Місця, де представники груп, вразливих до інфікування ВІЛ, можуть пройти тестування на ВІЛ за допомогою швидких тестів

Чернігівська область та місто Чернігів

Надавачі послуг

16

Загальна кількість постачальників послуг та їх число позначається шириною кругової діаграми. В даному випадку розмір кругової діаграми вказує на те, що кількість надавачів послуг – 16.

- ЧСЧ
- РКС
- СІН
- Ув'язнені
- Підлітки групи ризику

Джерела даних
Адміністративні: DIVA GIS, 2013
Дорожня мережа: Open Street Map, 2013
ВІЛ-послуги: проект RESPOND, 2013

Розробка карти: жовтень, 2013

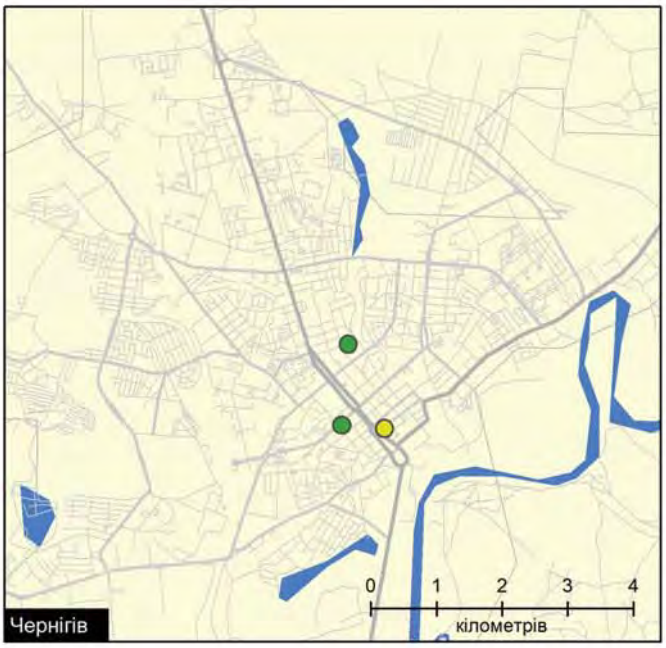

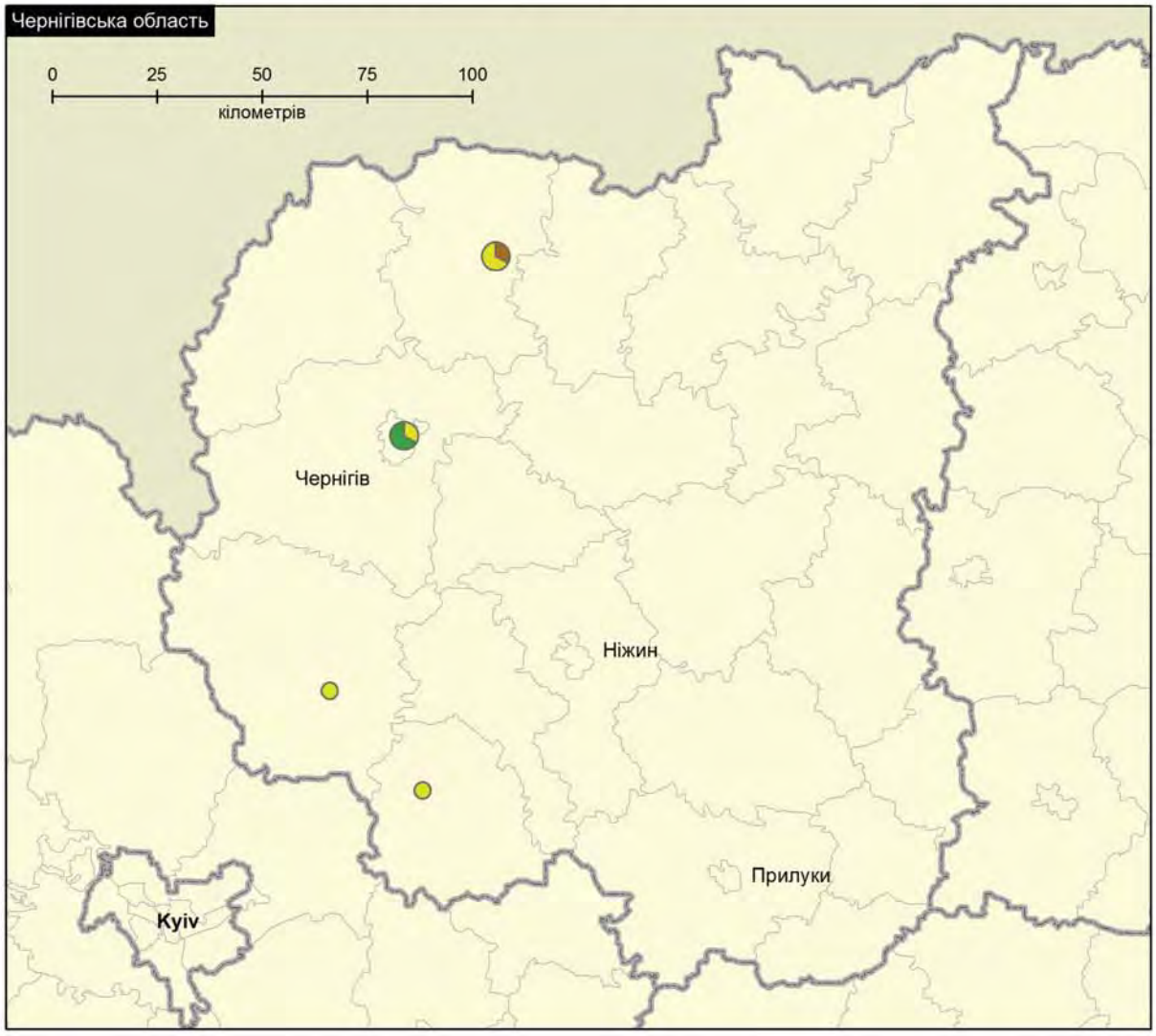

Таблиця 7. Розрахунки чисельності населення, охопленого послугами із ЗПТ, АРТ та послугами кабінетів "Довіра" у Чернігівській області

Послуги/час досягнення	Населення	Відсоток від загальної чисельності населення
ЗПТ 0–30 хв.	484,535	41%
ЗПТ 30–60 хв.	245,631	20%
Всього по ЗПТ в зоні 0–60 хв.	**730,166**	**61%**
АРТ 0–30 хв.	390,743	33%
АРТ 30–60 хв.	168,875	13%
Всього по АРТ в зоні 0–60 хв.	**559,618**	**47%**
Кабінети довіри 0–30 хв.	847,070	71%
Кабінети довіри 30–60 хв.	263,218	23%
Всього по кабінетах "Довіра" в зоні 0–60 хв.	**1,110,287**	**94%**
Загальна чисельність населення області	**1,187,412**	**100.0%**

Послуги в розрізі груп підвищеного ризику

Для розуміння обсягу послуг з профілактики та лікування ВІЛ/СНІДу для різних уразливих груп населення на наступних картах представлені різні блоки послуг для окремих груп населення: програми зменшення шкоди, програми видачі презервативів, медичні послуги, які надаються на базі НУО або за направленнями від НУО, послуги консультування з різних питань та перенаправлення.

На карті 63 представлені послуги для СІН у Чернігові та Чернігівській області. На карті видно, що послуги з консультування для СІН надаються у всіх районах області та в багатьох організаціях на рівні міста. Програми обміну шприців працюють лише у деяких районах (Городнянський, Козелецький, Бобровицький та Коропський), а також у двох пунктах на рівні міста. Програми забезпечення презервативами є менш доступними, наявні лише у м. Чернігів, у Козелецькому та Бобровицькому районі. Для отримання медичних послуг клієнти НУО в основному перенаправляються в обласний центр та у м. Городня. За даними Альянсу, за 2013 рік було охоплено профілактичними програмами 1 548 СІН, у тому числі 1143 чоловіків та 405 жінок, що складає лише 26% від оціночної кількості СІН. Крім цього, послугами було охоплено108статевих партнерів СІН. Це свідчить про недостатність профілактичних послуг, які надаються представникам цієї групи, та вимагає подальшого розширення програм.

На карті 64 представлені послуги, що надаються для РКС. Варто зазначити, що такі послуги надаються лише у Городнянському районі Чернігівської області та, згідно з даними Альянсу, такими послугами було охоплено лише 76 РКС (7,2% від оціночної кількості).

Відповідно до карти 65 послуги для засуджених, зокремаконсультування,надаються лише на рівні обласного центру.

Дещо краще представлені послуги для ЛЖВ (карта 66). Послуги з консультування та медичні послуги представлені в усіх районах області. На рівні м. Чернігів також надаються послуги із забезпечення презервативами. Проте, незважаючи на потенційну можливість охоплення ЛЖВ послугами з догляду і підтримки в усіх районах області, у 2013 році, за даними Мережі, було охоплено 1283 ЛЖВ (лише 44% від загальної кількості ЛЖВ, що перебувають на обліку).

Карта 60. Розміщення сайтів ЗПТ та 30 і 60-хвилинні зони досягнення послуг

Території, що знаходяться у межах 30- та 60-хвилинного доїзду до сайтів ЗПТ (розрахунково)

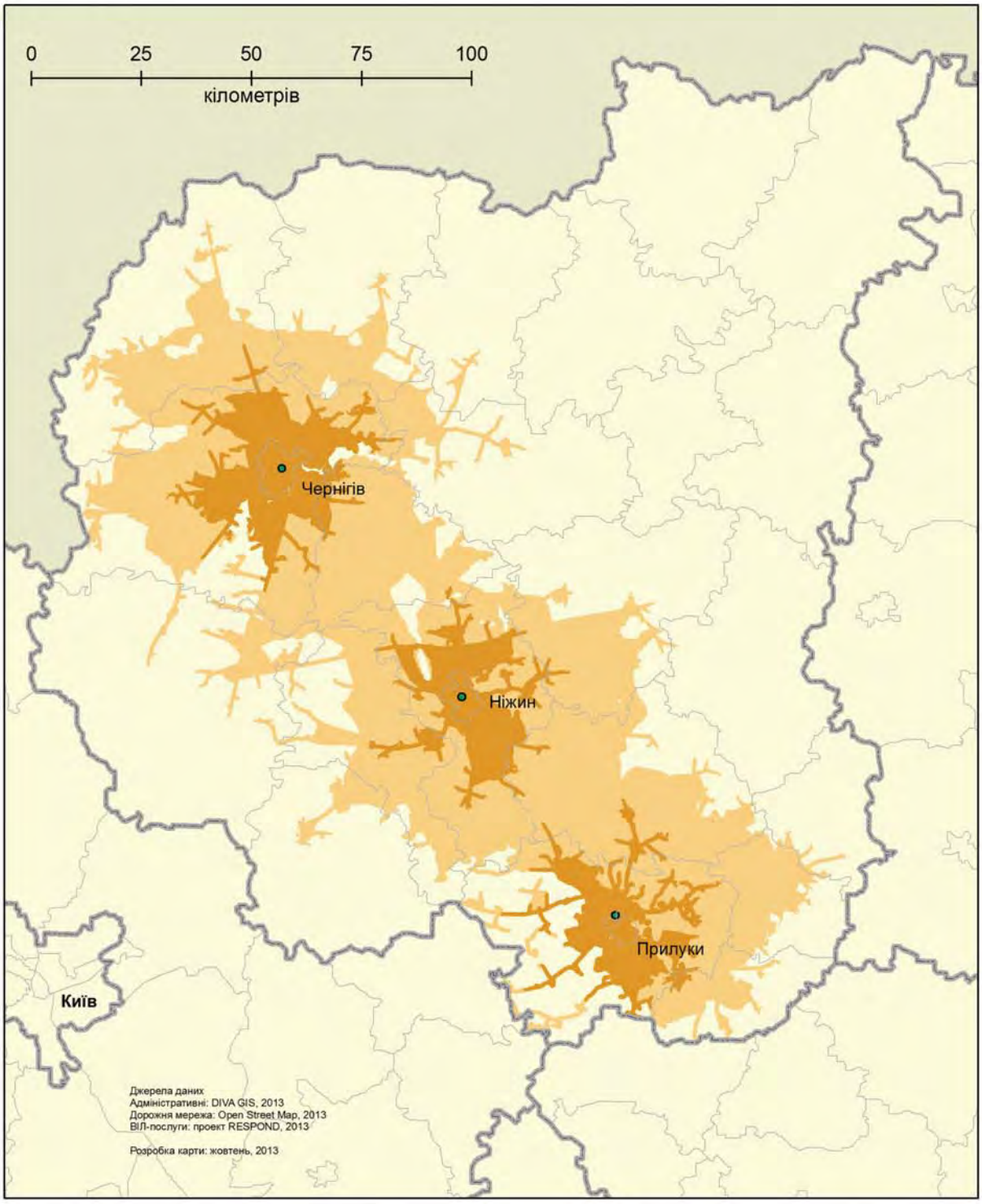

Карта 61. Розміщення сайтів АРТ та 30 і 60-хвилинні зони досягнення послуг

Території, що знаходяться у межах 30- та 60-хвилинного доїзду до сайтів АРТ (розрахунково)

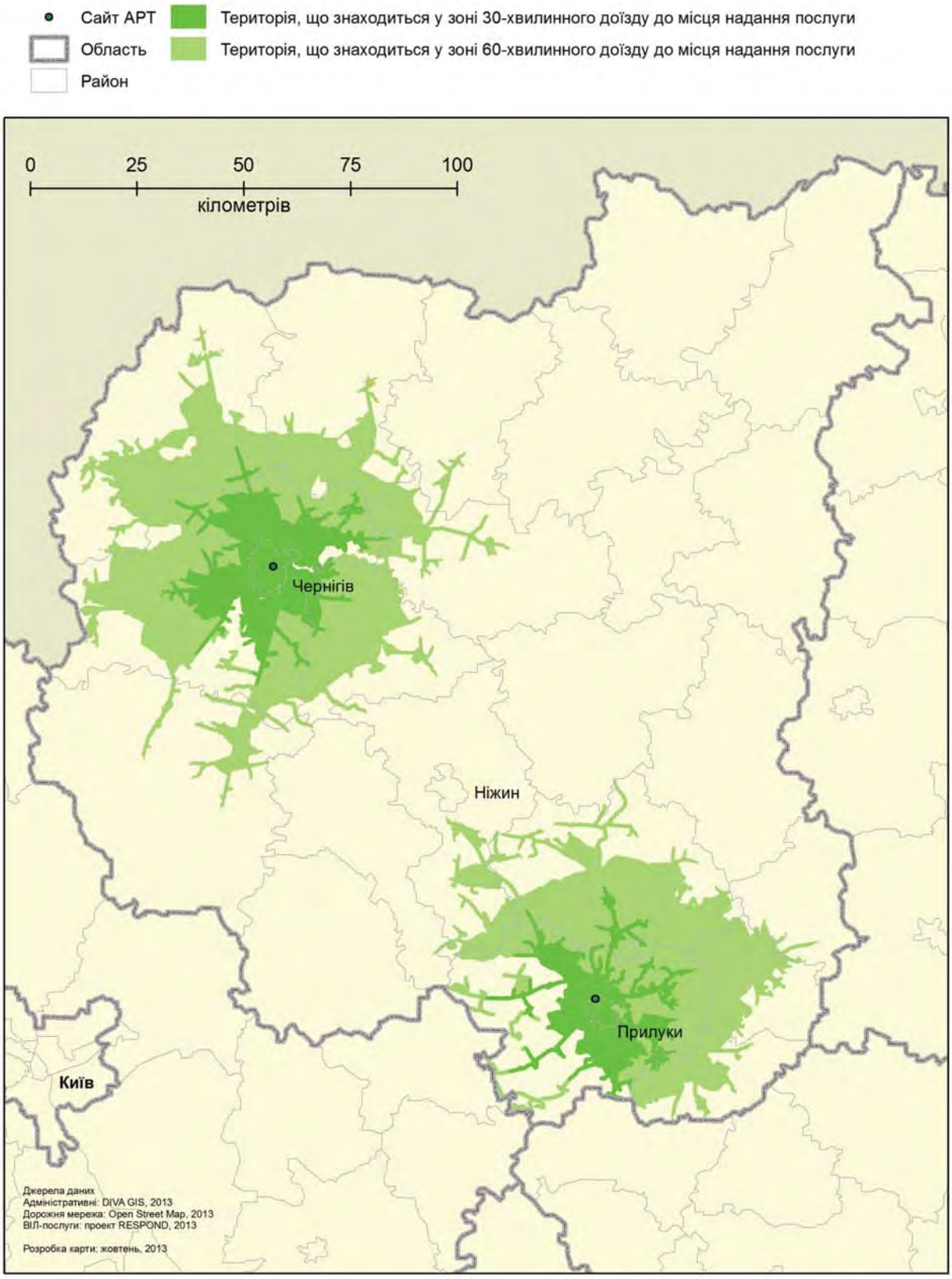

Карта 62. Розміщення кабінетів “Довіра” та 30 і 60-хвилинні зони досягнення послуг

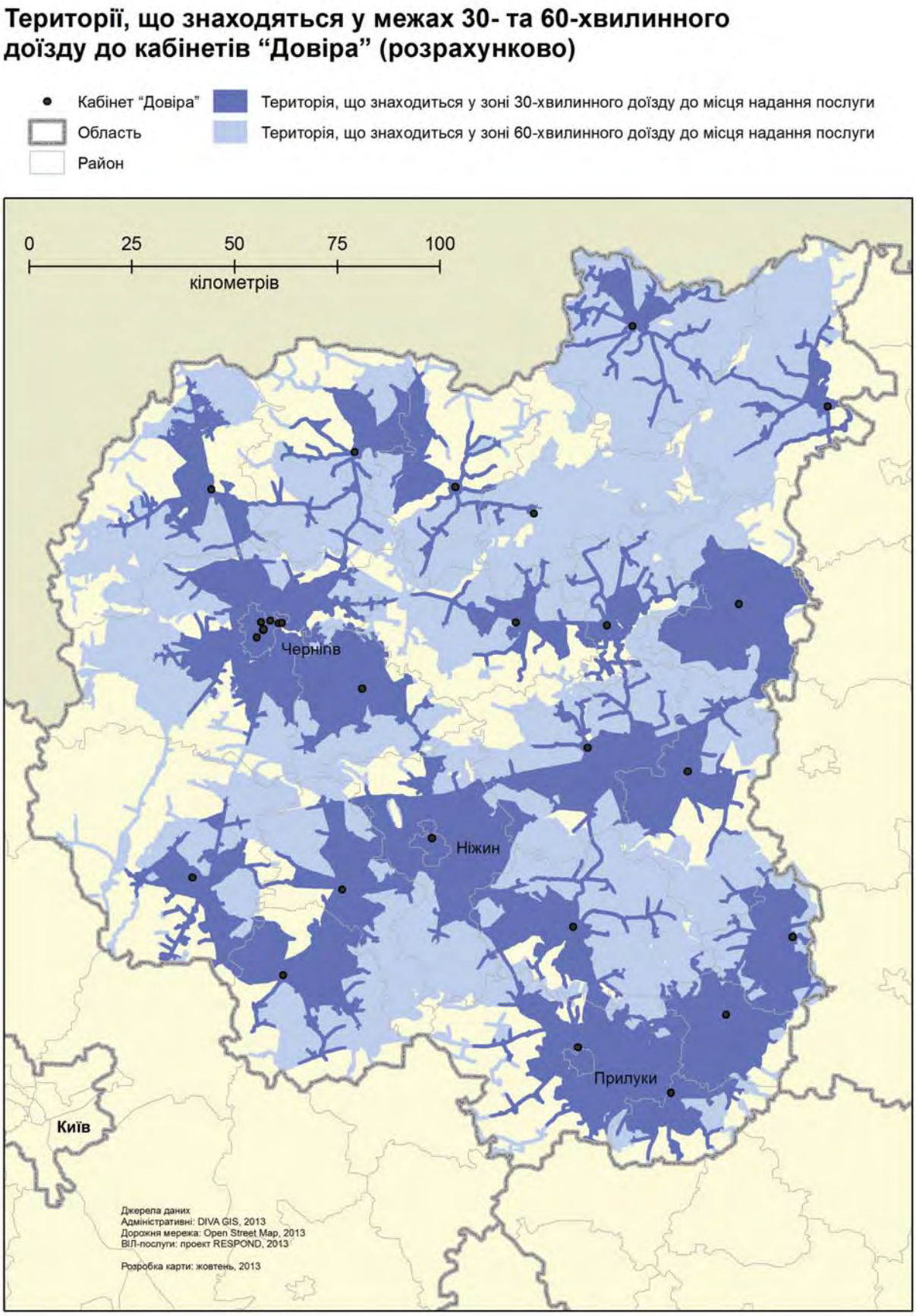

Карта 63. Місця надання послуг для СІН у Чернігівській області

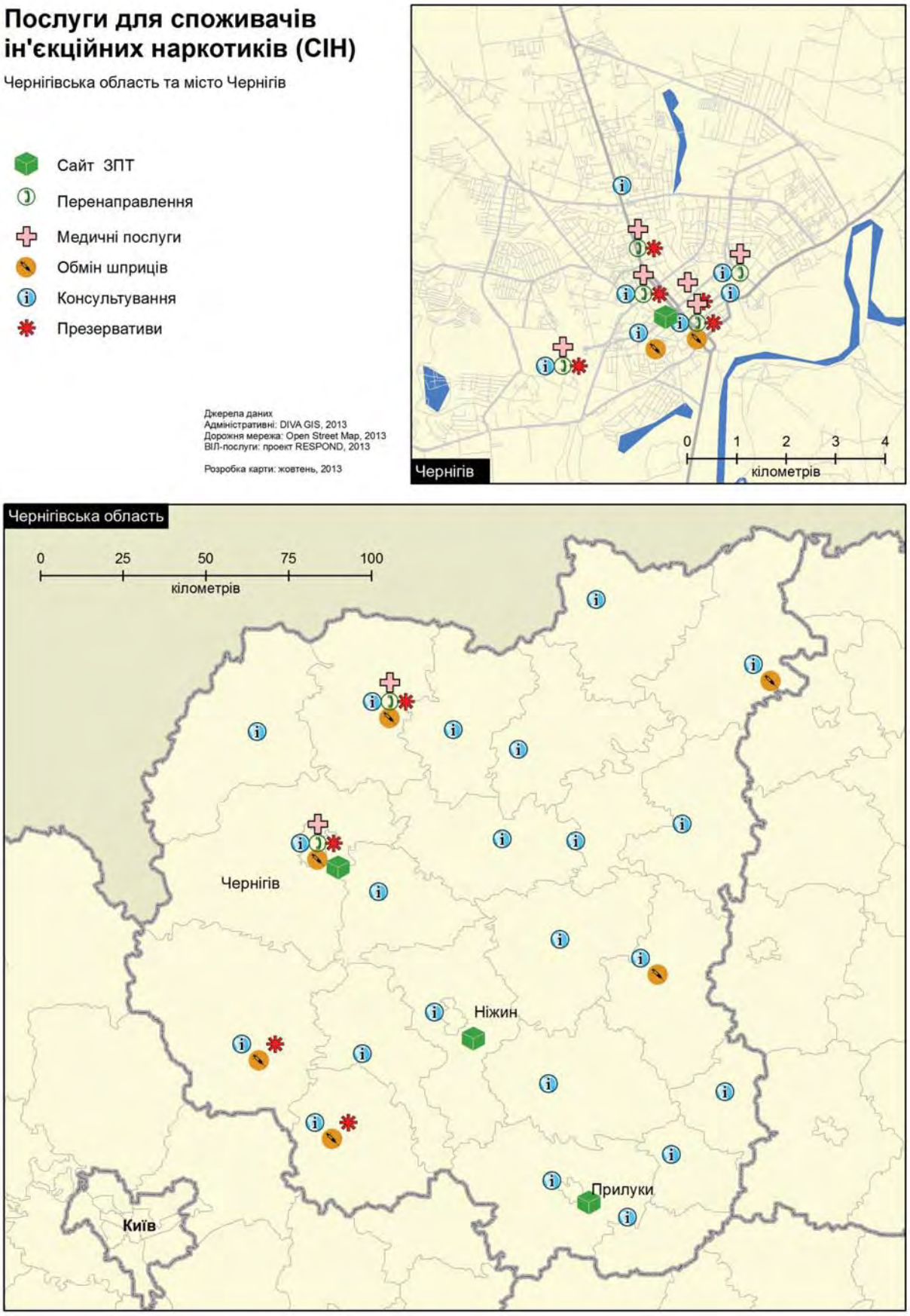

Карта 64. Місця надання послуг для РКС у Чернігівській області

Послуги для жінок комерційного сексу (ЖКС)

Чернігівська область та місто Чернігів

- Презервативи
- Консультування
- Медичні послуги
- Перенаправлення

Джерела даних
Адміністративні: DIVA GIS, 2013
Дорожня мережа: Open Street Map, 2013
ВІЛ-послуги: проект RESPOND, 2013

Розробка карти: жовтень, 2013

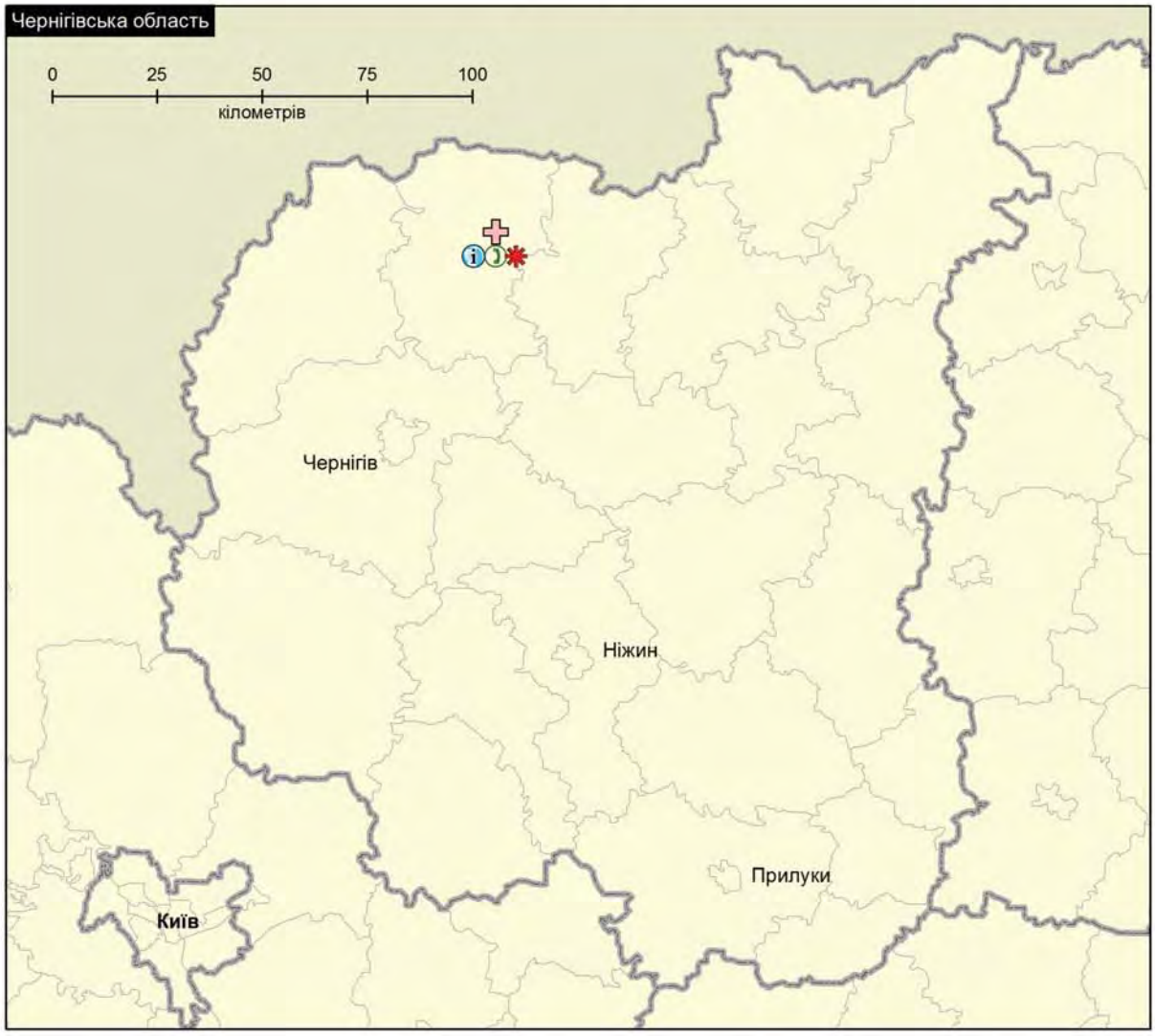

Карта 65. Місця надання послуг для ув'язнених у Чернігівській області

Послуги для осіб, які перебувають у місцях позбавлення волі

Чернігівська область та місто Чернігів

- установи виконання покарань
- Презервативи
- Консультування
- Медичні послуги

Джерела даних
Адміністративні: DIVA GIS, 2013
Дорожня мережа: Open Street Map, 2013
ВІЛ-послуги: проект RESPOND, 2013

Розробка карти: жовтень, 2013

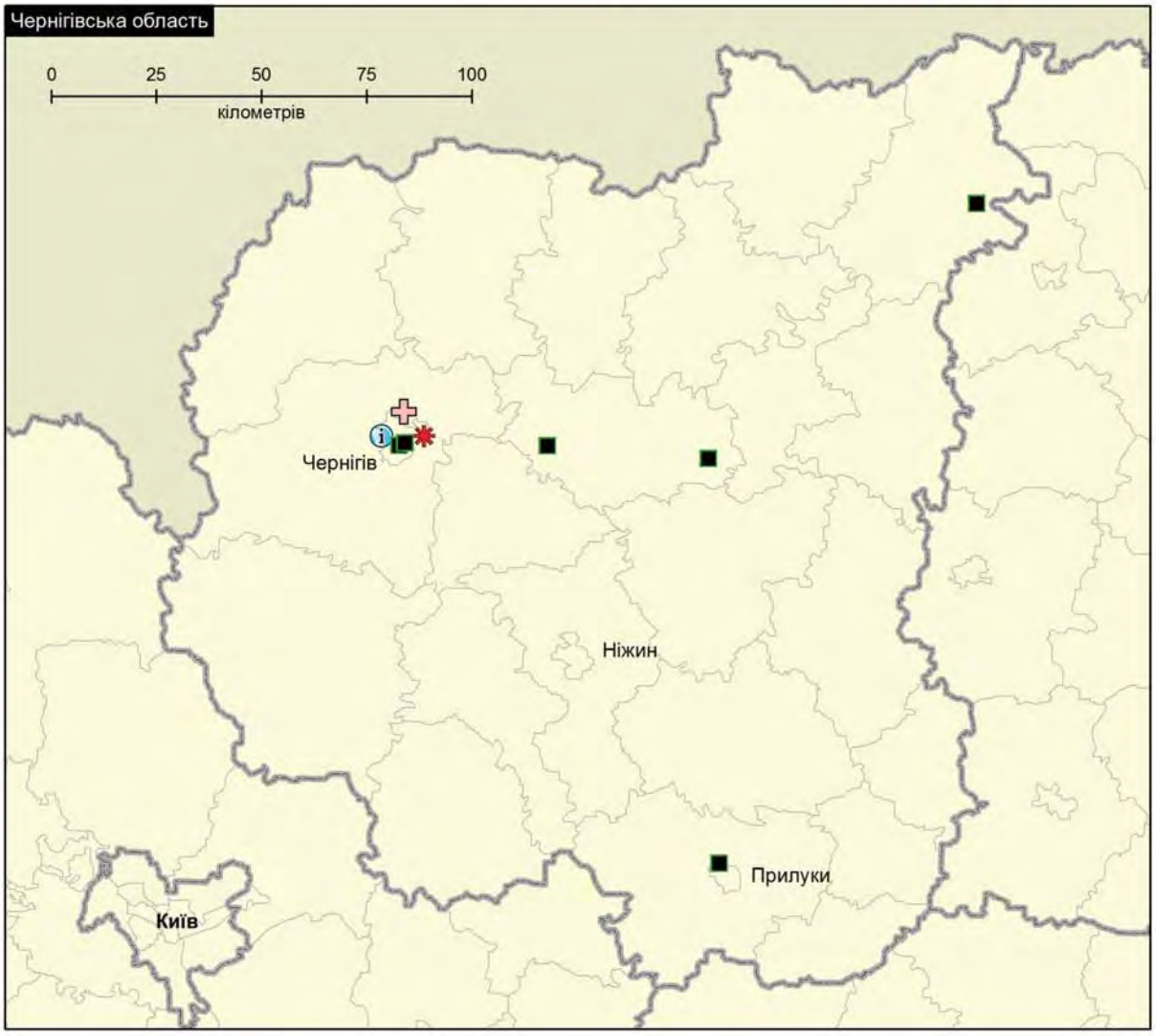

Карта 66. Місця надання послуг для ЛЖВ у Чернігівській області

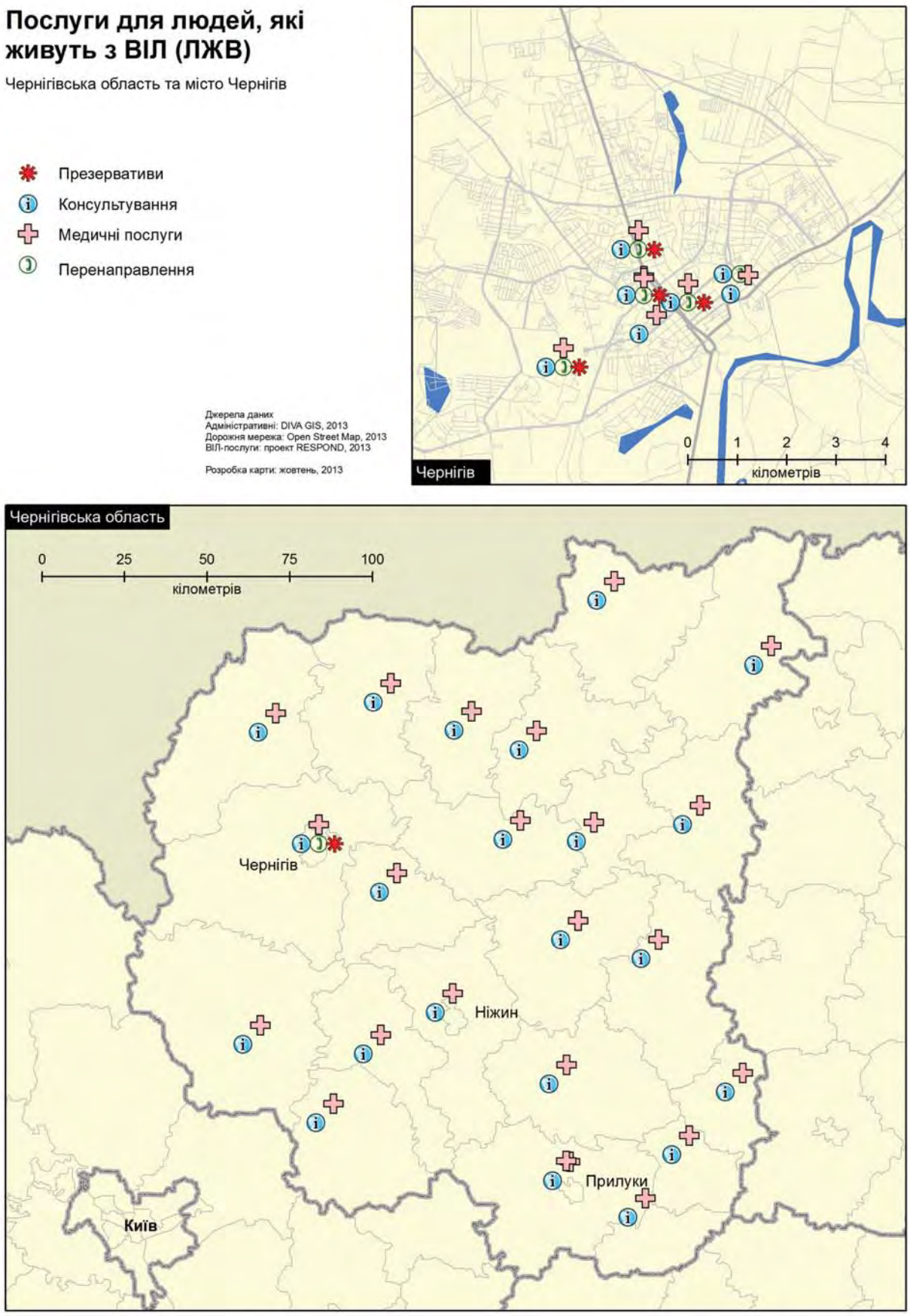

Варто зазначити, що профілактичні послуги для ЧСЧ не надавалися на рівні області на момент проведення картування[17].

Висновки

За результатами картування, можна зробити висновок, що більшість послуг для основних груп підвищеного ризику, зокрема профілактики ВІЛ, АРТ та ЗПТ є досить обмеженими у Чернігівській області. Переважно послуги сконцентровані на рівні обласного центру, що залишає значну частину населення, у тому числі представників груп підвищеного ризику, за межами географічної доступності до цільових послуг.

На тлі майже суцільної доступності населенню області послуг кабінетів "Довіра", обмеженим є доступ до послуг з АРТ та ЗПТ. Зокрема, причиною низької доступності послуг є наявність лише по 3 сайти кожного виду послуг.

Недостатніми можна вважати послуги для СІН та РКС. Послуги для СІН надаються переважно на рівні обласного центру та окремих місць в області, а для РКС лише в одному районі області. Загальне охоплення представників груп підвищеного ризику є низьким: лише 26% СІН та 7,2% РКС. На момент проведення картування ЧСЧ взагалі не мали доступу допрофілактичних послуг в області.

Послугами з догляду та підтримки для ЛЖВ потенційно може бути охоплена вся територія області, проте загальне охоплення ЛЖВ за 2013 рік не перевищило 44%.

Зважаючи на те, що послуги кабінетів "Довіра" географічно представлені у всіх регіонах області, доступність послуг АРТ та ЗПТ є досить обмеженою (представлені лише трьома сайтами в межах області), тому необхідно розглядати можливість їх більшого залучення у надання профілактичних послуг з ВІЛ, а також послуг з догляду та підтримки для ЛЖВ.

[17] Протягом 2013 року проектом USAID "РЕСПОНД" підтримується ав пілотування профілактичних послуг для ЧСЧ у місті Чернігіові.

Карти географічної доступності послуг з АРТ, ЗПТ та консультування і тестування на базі кабінетів "Довіра" для п'яти областей

На наступних картах (карти 67–69) представлені загальні карти географічної доступності послуг з АРТ, ЗПТ та консультування і тестування на ВІЛ на базі кабінетів "Довіра" в межах країни. Карти дозволяють отримати уявлення про розвиток інфраструктури для забезпечення таких послуг та їх географічну доступність.

Карти побудовані із застосуванням просторового моделювання, за тими ж принципами, що й карти доступності послуг АРТ, ЗПТ та кабінетів "Довіра" для окремих областей. На картах виділені зони досягнення сайтів надання послуг в межах 30-хвилиного відрізку часу (більш інтенсивні кольори) та в межах 60-хвилинного досягнення (кольори світлішого відтінку). Місцевості, які не зафарбовані кольорами, означають, що населення, яке проживає на такій території, буде витрачати за потреби звернення за зазначеними послугами більше 60 хвилин.

Разом з тим, для карт характерні ті ж обмеження, що стосуються стану доріг та розвитку транспортного сполучення, що може впливати на розрахункові показники.

Порівняння доступності послуг АРТ, ЗПТ та КіТ на ВІЛ на базі кабінетів "Довіра" (табл. 18) свідчать, що найбільш доступною послугою є КіТ на ВІЛ: близько 90% та більше населення мешкають в 60-хвилинній зоні доїзду до цих послуг в усіх п'яти областях. Що стосується послуг АРТ, то населення Дніпропетровської області має найбільший доступ до сайтів – 92%, в той час як частки населення Чернігівської та Львівської областей, що мають доступ до АРТ, складають лише близько 50%. Доступність ЗПТ є дещо вищою для Чернігівської області (61%) та катастрофічно низькою для Одеської області (56%).

Таблиця 8. Порівняння доступності послуг АРТ, ЗПТ та тестування і консультування на ВІЛ на базі кабінетів "Довіра"

Послуги/час досягнення	Відсоток від загальної чисельності населення області				
	Дніпропетровська	Львівська	Миколаївська	Одеська	Чернігівська
ЗПТ в зоні 0–60 хв.	91%	85%	84%	56%	61%
АРТ в зоні 0–60 хв.	92%	56%	86%	79%	47%
кабінети "Довіра" в зоні 0–60 хв.	97%	98%	89%	94%	94%

Карта 67. Зони досягнення послуг АРТ в п'яти пілотних областях Проекту

Території, що знаходяться у межах 30- та 60-хвилинного доїзду до сайтів АРТ (розрахунково)

Дніпропетровська, Львівська, Миколаївська, Одеська та Чернігівська області

- сайт АРТ
- пілотні регіони проекту USAID "RESPOND"
- решта регіонів України
- Територія, що знаходиться у зоні 30-хвилинного доїзду до місця надання послуги
- Територія, що знаходиться у зоні 60-хвилинного доїзду до місця надання послуги

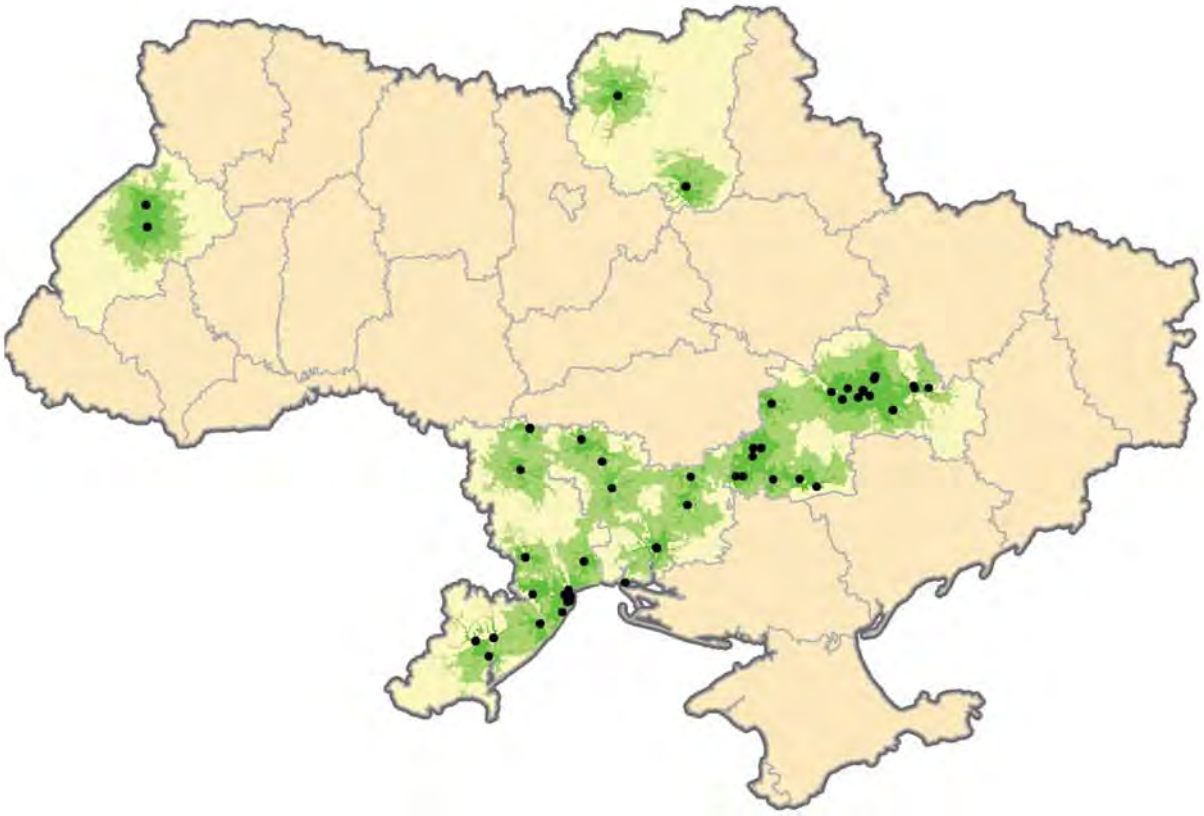

0 250 500 750 1,000
кілометрів

Джерела даних
Адміністративні: DIVA GIS, 2013
Дорожня мережа: Open Street Map, 2013
ВІЛ-послуги: проект RESPOND, 2013

Розробка карти: жовтень, 2013

Карта 68.. Зони досягнення послуг кабінетів “Довіра” в п’яти пілотних областях Проекту

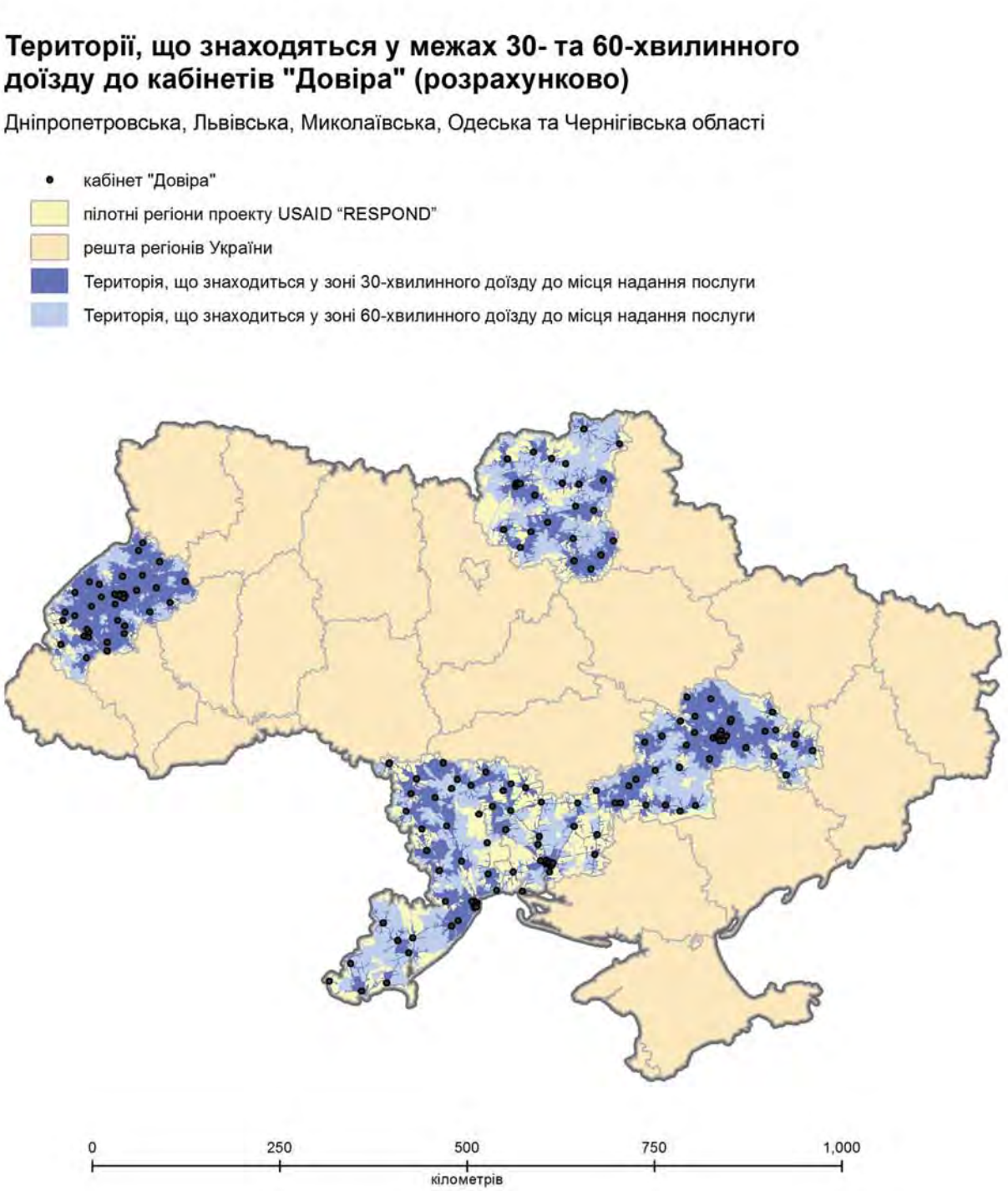

Джерела даних
Адміністративні: DIVA GIS, 2013
Дорожня мережа: Open Street Map, 2013
ВІЛ-послуги: проект RESPOND, 2013

Розробка карти: жовтень, 2013

Карта 69. Зони досягнення послуг ЗПТ в п'яти пілотних областях Проекту

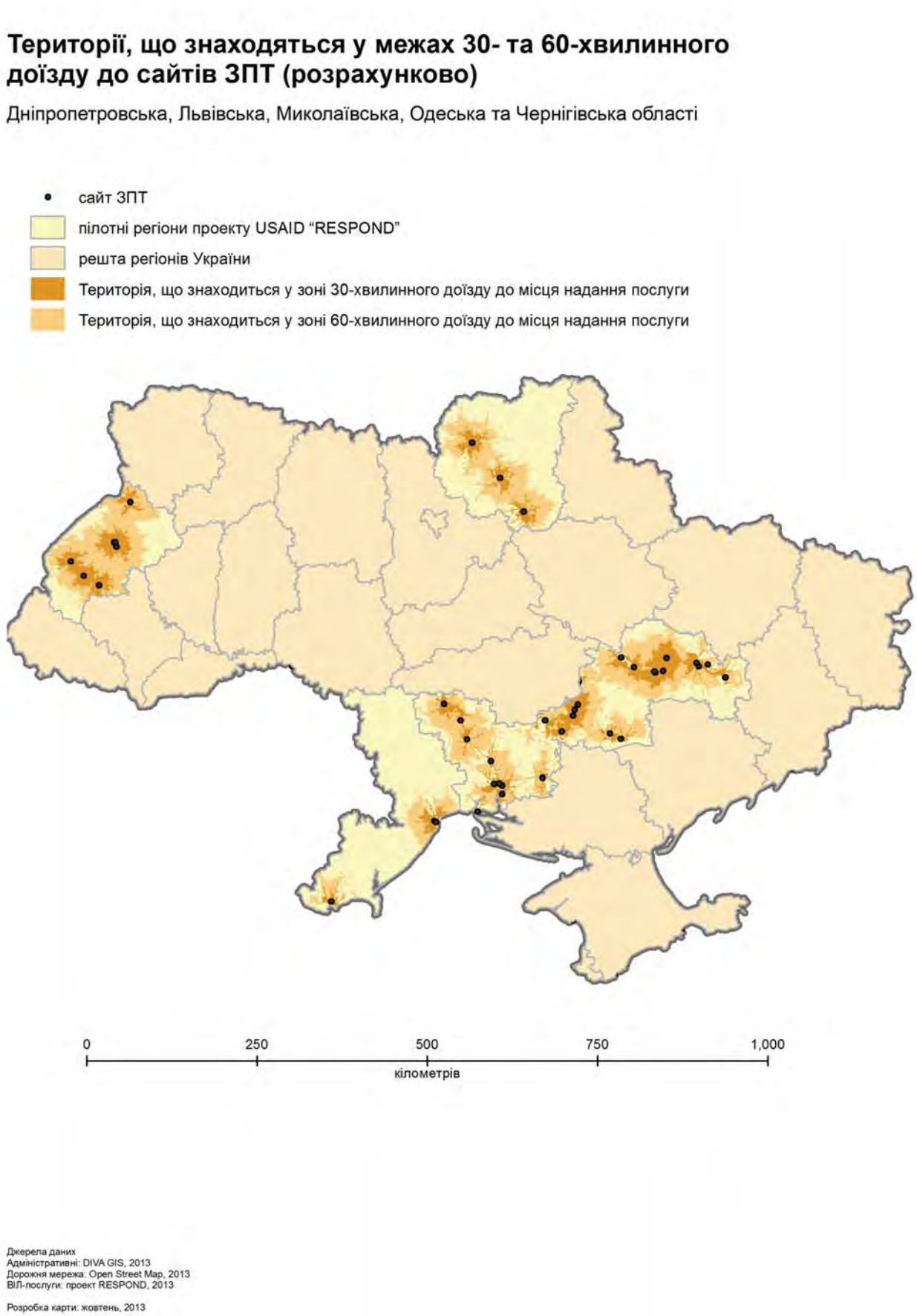

Загальні висновки та рекомендації

Основною метою картування послуг, проведеного в п'яти областях проекту USAID "RESPOND" є візуалізація обсягу послуг з профілактики, лікування та догляду та підтримки для груп підвищеного ризику та ЛЖВ.

Основним висновком картування є те, що послуги з ВІЛ для основних группідвищеного ризику інфікування ВІЛ в Україні є недостатніми. Ця проблема особливо гостро постає в районах поза межами обласних центрів. Актуальним завданням є створення мережі послуг та їх більша децентралізація на рівні районів.

Існуючі мережі соціальних і медичних закладів лише частково беруть участь у наданні послуг, особливо за межами обласних центрів, але існує потенційна можливість залучити наявні місця/служби надання послуг у якості активних постачальників послуг.

Що стосується пакету послуг і комплексності їх надання, то послуги найчастіше надаються лише частково порівняно з переліком рекомендованих послуг. Крім того, деякі послуги надаються численними партнерами, у той час як інші, основні послуги, майже або зовсім відсутні. Виходячи з аналізу карт просторової доступності, необхідною є подальша децентралізація послуг ЗПТ та АРТ.

Результати картування послуг є цінною інформацією для прийняття обгрунтованих рішень для керівників та виконавців програм протидії ВІЛ/СНІДу. Ці дані необхідно використовувати для планування програм, у тому числі при складанні планів розширення служб і мереж надання послуг на рівні кожного району області. Крім того, наступні заходи з картування були б корисними з точки зору моніторингу того, як розширення масштабів надання послуг будуть відповідати потребам населення. Регіональні семінари повинні проводитися з ключовими зацікавленими сторонами для обговорення результатів з відображення наявних послуг, виявлення прогалин і пріоритетів, і планування заходів для поліпшення доступності послуг.

Додаткової ваги надасть результатам даного картування послуг вторинний аналіз даних, наприклад, співставлення даних щодо оціночної кількості груп підвищеного ризику із даними щодо доступності послуг. Це уможливить аналіз охоплення послугами у порівнянні з представленим візуально обсягом пропонованих послуг, що сприятиме свідомому плануванню послуг в тих місцях, де попит на них є найвищим. У даному звіті автори наводять аналіз деяких вторинних даних, проте можливим є подальше співставлення наявних в областях даних із результатами картування. Це є питанням перспективи використання результатів картування зацікавленими сторонами регіонального рівня для адекватної відповіді на потреби груп підвищеного ризику.

У 2015 році планується провести повторне картування послуг, результати якого стануть додатковим інструментом для оцінки змін у наданні послуг групам підвищеного ризику.

Список використаних джерел

1. Довідник організацій, що працюють у сфері протидії ВІЛ/СНІД в Україні / За ред. Варбан М., Хміль Л. – К.: МБФ "Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні", 6-е видання, 2012. – 513 с.

2. Гармонізований звіт України про досягнутий прогрес у здійсненні національних заходів у відповідь на епідемію СНІД. Звітний період: січень 2010 р. – грудень 2011 р.. – К.: МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні», 2012. – 241 с.

3. Річний звіт за 2012 рік МБФ "Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні": Підтримка спільнот у протидії епідемії ВІЛ/СНІДу. – К.: МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні», 2013 р. – 157 с.

4. Напрямки діяльності ВБФ "Всеукраїнська Мережа людей, які живуть з ВІЛ". року). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.network.org.ua/directions/targeted_assistance/

5. Діяльність в регіонах ДУ "Український центр контролю за соціально небезпечними хворобами МОЗ України". [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ucdc.gov.ua/uk/

6. Довідник обласних організацій Товариства Червоного Хреста України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.redcross.org.ua/index.php?pageid=70

7. Одеський обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді: Структура та контакти, інформація щодо бази даних мережі центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді/закладів соціального обслуговування. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://oda.odessa.gov.ua/files/oda/derj-organizatsii/tsent-simi-ta-molodi/structure_kontakts_oocsssdm2.pdf

8. Львівський обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді: мережа та управління, інформація щодо бази даних мережі центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді/закладів соціального обслуговування. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://locssm.ipsys.net/merega_golovn.php

9. Миколаївський обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді: мережа центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді/закладів соціального обслуговування. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ocss.mk.ua/zagalna_informatsija

10. Дніпропетровський обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді: мережа закладів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://docsssdm.dp.gov.ua/Sourse/http/about/Mereza.html

11. Чернігівський обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://sites.google.com/site/oblasnijcsssdm/pro-centr/shema

12. Інформація щодо кількісних та якісних неперсоніфікованих характеристик пацієнтів ЗПТ станом на 01.01.2014, інформація ДУ "Український центр контролю за соціально небезпечними хворобами МОЗ України". [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ucdc.gov.ua/uk/statystyka/profilaktyka/zamisna-pidtrimuvalna-terapiya

13. ВІЛ-інфекція в Україні: Інформаційний бюлетень № 41 / Під загальною редакцією О.К. Толстанова. – К.: МОЗ України, ДУ «Український центр контролю за соціаль-

но небезпечними хворобами МОЗ України», ДУ "Інститут епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л.В. Громашевського НАМН України", 2014. – 95 с

14. Аналітичний звіт за результатами дослідження «Оцінка чисельності груп високого ризику інфікування ВІЛ в Україні» станом на 2012 рік / Г. Берлева, К. Думчев, М. Касянчук та ін. – К.: МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні», 2012. – 68 с.

15. Технічне керівництво ВООЗ, УНП ООН та ЮНЕЙДС для країн з розробки цілей в рамках концепції забезпечення універсального доступу до профілактики, лікування та догляду у зв'язку з ВІЛ-інфекцією серед споживачів ін'єкційних наркотиків (оновлено в 2012 році). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/77969/1/9789241504379_eng.pdf.

16. Профілактика та лікування ВІЛ-інфекції та інших ІПСШ у секс-працівників в країнах з низьким та середнім рівнем доходів, ВООЗ, ЮНЕЙДС, 2012. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.who.int/hiv/pub/guidelines/sex_worker/en/index.html

17. Технічне керівництво з комбінованої профілактики ВІЛ серед ЧСЧ, PEPFAR, 2011. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.pepfar.gov/documents/organization/164010.pdf

18. Karen Kroeger, Naomi Bock, Shama Patel. Core Componentsof a Minimum Package of Services for HIV Prevention with Sex Workers – Interventions with Mostat Risk Populationsin PEPFAR Countries, 2009. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.aidstar-one.com/sites/default/files/day_2-19_kroeger.pdf

19. Підлітки груп ризику: доказова база для посилення відповіді на епідемію ВІЛ в Україні: аналіт. звіт / ЮНІСЕФ, Укр. ін-т соц. дослідж. ім. О. Яременка. – К.: К.І.С., 2008. – 192 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.unicef.org/ukraine/MARA_Report_ukr_druk.pdf

20. HIV prevention, treatmentand care inprisonsandother closed settings: a comprehen sive package ofinterventions [Профілактика, лікування ВІЛ та догляд у тюрмах та інших закритих місцях: Комплексний пакет втручань], UNODC – 2013. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.unodc.org/documents/hiv-aids/HIV_comprehensive_package_prison_2013_eBook.pdf

21. Essential prevention and care interventions for adults and adolescents living with HIV in resource-limited settings/ coordinated by Kevin O'Reilly. – World Health Organization, 2008. – 120 p.

22. Наказ Міністерства соціальної політики України від 03.09.2012№537 "Про затвердження Переліку соціальних послуг, що надаються особам, які перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самостійно їх подолати". [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1614-12

Додаток 1

Основні/рекомендовані послуги за групами підвищеного ризику та відповідні керівні документи

Група ризику	Назва документа	Організації	Основні/рекомендовані послуги
СІН	Технічне керівництво для країн з визначення цільових показників загального доступу до профілактики, лікування ВІЛ та догляду для споживачів ін'єкційних наркотиків (2012 рік)	ВООЗ, Управління ООН з наркотиків та злочинності, ЮНЕЙДС	1. Програми обміну голок і шприців (ПОШ). 2. Опіоїдна замісна терапія (ОЗТ) та інші види лікування наркотичної залежності, що базуються на доказах. 3. Тестування та консультування на ВІЛ (КіТ). 4. Антиретровірусна терапія (АРТ). 5. Профілактика та лікування інфекцій, що передаються статевим шляхом (ІПСШ). 6. Програми розповсюдження презервативів для СІН та їхніх статевих партнерів. 7. Цільові інформаційно-просвітні заходи для СІН та їхніх статевих партнерів. 8. Профілактика, вакцинація, діагностика та лікування вірусних гепатитів. 9. Профілактика, діагностика та лікування туберкульозу (ТБ)
РКС	Основні компоненти мінімального пакету послуг з профілактики ВІЛ серед працівників комерційного сексу (2009 рік)	Центр з контролю і профілактики захворювань США (CDC), Надзвичайний план Президента США з невідкладних заходів щодо боротьби зі СНІДом (PEPFAR)	1. Освіта та просвітницька робота з населенням за принципом «рівний-рівному». 2. Презервативи і лубриканти. 3. Обстеження та лікування ІПСШ. 4. Тестування та консультування на ВІЛ. 5. Лікування ВІЛ та догляд. 6. Доступ до інших медичних/соціальних послуг (репродуктивне здоров'я, планування сім'ї, профілактика передачі ВІЛ від матері дитині, постконтактна профілактика, вживання психоактивних речовин, юридична/психологічна підтримка
ЧСЧ	Технічне керівництво з комбінованої профілактики ВІЛ (2011 рік)	Надзвичайний план Президента США з невідкладних заходів щодо боротьби зі СНІДом (PEPFAR)	1. Просвітня робота на рівні громади. 2. Розповсюдження презервативів та лубрикантів. 3. Тестування та консультування на ВІЛ. 4. Активний доступ до медичної допомоги та антиретровірусної терапії (АРТ). 5. Цільові інформаційно-просвітні заходи. 6. Профілактика, діагностика та лікування інфекцій, що передаються статевим шляхом (ІПСШ)
ПГР	Підлітки груп ризику: Доказова база для посилення заходів з протидії ВІЛ в Україні (2008р.)	ЮНІСЕФ/ Україна	1. Інформація і консультування. 2. Навчання з питань використання презерватива. 3. Зменшення шкоди (ЗШ). 4. Діагностика, лікування ІПСШ та догляд. 5. Діагностика, лікування ВІЛ та догляд

Група ризику	Назва документа	Організації	Основні/рекомендовані послуги
Особи, які перебувають у МПВ	Профілактика, лікування ВІЛ та догляд у тюрмах та інших закритих місцях: Комплексний пакет втручань (2012 рік)	Управління ООН з наркотиків та злочинності (UNODC), Міжнародна організація праці (ILO), ПРООН (UNDP)	1. Інформаційно-просвітні заходи. 2. Тестування та консультування на ВІЛ. 3. Лікування, догляд та підтримка. 4. Профілактика, діагностика і лікування туберкульозу. 5. Профілактика передачі ВІЛ від матері до дитини. 6. Програми з розповсюдження презервативів. 7. Профілактика та лікування інфекцій, що передаються статевим шляхом. 8. Профілактика сексуального насильства. 9. Лікування наркотичної залежності. 10. Програми обміну голок і шприців. 11. Вакцинація, діагностика та лікування вірусних гепатитів. 12. Постконтактна профілактика. 13. Профілактика передачі ВІЛ через медичні або стоматологічні послуги. 14. Профілактика передачі ВІЛ через татуювання, пірсинг та інші форми проникнення через шкіру. 15. Захист працівників від професійних ризиків
ЛЖВ	Основні послуги з профілактики та догляду для дорослих і підлітків, що живуть з ВІЛ в умовах обмежених ресурсів (2008 рік), підгрупа	ВООЗ	1. Психологічне консультування та підтримка. 2. Розголошення статусу, оповіщення партнера, тестування та консультування. 3. Профілактика ко-тримоксазолом. 4. Туберкульоз (ТБ). 5. ІПСШ та інші інфекції. 6. Окремі захворювання, профілактика яких здійснюється шляхом вакцинації (вакцини проти гепатиту В). 7. Харчування. 8. Планування сім'ї. 9. Профілактика передачі ВІЛ від матері до дитини. 10. Оцінка ризикованої поведінки
Всі групи населення	Міністерство соціальної політики, наказ №537 від 03.09.2012, стандартні медичні послуги, пов'язані з профілактикою ВІЛ	Уряд України	1. Тестування та консультування на ВІЛ. 2. Психічна допомога. 3. Планування сім'ї. 4. Скринінг, діагностика та лікування ІПСШ. 5. Скринінг, діагностика та лікування ТБ. 6. Скринінг, діагностика та лікування гепатитів. 7. Соціальні послуги. 8. Юридичні послуги. 9. Допомога. 10. Послуги з переліку послуг для людей, які опинилися в складних життєвих умовах. 11. Інші послуги

Додаток 2

Перелік послуг для збору інформації від надавачів

ЧСЧ Категорія послуг	Послуги у пакетах стандартних послуг ГФ	База № Код
Інформування та послуги на рівні громади	Консультування рівний-рівному	MSM_A2
	Групові та індивідуальні консультації психолога	MSM_A3
Розповсюдження презервативів і лубрикантів	Видача чоловічих/жіночих презервативів та лубрикантів	MSM_B1
	Видача фемідомів	MSM_B2
Консультування і тестування на ВІЛ	Консультування передтестове	MSM_C1
	Тестування швидкими тестами та післятестове консультування	MSM_C2
	Направлення для проходження тестування *(Перелічити організації, до яких проводиться направлення)*	MSM_C3
Сприяння доступу до послуг охорони здоров'я та антиретровірусного лікування (АРТ)	Консультування уролога та проктолога	MSM_D1
	Діагностика гепатиту В і С	MSM_D2
	Розповсюдження медикаментів загального вжитку	MSM_D3
	Направлення до медичних спеціалістів *(Перелічити організації, до яких проводиться направлення)*	MSM_D4
Цільове інформування, навчання та комунікація	Менторська підтримка	MSM_E1
	Консультування з безпечних сексуальних практик	MSM_E2
	Інформаційно-профілактичне дозвілля, в тому числі і вечірки, направлені на формування безпечної сексуальної поведінки серед ЧСЧ	MSM_E3
	Он-лайн консультування (через соціальні мережі)	MSM_E4
Профілактика, діагностика та лікування інфекцій, які передаються статевим шляхом (ІПСШ)	Швидкі тести на ІПСШ	MSM_F1
	Діагностика та лікування ІПСШ	MSM_F2
	Перенаправлення до лікаря дерматовенеролога *(Перелічити організації, до яких проводиться направлення)*	MSM_F3
Інші послуги	Консультації юристів	MSM_G1
	Організація дозвілля клієнтів	MSM_G2
	Базові побутові послуги	MSM_G3
	Інше	MSM_G4

РКС Категорія послуг	Послуги у пакетах стандартних послуг ГФ	База № Код
Інформування і навчання, послуги на рівні громади	Консультування рівний-рівному	CSW_A1
	Он-лайн консультування	CSW_A2
Розповсюдження презервативів і лубрикантів	Видача чоловічих/жіночих презервативів та лубрикантів	CSW_B1
	Навчальні програми з використання жіночих презервативів	CSW_B2

РКС Категорія послуг	Послуги у пакетах стандартних послуг ГФ	База № Код
Консультування і тестування на ВІЛ	Консультування передтестове	CSW_C1
	Тестування швидкими тестами та післятестове консультування	CSW_C2
	Направлення для проходження тестування *(Перелічити організації, до яких проводиться направлення)*	CSW_C3
Доступ до інших послуг з охорони здоров'я / соціальних послуг за потреби (репродуктивного здоров'я, планування сім'ї, ППМР, пост-контактна профілактика (ПКП), залежності, правова / психологічна підтримка)	Консультування гінеколога	CSW_D1
	Консультування нарколога	CSW_D2
	Консультування фтизіатра	CSW_D3
	Консультування з ІПСШ медичним специалістом	CSW_D4
	Швидкі тести на ІПСШ	CSW_D5
	Консультування психолога	CSW_D6
	Видача тестів на вагітність	CSW_D7
	Видача антисептиків	CSW_D8
	Розповсюдження медикаментів загального вжитку	CSW_D9
	Діагностика гепатиту В і С	CSW_D10
	Направлення до медичних спеціалістів *(Перелічити організації, до яких проводиться направлення)*	CSW_D11
	Протидія насильству стосовно РКС	CSW_D12
	Консультування юриста	CSW_D13
	Направлення до юридичних спеціалістів *(Перелічити організації, до яких проводиться направлення)*	CSW_D14
Інші послуги	Організація дозвілля клієнтів	CSW_E1
	Консультація соціального працівника	CSW_E2
	Базові побутові послуги	CSW_E3
	Професійне навчання та працевлаштування	CSW_E4
	Центри денного перебування для дітей	CSW_E5
	Послуги косметолога та перукаря	CSW_E6
	Інше	CSW_E8

СІН Категорія послуг	Послуги у пакетах стандартних послуг ГФ	База № Код
Програми обміну та видачі шприців та голок	Видача та обмін шприців	PWID_A1
	Обмін шприців через аптечну мережу	PWID_A3
	Структурований вторинний обмін шприців	PWID_A4
	Видача спиртових серветок/ антисептиків	PWID_A5
Замісна підтримуюча терапія (ЗПТ) та інші види лікування наркотичної залежності	Консультування з питань лікування наркотичної залежності	PWID_B1
	Профілактика передозувань	PWID_B2
	Направлення до спеціалістів із ЗПТ *(Перелічити організації, до яких проводиться направлення)*	PWID_B3
	Детоксифікація	PWID_B4
	Надання замісної підтримуючої терапії	PWID_B5
	Соціальна підтримка та прихильність до ЗПТ	PWID_B6
	Короткі психосоціальні інтервенції	PWID_B7
	Програми підтримки силами рівних (програма 12 кроків)	PWID_B8

СІН Категорія послуг	Послуги у пакетах стандартних послуг ГФ	База № Код
Консультування і тестування на ВІЛ	Консультування передтестове	PWID_C1
	Тестування швидкими тестами та післятестове консультування	PWID_C2
	Направлення для проходження тестування *(Перелічити організації, до яких проводиться направлення)*	PWID_C3
АРТ для ВІЛ-позитивних СІН	Направлення до СНІД-центрів *(Перелічити організації, до яких проводиться направлення*)	PWID_D1
	Мотивування та підготовка клієнтів до початку АРТ	PWID_D2
	Надання АРТ та моніторинг лікування	PWID_D3
	ППМД для жінок СІН та партнерок СІН	PWID_D4
	Соціальна підтримка та прихильність до АРТ	PWID_D5
Профілактика, діагностика та лікування інфекцій, які передаються статевим шляхом (ІПСШ)	Швидкі тести на ІПСШ	PWID_E1
	Діагностика та лікування ІПСШ	PWID_E2
	Перенаправлення до лікаря дерматовенеролога *(Перелічити організації, до яких проводиться направлення)*	PWID_E3
Забезпечення презервативами СІН та їх партнерів	Видача чоловічих/жіночих презервативів та лубрикантів	PWID_F1
Цільове інформування, навчання та комунікація для СІН та їх сексуальних партнерів	Інтервенцій з індивідуальної зміни поведінки на рівні групи для споживачів опіатів	PWID_G1
	Короткі індивідуальні інтервенції	PWID_G2
	Консультування статевих партнерів СІН	PWID_G3
Вакцінація, діагностика та лікування гепатитів	Діагностика гепатиту В і С	PWID_H1
	Лікування вірусних гепатитів	PWID_H2
	Направлення за послугами з гепатиту *(Перелічити організації, до яких проводиться направляються)*	PWID_H3
Профілактика, діагностика та лікування туберкульозу	Консультування фтизіатра	PWID_I3
	Надання хіміопрофілактики з ТБ	PWID_I4
	Лікування ТБ	PWID_I5
	Направлення за послугами з ТБ *(Перелічити організації, до яких проводиться направляються)*	PWID_I6
Інформування і навчання, послуги на рівні громади (як механізм надання послуги)	Консультування рівний-рівному на аутріч-маршруті	PWID_J1
	Послуги мобільних амбулаторій	PWID_J2
	Консультування рівний-рівному через соціальні мережі СІН	PWID_J3
Інші послуги	Консультування гінеколога/консультування з питань контрацепції, планування вагітності для жінок СІН	PWID_K1
	Консультація юриста	PWID_K2
	Розповсюдження медикаментів загального вжитку	PWID_K3
	Організація дозвілля клієнтів	PWID_K4
	Базові побутові послуги	PWID_K5
	Професійне навчання та працевлаштування	PWID_K6
	Центри денного перебування для дітей	PWID_K7
	Послуги косметолога та перукаря	PWID_K8
	Інше	PWID_K9

УВ'ЯЗНЕНІ		База №
Категорія послуг	Послуги у пакетах стандартних послуг ГФ	Код
Інформування, навчання та комунікація	Консультування через волонтерів стосовно безпечної поведінки щодо ВІЛ / СНІД / ІПСШ, мотивування засуджених пройти тестування на ВІЛ / ІПСШ	PRIS_A1
	Проведення інформаційно-просвітницьких тренінгів для засуджених з профілактики ВІЛ / ІПСШ, гепатитів і туберкульозу, формування навичок спілкування з партнером про використання презервативів.	PRIS_A2
	Консультування рівний-рівному через групи самодопомоги	PRIS_A3
Консультування і тестування на ВІЛ	Передтестове консультування та тестування швидкими тестами	PRIS_B1
	Контрольне тестування та консультування	PRIS_B2
	Після-тестове консультування	PRIS_B3
Лікування ВІЛ/СНІДу, догляд і підтримка	Консультація інфекціоніста	PRIS_C1
	Формування прихильності та моніторинг вживання АРВ-препаратів	PRIS_C2
	Надання витратних матеріалів для АРВ-терапії, продуктових наборів	PRIS_C3
Профілактика, діагностика та лікування туберкульозу	Консультація фтизіатра	PRIS_D1
	Формування прихильності та моніторинг лікування туберкульозу	PRIS_D2
Профілактика передачі ВІЛ від матері до дитини (ППМД)	Консультація гінеколога з питань ППМД	PRIS_E1
	Забезпечення АРВ-препаратів	PRIS_E2
	Забезпечення молочними сумішами	PRIS_E3
	Надання продовольчих пакетів	PRIS_E4
Забезпечення презервативами	Видача презервативів	PRIS_F1
Профілактика, діагностика та лікування інфекцій, які передаються статевим шляхом (ІПСШ)	Консультування з питань ІПСШ	PRIS_G1
	Швидкі тести на ІПСШ	PRIS_G2
	Діагностика та лікування ІПСШ	PRIS_G3
Профілактика сексуального насильства	Попередження сексуального насильства	PRIS_H1
Лікування наркотичної залежності	Лікування наркотичної залежності	PRIS_I1
Програми видачі та обміну шприців	Видача та обмін шприців та голок	PRIS_J1
	Видача засобів знезараження	PRIS_J2
Вакцинація, діагностика та лікування гепатитів	Діагностика та лікування гепатитів В і С	PRIS_K1
	Вакцинація від гепатиту В	PRIS_K2
Постконтактна профілактика	ПКП для жертв сексуального насильства та інших ув'язнених, які мали ризик інфікування ВІЛ	PRIS_L1
Профілактика передачі під час медичних та стоматологічних маніпуляцій	Навчання персоналу з профілактики передачі ВІЛ під час медичних та стоматологічних маніпуляцій	PRIS_M1
	Витратні матеріали та стерілізація обладнання	PRIS_M2
Профілкатика передачі через татуювання, пірсинг та інші форми пошкодження шкіри	Навчання з профілактики передачі ВІЛ через пошкодження шкіри	PRIS_N1
	Видача дезинфікуючих засобів	PRIS_N2

УВ'ЯЗНЕНІ Категорія послуг	Послуги у пакетах стандартних послуг ГФ	База № Код
Захист персоналу від професійних ризиків	Навчання персоналу	PRIS_O1
	Забезпечення персоналу витратними матеріалами, постконтактною профілактикою	PRIS_O2
Інші послуги	Надання гуманітарної допомоги	PRIS_P1
	Консультування психолога	PRIS_P2
	Консультування юриста	PRIS_P3
	Заняття арт-терапією, проведення спортивних змагань, КВК, конкурсів малюнків, театральні вистави на профілактичні теми	PRIS_P4
	Підготовка до виходу з МПВ: перенаправлення та ресоціалізація (Перелічити організації, до яких проводиться направлення)	PRIS_P5
	6-місячна підтримка після виходу з МПВ (юридична підтримка, перенаправлення в медичні заклади тощо) (*перелічити організації, до яких проводиться направлення)*	PRIS_P6
	Інше	PRIS_P7

ЛЖВ Категорія послуг	Послуги у пакетах стандартних послуг ГФ	База № Код
Профілактика, діагностика та лікування туберкульозу	Консультування фтизіатра	PLH_A1
	Діагностування туберкульозу	PLH_A2
	Профілактичне лікування	PLH_A3
	Підтримка та формування прихальності до лікування туберкульозу	PLH_A4
	Лікування туберкульозу, регулярне медичне спостереження, контроль і управління побічними ефектами	PLH_A5
	Перенаправлення до послуг з ТБ *(Перелічити організації, до яких здійснюються направлення)*	PLH_A6
Скринінг, діагностика та лікування ІПСШ та ОІ / перенаправлення	Профілкатичне консультування з ІПСШ та ін. ОІ	PLH_B1
	Діагностування ІПСШ та ОІ	PLH_B2
	Лікування ІПСШ та інших ОІ	PLH_B3
	Перенаправлення до медичних закладів *(Перелічити організації, до яких здійснюються направлення*)	PLH_B4
Консультування та послуги з репродуктивного здоров'я / планування сім'ї та перенаправлення	Консультування гінеколога для вагітних ЛЖВ	PLH_C1
	Допологовий нагляд, ППМД	PLH_C2
	Консультування з питань контрацепції	PLH_C3
	Перенаправлення до спеціалістів з репродуктивного здоров'я / планування сім'ї *(Перелічити організації, до яких здійснюються направлення)*	PLH_C4
Оцінка ризикованості сексуальної поведінки, практик вживання алкоголю та інших психоактивних речовин	Консультації для оцінки потреб клієнтів і ризикованої поведінки	PLH_D1
	Профілактика ВІЛ реінфекції для споживачів наркотиків	PLH_D2
	Консультація нарколога	PLH_D3
	Направлення на лікування залежності від наркотичних речовин *(Перелічити організації, до яких здійснюються направлення)*	PLH_D4
	Направлення до інших спеціалістів *(Перелічити організації, до яких здійснюються направлення)*	PLH_D5

ЛЖВ Категорія послуг	Послуги у пакетах стандартних послуг ГФ	База № Код
Консультування пар / партнерів, тестування та підтримка для безпечного розкриття інформації про ВІЛ-статус	Консультування сімей, уражених ВІЛ	PLH_E1
	Консультування з питань розкриття ВІЛ-статусу	PLH_E2
Консультування та підтримка дискордантних пар	Консультування гінеколога для дискордантних пар	PLH_F1
	Послуги з планування сім'ї для лискордантних пар	PLH_F2
Забезпечення презервативами	Забезпечення презервативами та лубрикантами	PLH_G1
Взаємна переадресація між відповідними програмами немедичного догляду в громаді та медичними закладами	Направлення у програми немедичного догляду *(Перелічити організації, до яких проводиться направлення)*	PLH_H1
Лікування ВІЛ/СНІДу, догляд і підтримка	Консультація медичних спеціалістів з питань АРТ	PLH_I1
	Діагностика та моніторинг ВІЛ-інфекції	PLH_I2
	Ініціювання АРТ	PLH_I3
	Забезпечення лікування АРТ	PLH_I4
	Програми формування прихильності та підтримка	PLH_I5
	Підтримка у діагностиці ОІ	PLH_I6
	Візити медичних працівників на дому	PLH_I7
	Перевезення клієнтів з труднощами пересування	PLH_I8
	Підтримка через групи самодопомоги	PLH_I9
	Пренаправлення до фахівців з питань АРВ лікування *(Перелічити організації, до яких проводиться направлення*)	PLH_I10
Інші послуги	Видача гігієнічних пакетів та медичних засобів	PLH_J1
	Консультація психолога	PLH_J2
	Інші	PLH_J3

ПГР Категорія послуг	Послуги у пакетах стандартних послуг ГФ	База № Код
Інформування та консультування,	Інформування та консультування через програми рівний-рівному	MARA_A1
	Інформування та консультування через аутріч-програми в школах	MARA_A2
Забезпечення презервативами	Видача презервативів та лубрикантів	MARA_B1
Зменшення шкоди	Послуги зменшення шкоди для ПГР	MARA_C1
Діагностика та лікування інфекцій, які передаються статевим шляхом (ІПСШ)	Швидкі тести на ІПСШ	MARA_D1
	Діагностика та лікування ІПСШ	MARA_D2
	Перенаправлення до лікаря дерматовенеролога(Перелічити організації, до яких проводиться направлення)	MARA_D3

ПГР Категорія послуг	Послуги у пакетах стандартних послуг ГФ	База № Код
Дігностика, лікування та догляд з ВІЛ	Консультування та тестування швидкими тестами	MARA_E1
	Перенаправлення для консультування та тестування на ВІЛ та медичних послуг з ВІЛ (Перелічити організації, до яких проводиться направлення)	MARA_E2
	Програми підтримки та формування прихильності до АРТ	MARA_E3
Інші послуги	Вакцинація, діагностика та лікування гепатитів	MARA_F1
	Профілактика, діагностика та лікування туберкульозу	MARA_F2
	Соціальні послуги для ПГР та їх сімей	MARA_F3
	Правовий захист	MARA_F4
	Перенаправлення для отримання інших послуг для ПГР (Перелічити організації, до яких проводиться направлення)	MARA_F5
	Інші	MARA_F6

ВСЕ НАСЕЛЕННЯ Категорія послуг	Послуги у пакетах стандартних послуг	База № Код
КіТ	Консультування на ВІЛ	ALLP_A1
	Тестування на ВІЛ	ALLP_A2
Послуги з психічного здоров'я	Консультування психолога	ALLP_B1
	Психічна допомога та лікування	ALLP_B2
Послуги з планування сім'ї	Консультування з питань контрацепції	ALLP_C1
	Консультування з питань репродуктивного здоров'я	ALLP_C2
Скринінг, діагностика та лікування ІПСШ	Консультування з ІПСШ	ALLP_D1
	Діагностика і лікування ІПСШ	ALLP_D2
Скринінг, діагностика та лікування туберкульозу	Консультування з туберкульозу	ALLP_E1
	Діагностика і лікування туберкульозу	ALLP_E2
	Формування прихильності до лікування тубуркульозу	ALLP_E4
Скринінг, діагностика та лікування гепатиту	Консультування з гепатитів	ALLP_F1
	Діагностика гепатитів	ALLP_F2
	Лікування гепатитів	ALLP_F3
Соціальні послуги	Соціальна підтримка	ALLP_G1
Юридичні послуги	Консультування юриста	ALLP_H1
Догляд	догляд вдома	ALLP_I1
	догляд стаціонарний	ALLP_I2
	денний догляд	ALLP_I3
	Паліативний/хоспісний догляд	ALLP_I4
Послуги з переліку соціальних послуг, що надаються особам, які перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самостійно їх подолати	Підтримання проживання	ALLP_J1
	Послуга з влаштування до сімейних форм виховання	ALLP_J2
	Послуга соціальної адаптації	ALLP_J3
	Послуга соціальної інтеграції та реінтеграції	ALLP_J4
	Послуга абілітації	ALLP_J5
	Послуга соціальної реабілітації	ALLP_J6
	Послуга соціально-психологічної реабілітації	ALLP_J7
	Надання притулку	ALLP_J8
	Кризове та екстрене втручання	ALLP_J9

ВСЕ НАСЕЛЕННЯ		База №
Категорія послуг	**Послуги у пакетах стандартних послуг**	**Код**
	Консультування та оцінка потреб	ALLP_J10
	Соціальний супровід/патронаж	ALLP_J11
	Соціальний супровід при працевлаштуванні та на робочому місці	ALLP_J12
	Представництво інтересів	ALLP_J13
	Посередництво (медіація)	ALLP_J14
	Соціальна профілактика	ALLP_J15
Інші послуги	Постконтактна профілактика, консультування для жертв сексуального насильства	ALLP_K1
	Інші	ALLP_K2

Додаток 3

Загальна інформація про постачальника послуг

Інформація про постачальника послуг	Поле для заповнення	Коментарі
		Відмітьте групи ризику, яким надаються послуги
Дата		РКС
Регіон		ЧСЧ
Назва постачальника послуг		СІН
Офіційна адреса		ПГР
Директор (ПІП)		Ув'язнені та затримані
Контактна особа		ЛЖВ
Телефон		Всі групи населення
База надання послуг 1		**Маршрут(и) мобільного пункту** (перелік районів області за межами міста, що відвідуються):
База надання послуг 2		
База надання послуг 3		**Маршрут(и) аутріч** (перелік районів області за межами міста, що відвідуються):
База надання послуг		

**Картування послуг для груп,
вразливих до інфікування ВІЛ,
у п'яти областях України: Дніпропетровській, Львівській,
Миколаївській, Одеській та Чернігівській**

Верстка та дизайн обкладинки:

Н.В. Тілікіна

Редактор

Т.І. Крицька

Підп. до друку _____ р. Формат 60х84/8

Папір офсетний. Гарнітура Hellios. Друк офсет.

Ум. друк. арк. 7,5. Обл. вид. арк. 7,0.

Наклад 300 прим. Замовл. № ___

Надруковано у друкарні ТОВ «Агентство «Україна»

01054, м. Київ, вул. Гончарова, 55

(Свідоцтво про реєстрацію серії ДК № 265 від 30.11.2000 р.)